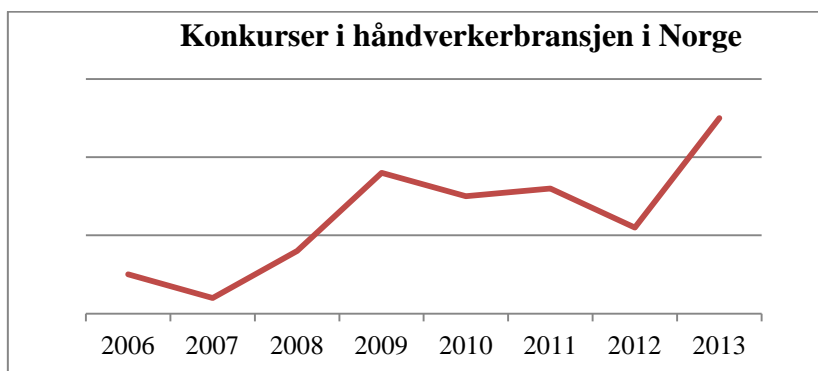

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Indikasjoner på konkurs i håndverkerbransjen

Bacheloroppgave utført ved

Høgskolen Stord/Haugesund, utdanning

Av: Student 1: Ingvild Fosen Kallevik

Student 2: Monica Bringedal

Dette arbeidet er gjennomført som ledd i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund og er godkjent som sådan. Godkjennelsen innebærer ikke at HSH innestår for metodene som er anvendt, resultatene som er fremkommet og konklusjoner og vurderinger i arbeidet.

Bacheloroppgavens tittel: Indikasjoner på konkurs i håndverkerbransjen på Haugalandet

Student 1: Ingvild Fosen Kallevik

Student 2: Monica Bringedal

Navn på veileder: Johnny Velde Jensen

Gradering: *Offentlig*

Forord

Denne studentoppgaven er en del av bachelorprogrammet på Økonomi og Administrasjon ved Høgskolen Stord/ Haugesund våren 2014. Temaet er konkurs i håndverkerbransjen, og går ut på å finne tendenser som kan si noe om bedriftens stilling i forkant av en eventuell konkurs. For å komme fram til en konklusjon har vi foretatt regnskapsanalyse av åtte bedrifter i bransjen, og intervjuer med bobestyrer, kemner, Haugaland Arbeidsgiverkontroll og revisor.

Det har vært utrolig spennende å skrive denne oppgaven. Prosessen har gitt oss et innblikk i en bransje som de aller fleste vil benytte seg av på et eller annet tidspunkt, enten i form av vedlikehold, oppussing eller nybygging.

Vi vil takke vår veileder Johnny Velde Jensen, som har bidratt med konstruktive tilbakemeldinger og gode innspill gjennom hele prosessen. Vi vil også rette en takk til revisor, og advokat/bobestyrer i Haugesund, kemnerkontoret i Haugesund og ansatte ved Haugaland Arbeidsgiverkontroll.

Haugesund, 10. mai 2014

Sammendrag

I 2013 var antall konkurser i håndverkerbransjen i Norge høyere enn under finanskrisen, til tross for et høyt aktivitetsnivå. I denne oppgaven har vi gjennomført en regnskapsanalyse av utvalgte bedrifter i håndverkerbransjen på Haugalandet i perioden 2005-2012. Med bakgrunn i teori og regnskapsmateriale, har vi undersøkt om det finnes klare tendenser eller indikasjoner på om en bedrift er særlig konkursutsatt. Vi har belyst hvordan finansiering, marginer, kalkyler og kvalitetsmessig arbeid kan påvirke en bedrift i en konkurransepreget bransje.

I tillegg har vi benyttet oss av intervju med kemner, revisor og bobestyrer. Vi har også vektlagt hva bedriftene selv har erfart. Her har vi hentet inn opplysninger fra forskjellige artikler i medier, samt årsberetningene fra Brønnøysundregisteret.

Det ser ut til at det finnes enkelte indikasjoner på at en mulig konkurs er nært forestående. Lang kredittid på kundefordringer, nedgang i resultatgrad og økt gjeldsandel kan tyde på en svekket økonomisk stilling. Ikke-finansiell informasjon bør også tas med i forhold til vurdering av sannsynligheten for å gå konkurs. Eksempler på dette kan være utskiftning av nøkkelpersonell, helseproblemer hos ledelse, eller værforhold.

Innholdsfortegnelse

Forord	i
Sammendrag	ii
1. Innledning	1
2. Teori	2
2.1 Gjeldsinndrivelse	2
2.2 Konkurs	3
2.3 Regnskapsanalyse	4
2.3.1 Regnskapsdata, en kritisk gjennomgang	5
2.3.2 Begrensninger	5
2.4 CORE-modellen	7
2.4.1 Context – omgivelser	7
2.4.2 Overview – oversikt	8
2.4.3 Ratios – nøkkeltall	9
2.4.4 Evaluation – evaluering	13
2.4.5 Z-scoreanalyse	13
3 Metode	15
3.1 Utvalg	15
3.2 Valg av metode	16
3.3 Pålitelighet og validitet	17
4. Resultat og analyse	19
4.1. Context – omgivelser	19
4.1.1 Generell beskrivelse av utvalget vårt, og perioden	19
4.1.2 Bransjebeskrivelse og konkurranseintensitet	20
4.1.3 Tilbud og etterspørsel	21
4.1.4 Svart arbeid, og press fra utenlandske aktører	22
4.1.5 Interne faktorer hos konkursrammede bedrifter	23
4.2. Overview – oversikt	24
4.2.1 Horisontal analyse	24
4.2.2 Vertikal analyse	29
4.3. Ratios – nøkkeltall	32
4.3.1 Lønnsomhet	32
4.3.2 Likviditet	33

4.3.3 Effektivitet.....	34
4.3.4 Soliditet	35
4.3.5 Investor/aksjemarked.....	36
4.3.6 Z-score.....	37
4.4. Evaluation – evaluering.....	40
4.4.1 Byggekompaniet AS	40
4.4.2 First Elektro AS.....	41
4.4.3 Fitjar Elektro	42
4.4.4 Rørlegger`n.....	42
4.4.5 Bedrifter med fortsatt drift	43
5. Konklusjon	46
Litteraturliste	48
Vedlegg 1	52
Vedlegg 2	61
Vedlegg 3	71
Vedlegg 4	74
Vedlegg 5	81
Vedlegg 6	86

1. Innledning

I denne oppgaven har vi valgt å se på bedrifter som driver innen håndverk. Denne type virksomhet kommer inn under næringshovedområde F Bygge- og anleggsvirksomhet, i Statistisk sentralbyrås standard for næringsgrupperinger (Statistisk Sentralbyrå, 2008). Følgende tre næringer har vi sett spesielt på: 41. *Oppføring av bygninger*, 42. *Anleggsvirksomhet*, 43. *Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet*.

Det er således disse tre næringsgruppene som videre i oppgaven vil bli henvist til som **håndverkerbransjen**. Vi har valgt å se på bedrifter i vårt distrikt. Derfor har det vært et behov for å bruke et samlenavn på distriktet, og vi har valgt å benytte området **Haugalandet**. I denne oppgaven omfatter Haugalandet følgende kommuner i Rogaland og Hordaland: Haugesund, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira, Suldal, Sauda, Vindafjord, Ølen, Etne, Sveio, Bømlo, Stord og Fitjar.

Vi har fokusert på bedrifter som har valgt aksjeselskap som selskapsform. I tillegg har vi valgt å se på selskap som defineres som små foretak etter regnskapsloven § 1-6. Dette for lettere å kunne sammenligne bedriftenes regnskapstall, og se tendenser over tid. Vi forutsetter at leser kjenner til finanskrisen, og har grunnleggende regnskapsforståelse. Et av spørsmålene i forbindelse med problemstillingen er om vi vil se klare tendenser på at en bedrift er på vei mot konkurs.

Vi har tatt kontakt med Kemnerkontoret i Haugesund, Haugaland Arbeidsgiverkontroll, samt bobestyrer og revisor i Haugesund og intervjuet dem om deres erfaringer rundt antall konkurser i perioden 2005-2013. Vi har i tillegg har foretatt en grundig regnskapsanalyse i et utvalg håndverkerbedrifter her i regionen, hvor halvparten av disse har gått konkurs.

2. Teori

Både bedrifter og personer kan i utgangspunktet gå konkurs. I denne oppgaven fokuserer vi på selskapsformen aksjeselskap. Vi skal kort gjennomgå prosessen for hvordan et aksjeselskap kan tvinges til å betale gjelden sin, hvordan de kan bli slått konkurs, og hva som kan bli konsekvensene av en konkurs. Regnskapsanalyse og utvalgte nøkkeltall i forhold til å predikere en konkurs vil også gjennomgås.

2.1 Gjeldsinndrivelse

Dersom en kreditor ikke får innbetalt det som skyldneren etter avtalen har lovet, finnes det flere alternative fremgangsmåter. Børresen (2007) nevner eksempelvis å holde igjen ytelser, forhandle en gjeldsordning, skaffe seg en sikkerhet, sende påkrav, inkasso, eller sende ut konkursvarsel til bedriften. I utgangspunktet finnes to former for inndrivelse av gjeld: enkeltforfølgning og fellesforfølgning.

En enkeltforfølgning betyr at hver kreditor driver inn kravet sitt uavhengig av hverandre. Prosessen behandles av namsmyndighetene, og her kan kreditor blant annet be om bistand til utleggsforretning. Reglene for dette finner vi i tvangsfullbyrdelsesloven. Kreditor kan enten få utleggspant eller utleggstrekk, jf. tvangsl. § 7-1, for å sikre sitt krav mot debitor. Ved utleggspant får kreditor pant i en eiendel som sikkerhet, mens utleggstrekk betyr at det blir tatt sikkerhet i debitors lønn. Dersom kravet ikke innfris etter oppsatt frist, kan debitor kreve pantet realisert (Børresen, 2007).

Med fellesforfølgning menes det at samtlige kreditorer krever inn sine krav hos debitor, og dette kan foregå i både offentlig eller privat regi. Fellesforfølgning kjennetegnes ved at det blir gjort beslag i debitors aktiva, og det kan ende i blant annet private gjeldsoppgjør, offentlige gjeldsforhandlinger eller konkurs (Børresen, 2007). Konkursloven (kkl.) inneholder alle reglene i forbindelse gjeldsforhandling og konkursåpning.

Skyldner kan åpne for offentlig gjeldsforhandling etter kkl. § 1. Dette innebærer at skyldneren selv kontakter Tingretten, og skriftlig fremsetter sin søknad. Det er ikke adgang for kreditorer å fremsette en slik begjæring. Tingretten vil da innen kort tid enten innvilge eller avslå

begjæringen. Ved innvilgning skal dette kunngjøres via Brønnøysundsregisteret. Dersom Tingretten avslår, må dette begrunnes i at det enten foreligger feil ved søknaden, eller at de ikke finner det sannsynlig at skyldneren kan få noe ut av en gjeldsforhandling, jf. kkl. § 4.

Ved innvilgelse av gjeldsforhandling vil Tingretten oppnevne ei gjeldsnemnd, som består av en advokat alene dersom boet er lite, og eventuelt revisor og kreditorer dersom boet er større. Disse vil da holde tilsyn med driften mens de gjennomgår regnskapet og gjelden til selskapet, kontakter debitorene og verdsetter eiendelene til selskapet (kkl. §§ 14, 19 og 20). Resultatet av gjennomgangen kan være frivillig gjeldsordning eller tvangsakkord. Gjeldsforhandlingen avsluttes også i Tingretten. Dersom det er oppnådd enighet angående gjeldsordning eller akkord, blir forhandlingene innstilt ved kjennelse. Hvis derimot forhandlingene er mislykket, kan retten innstille gjeldsforhandlingen og åpne konkurs, jf. kkl. § 57.

2.2 Konkurs

Både skyldneren selv og fordringshavere har anledning til å kontakte Tingretten for å begjære konkursåpning. Dersom en av fordringshaverne har bedt om konkursåpning må denne forhåndsbetale et fastsatt beløp for bobehandlingen. Skulle skyldneren selv be om at det åpnes konkurs, betaler han ikke noe. Vilkåret for at det blir åpnet konkurs er at skyldneren er insolvent, jf. kkl. § 61. Med dette menes at skyldneren ikke kan betale forpliktelsene sine når disse forfaller, også kalt illikvid, samt at dette er ikke forbigående. I tillegg må skyldneren være insuffisient, hvilket betyr at hans eiendeler og inntekter må være lavere enn den påløpte gjelden som følge av betalingsudyktigheten.

Når Tingretten åpner konkurs fratras skyldneren råderett over boet. Samtidig oppnevnes det en bobestyrer, denne er vanligvis en advokat. Det skal også leveres en kunngjøring til Konkursregisteret og Brønnøysundregisteret, og bobestyrer skal sende denne til alle skyldnerens fordringshavere, jf kkl. § 78. Dersom boet er stort eller omfattende, skal retten oppnevne et kreditorutvalg på ett til tre medlemmer, som fortrinnsvis skal bestå av fordringshavere. Deretter skal bobestyreren informere bedriftens ansatte, gjennomgå bedriftens regnskaper og kreve inn eventuelle utestående fordringer. Han skal også verdsette skyldnerens eiendeler i henhold til konkursloven, og eventuelt selge disse. Skyldneren plikter å bistå tingretten og bobestyreren med opplysninger vedrørende driften før og under

konkursen, og fremskaffe regnskapsbilag og eventuelle andre dokumenter. Han har ikke rett til å forlate landet uten tillatelse mens bobehandlingen pågår, jf. kkl. §§ 100-108.

Når det kommer til realisering av boets eiendeler, skal eiendelene selges med et mål om å få høyest mulig salgspris for å kunne fordele midlene til boets kreditorer. Bobehandlingen kan på dette tidspunktet innstilles dersom det ikke finnes midler å fordele, jf kkl. § 135. Noen av fordringene i boet har høyere prioritet enn andre. De kreditorene som har sikret seg ved pant i bestemte eiendeler får best dekning når en bedrift går konkurs. Nest høyest prioritet har såkalte massefordringer. Dette er kostnader som vil oppstå under selve behandlingen av konkursboet. Når disse er dekket, vil lønn og feriepenger til de ansatte stå for tur. Derneft vil skatte- og avgiftskrav bli dekket, og til slutt alminnelige fordringer. Konkursbehandlingen avsluttes når midlene er fordelt. Dette skal da meldes til Konkursregisteret. Dersom et aksjeselskap blir slått konkurs, vil selskapet opphøre, og eventuell gjenstående selskapsgjeld vil bli slettet (Konkursrådet, 2014).

Når det gjelder sanksjoner i forbindelse med en konkurs, kan dette være så mangt. Bobestyrer, eller borevisor kan i løpet av bobehandling oppdage ulovligheter av ulik grad. Dette kan være alt fra brudd på regnskapslov eller bokføringslov, til økonomisk kriminalitet regulert av straffeloven. Avhengig av alvorlighetsgraden på lovbruddene, vil bobestyrer vurdere om disse skal anmeldes. Tingretten har dessuten anledning til å sette skyldneren i konkursskarantene dersom det foreligger særlige grunner til det, jf. kkl. § 142. Skyldneren har da ikke anledning til å være styremedlem eller daglig leder, eller starte et nytt selskap før det har gått to år etter konkursen.

2.3 Regnskapsanalyse

For å få en oversikt over en bedrifts økonomiske stilling og utvikling, kan en gjennomføre en regnskapsanalyse. Opplysninger i årsregnskap, tilhørende noter, årsberetning og eventuell uttalelse fra revisor blir brukt som utgangspunkt for en slik analyse. Spesielt utviklede nøkkeltall og forholdstall kan være til hjelp ved utarbeidelse av regnskapsanalysen (Kristoffersen, 2005). Før en kan gå i gang med en regnskapsanalyse er det viktig å ha en kritisk gjennomgang av regnskapstallene. I følge Kristoffersen må en også passe på at regnskapstallene tilrettelegges og grupperes for en analyse.

2.3.1 Regnskapsdata, en kritisk gjennomgang

Loven, supplert av god regnskapsskikk og norske regnskapsstandarder, regulerer årsregnskapet. Det må også tas hensyn til områder som regnskapsmessig behandles gjennom praksis, og ikke reguleres av lov eller regnskapsstandarder. Ved at enkelte firma ikke følger loven eller regnskapsstandarder, bør en ta dette i betraktning ved gjennomgang av data fra årsregnskapet. I praksis kan noen selskap ønske å påvirke regnskapstallene, slik at resultatet enten kommer ut mer positivt eller negativt enn det er i realiteten. En god regnskapsanalyse tar dette i betraktning og prøver å avdekke slike forsøk på å påvirke regnskapstall. Det må også tas hensyn til at lovgivningen gir, særlig små foretak, muligheten til å velge mellom ulike regnskapsmessige løsninger (Kristoffersen, 2005; Maynard, 2013).

Regnskapsloven (rl.) § 1-6 definerer små foretak som følgende;

Foretaket har mindre enn 70 millioner kroner i salgsinntekt, en balansesum på mindre enn 35 millioner kroner og færre enn 50 ansatte. Ved analyse av regnskapet må en være oppmerksom på at bruken av regnskapsprinsipper kan variere fra selskap til selskap.

2.3.2 Begrensninger

Dersom regnskapsmaterialet er mangelfullt kan dette i stor grad påvirke kvaliteten på selve regnskapsanalysen. Påfølgende kan dette føre til at feil konklusjoner blir tatt.

Regnskapsmaterialet kan i følge Kristoffersen (2005) bli påvirket av følgende forhold:

- Historisk kost
- Skjønnsmessige vurderinger
- Ulike regnskapsprinsipp
- Spesielle forhold
- Foretakets sammensetning

Historisk kost

Det tas ikke hensyn til justering av prisendringer i regnskap og regnskapstallene bygger på historisk kost. Verdien av driftsmidler settes til kostpris, selv om dagens verdi er høyere. Avskrivninger beregnes påfølgende med utgangspunkt i kostpris. Inflasjon kan forklares som fall i pengers kjøpekraft, grunnet vedvarende vekst i prisnivå. Inntekter som sammenlignes over flere år, kan gi inntrykk av å være høyere enn de reelt er, da inflasjon ikke tas høyde for i regnskapet (Kristoffersen, 2005).

Skjønnsmessige vurderinger

Beregninger av økonomisk levetid til bedriftens eiendeler, virkelig verdi på varelager og avskrivninger kan påvirkes av skjønnsmessige vurderinger. Dersom betraktningene er feilaktige, vil dette også kunne påvirke regnskapsanalysen (Kristoffersen, 2005).

Ulike regnskapsprinsipper

I en del tilfeller kan bedrifter velge mellom ulike regnskapsprinsipper. Bedrifter som kan defineres som små foretak, har ofte flere regnskapsprinsipper å velge mellom. Dette kan gjøre det utfordrende å sammenlikne regnskapet til flere bedrifter. Etter rl. § 5-5 kan små foretak velge om de vil tilordne kostprisen på varelageret etter FIFO-metoden, i stedet for gjennomsnittsmetoden. Muligheten for å tilordne varelageret til ulik kostpris kan påvirke verdien av balansen og kostnadspostene i regnskapet. Valg av metode skal oppgis i notene til regnskapet. Bruk av ulike prinsipper kan gjøre det vanskelig å korrigere for den beløpsmessige forskjellen som kan oppstå (Kristoffersen, 2005). Etter FIFO-metoden går de varene som er kommet først inn på lager, regnskapsmessig først ut av lageret. Påfølgende utgjør historisk kostpris til de varene som ble først kjøpt inn, grunnlaget til det antall varer som blir solgt. Gjennomsnittsmetoden setter antall solgte varer og utgående varebeholdning til et gjennomsnitt av kostpris (Kristoffersen, 2005).

Spesielle forhold

Enkelte år kan regnskapet påvirkes av forhold eller data som ikke er representative for den normale driften til et selskap. Eksempler på slike forhold kan i følge Kristoffersen (2005) være; særlig godt resultat som følge av gode priser på innkjøpte varer eller tjenester, eller tap som følge av at en stor kunde har gått konkurs. Ved ikke å ta hensyn til slike spesielle forhold i regnskapet, kan dette gi feil grunnlag for konklusjoner i en analyse. Det kan derfor være nødvendig å korrigere regnskapstall for slike spesielle data eller hendelser (Kristoffersen, 2005).

Bransjehensyn

En bedrift kan operere innenfor én eller flere bransjer. Ved analyse av sistnevnte, bør det tas hensyn til at risiko og lønnsomhet kan varieres fra bransje til bransje. Ulike normtall mellom bransjer kan gjøre det vanskelig å sammenlikne informasjon fra regnskapet mellom forskjellige bedrifter (Kristoffersen, 2005).

2.4 CORE-modellen

I følge Maynard (2013) kan den finansielle stillingen og utviklingen til en bedrift analyseres med utgangspunkt i CORE-modellen. Modellen skal sikre fokus på de områdene i bedriften som er viktigst. CORE er forkortelse for context, overview, ratios og evaluation, og modellen er bygget opp som i figur 1. Modellen tar hensyn til interne og eksterne faktorer som kan påvirke den finansielle stillingen til et selskap, i tillegg til horisontal og vertikal analyse av viktige nøkkeltall.

Fig 1. CORE-modellen, Maynard (2013) s. 661.

2.4.1 Context – omgivelser

For å kunne foreta en god analyse av hvordan bedriften befinner seg finansielt, er det viktig å skaffe seg en oversikt over det interne og eksterne miljøet som bedriften opererer i. Det må også tas hensyn til hendelser som kan påvirke bedriftens finansielle stilling og posisjon. I følge Maynard (2013) kan man få en oversikt over selskapets finansielle stilling gjennom å identifisere selskapet og hvordan det påvirkes av sine omgivelser, og viser til følgende punkter:

- Hva gjør selskapet, og hvilket marked operer selskapet i?
- Hvilken posisjon har selskapet i markedet, og hvordan er markedet bygget opp?
- Hvem er de største aktørene i markedet, og hvordan opererer de?
- Er markedet i høy-/ eller lavkonjunktur?

- Inflasjon, indeksregulering og endringer i politikk og økonomi
- Analyse av ”nyheter” om selskapet

Ved å sammenligne bedriftens finansielle stilling med andre aktører i samme marked, kan en få satt fokus på områder som bør forbedres eller som avviker fra normalen i markedet.

Interne faktorer er kontrollert av bedriften og kan påvirke selskapets posisjon i markedet eller sin sektor. Ved å sammenligne faktisk effekt av interne faktorer med hva en kan forvente av resultater, kan en også her sette fokus på områder i bedriften som bør forbedres. I følge Maynard (2013) bør en ta hensyn til følgende spørsmål:

- Hva er bedriftens strategi?
- Hvordan konkurrerer bedriften, og har bedriften hatt endringer i forhold til produkter, prosesser og kontrakter? Kan man identifisere bedriftens markedsposisjon? Hva har skjedd av endringer i forhold til strategi?
- Det bør også tas stilling til nyheter om firmaet og konkurrerende aktører i samme bransje.

Forventet og faktisk effekt av disse faktorene bør sammenlignes for å oppnå en oversikt over hvilke områder i bedriften som det bør settes fokus på (Maynard, 2013)

2.4.2 Overview – oversikt

Horisontal analyse

Ved å foreta en horisontal analyse av regnskapsposter, kan dette gi en oversikt over selskapets finansielle ytelse og vekst over en lengre periode. Utviklingen i et spesifikt regnskapsår ses i forhold til fjorårets tall. En horisontal analyse kan gjennomføres på flere bedrifter i samme bransje, for så å vurdere utviklingen i de ulike selskapene mot hverandre. Økning eller nedgang i regnskapsposter analyseres og forklares gjerne i prosent. Salgsinntekter, varekostnader og lønn er eksempler på regnskapsposter som kan analyseres. I balansen kan en analysere endringer i eksempelvis omløpsmidler, egenkapital og gjeld (Kristoffersen, 2005; Maynard, 2013).

I følge Maynard (2013) er det viktig å merke seg enkelthendelser som kan påvirke eller forstyrre sammenligning og trender. Fusjoner, oppkjøp, salg eller kjøp av aksjer og endringer

innad i organisasjonen kan være eksempler på slike hendelser. Endringer i regnskapsregler må også tas hensyn til. Annen informasjon som bør tas med er for eksempel:

- Har det vært utskiftninger av nøkkelpersonell?
- Er det merknader eller innvendinger i revisjonsberetningen som kan skape mistillit til regnskapet?
- Hva anser selskapet selv som sin største risikofaktor?
- Er det foretatt mange skjønnsmessige vurderinger? (for eksempel avskrivninger, vurdering av varelager og eventuell ukurans, tap på kundefordringer og undervurdering av gjeldsposter)

Vertikal analyse

En vertikal analyse gir en ulik tilnærming til en bedrifts finansielle stilling, sammenlignet med en horisontal tilnærming. Ved å sammenligne forholdstall får en identifisert ulike nøkkeltall for hvert enkelt år. I følge Maynard (2013) kan denne analysen være særlig informativ når det gjelder sammenligning av størrelsen på kostnader og profitt. Ulike eiendeler, gjeld og inntekter blir presentert som prosentandeler av totalen (Maynard, 2013; Kristoffersen, 2005). Et eksempel kan være hvor stor andel kundefordringene utgjør av totale eiendeler.

2.4.3 Ratios – nøkkeltall

Neste steg i den finansielle analysen er kalkulering av nøkkeltall. Disse nøkkeltallene er inndelt i lønnsomhet, likviditet, effektivitet, soliditet og investeringsfaktorer. Det må tas stilling til hvilke nøkkeltall som kan være av betydning for bedriften som skal analyseres. I følge Maynard (2013) kan en ved å sette sammen en rekke nøkkeltall få indikasjon på om bedriften har finansielle problemer. Ved å kombinere flere nøkkeltall kan en også få indikert problemer som kan oppstå i fremtiden.

a) Lønnsomhet

ROCE

ROCE, eller avkastning på arbeidskapital, angir lønnsomhet i forhold til egenkapital og rentebærende gjeld, også kalt avkastning på sysselsatt kapital. Nøkkeltallet har følgende formel, hvor PBIT er driftsresultatet. Nøkkeltallet kan gi gjeldende, men også potensielle investorer svar på hvor stor avkastningen er i forhold til arbeidskapital. Arbeidskapital er

definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Nøkkeltallet angir kapital som er nødvendig for å finansiere varer eller tjenester i arbeid frem til det blir solgt. Ideelt sett bør dette nøkkeltallet være likt fra år til år og kunne sammenliknes med andre aktører i samme bransje (Maynard, 2013).

$$\text{ROCE / Avkastning på arbeidskapital(sysselsatt kapital)} = \frac{\text{PBIT}}{\text{EK} + \text{langsigtig gjeld}}$$

Resultatgrad

Resultatgrad er i følge Kristoffersen (2005) forholdet mellom driftsresultat og omsetning. Nøkkeltallet angir driftsresultat for hver krone i omsetning og måles ofte i prosent. Prosenten bør være lik andre aktører i samme bransje, og i tillegg være stabil fra et år til et annet (Maynard, 2013). Nøkkeltallet bygger på følgende formel:

$$\text{Net profit margin / Resultatgrad} = \frac{\text{PBIT}}{\text{Inntekt}}$$

b) Likviditet

Likviditetsgrad 1 og 2

Disse nøkkeltallene kan måle om en bedrift har god eller dårlig likviditet. Likviditet kan forklares som et selskaps evne til å betale forpliktelser ved forfall. Eiendeler som ikke er kontanter blir også tatt med i beregningen av likviditet. En analyse av likviditeten innebærer derfor også en vurdering av arbeidskapital (Maynard, 2013). Likviditetsgrad 1 måler hvordan en bedrift klarer å betale sine regninger etter hvert som de forfaller. Nøkkeltallet sier hvor mye omløpsmidlene utgjør av den kortsiktige gjelden. I følge Maynard (2013) vil størrelsen på nøkkeltallet variere fra bedrift til bedrift, og mellom ulike bransjer. Kristoffersen (2005) viser til at likviditetsgrad 1 bør være større enn 2.

$$\text{Current ratio/Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Likviditetsgrad 2 tar kun stilling til de mest likvide omløpsmidlene, altså de midlene som er lettest å gjøre om til penger. Dette omfatter vanligvis samtlige omløpsmidler foruten varebeholdningen. I følge Maynard (2013) og Kristoffersen (2005) er det vanskelig å sette et ideelt normtall, men historisk sett bør likviditetsgrad 2 være større enn 1.

$$\text{Liquid ratio / Likviditetsgrad 2} = \frac{\text{Omløpsmidler} - \text{varelaget}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

c) Effektivitet

Kredittid kundefordringer

Nøkkeltallet viser hvor lang kredittid bedriftens kunder har i antall dager, og nøkkeltallet bør være lavest mulig. Antall dager kredittid avhenger av rutiner ved fakturering, kredittid og hvilke krav som stilles til kundens kredittverdighet (Kristoffersen, 2005).

$$\text{Kredittid kundefordringer} = \frac{\text{Fordringer}}{\text{Inntekt}} \times 365$$

Omløpshastighet sysselsatt kapital

Omløpshastigheten på sysselsatt kapital viser hvor mye inntekt som blir generert per krone egenkapital og rentebærende gjeld, det vil si sysselsatt kapital. Nøkkeltallet indikerer hvor effektivt en bedrift benytter sysselsatt kapital i løpet av et år. Dette betyr at dersom egenkapital og langsiktig gjeld er stabil, mens inntekten øker, vil raten gå opp. I følge Maynard (2013) beregnes omløpshastigheten på sysselsatt kapital som følgende:

$$\text{Omløpshastighet på sysselsatt kapital} = \frac{\text{Inntekt}}{\text{EK} + \text{langsiktig gjeld}}$$

d) Soliditet

Gjeldgrad/Gearing

Nøkkeltallet viser forholdet mellom de to typene langsiktig finansiering i en bedrift; egenkapital og (netto rentebærende) gjeld. Potensielle investorer kan anse en bedrift med høy gjeldsandel som en mer risikofylt investering, enn en bedrift med lavere gjeldsandel. Dette skyldes at bedriften kan ha store økonomiske forpliktelser relatert til den store andelen gjeld. Følgelig kan et eventuelt overskudd bli brukt til å betale gjeld, og utbytte kan bli begrenset til aksjeeiere med preferanseaksjer. Et selskap med en høy gjeldsandel kan også gi store variasjoner når det gjelder fordelt utbytte per aksje, alt etter hvordan overskuddet varierer (Maynard, 2013). Sannsynligheten for konkurs blir mindre jo lavere gjeldsgraden er i bedriften (Telleffsen & Langli, 2005)

$$\text{Gearing / Gjeldsandel} = \frac{\text{Totalt gjeld}}{\text{Total EK og gjeld}}$$

Rentedekningsgrad

Nøkkeltallet beregner et selskaps evne til å dekke kostnader i forbindelse med sine lån ut i fra profitt, og kan være av særlig interesse for långivere. Er nøkkeltallet lavt kan dette tyde på at bedriften har problemer med å finansiere kostnadene som oppstår i forbindelse med sine lån (Maynard, 2013). Kristoffersen (2005) anbefaler å se på rentedekningsgraden i forhold til bedriftens lønnsomhet og gjeldsandel, da en høy gjeldsandel vil sette krav til høyere rentedekningsgrad. Han nevner at mange mener denne bør være større enn 3, og minimum bør være høyere enn 1. Bedrifter med lavere rentedekningsgrad enn 1 vil nemlig gå med underskudd.

$$\text{Rentedekningsgrad} = \frac{PBIT}{\text{Finanskostnad}}$$

e) Investor/aksjemarked

Egenkapitalrentabilitet (ROE)

Egenkapitalrentabilitet er i følge Kristoffersen (2005) avkastningen av eiernes investering i en bedrift. Ved å sammenlikne nøkkeltallet med andre bedrifter kan det brukes til rangering. Ordinært resultat, enten før eller etter skatt sees i forhold til bedriftens egenkapital.

$$\text{ROE / Avkastning på EK} = \frac{\text{Årsresultat}}{EK}$$

Dekningsgrad utbytte

Nøkkeltallet angir hvor stor andel av fortjenesten som deles ut som utbytte til eierne av selskapet (Maynard, 2013; Kristoffersen, 2005). Utbyttet er sikrere desto høyere dette nøkkeltallet er, slik at en nødvendig sum beholdes i bedriften for å kunne sikre bedriftens finansielle stilling. Eksempler kan være å omplassere kortsiktig gjeld til lån med lengre løpetid. Formelen for dette nøkkeltallet er som følgende:

$$\text{Dekningsgrad utbytte} = \frac{\text{Ordinært resultat}}{\text{Utbytte}}$$

2.4.4 Evaluation – evaluering

I CORE-modellens siste fase samles og evalueres data, nøkkeltall og konklusjoner. I følge Maynard (2013) er det viktig at områder som krever nærmere oppfølging i de foregående fasene blir fullstendig gjennomgått og evaluert. Ved sammenligning av nøkkeltall, både på tvers av bedrifter og over flere perioder, bør en ta stilling til hvilke data som ligger bak. Det er også viktig å merke seg sammenhengen mellom ulike nøkkeltall. Et enkelt nøkkeltall kan gi indikasjoner på for eksempel effektivitet, men må støttes opp av andre nøkkeltall for å kunne gi et mer korrekt bilde av bedriften som helhet (Maynard, 2013). Ulike brukere vil vektlegge dataene forskjellig. Mens en långiver vil studere en bedrifts likviditet, vil en potensiell investor se mer på utbytteandel og avkastning på egenkapitalen.

2.4.5 Z-scoreanalyse

Z-scoreanalyse er en modell som benyttes til å klassifisere bedrifter etter hvor stor sannsynlighet det er for at de kan gå konkurs. Analysen er kategorisert som en multippel diskriminant analyse hvor observasjoner blir kategorisert i to grupper; konkurs og ikke konkurs. Z-scoreanalysen ble utviklet av professor Altman i 1968, og bygger på de fem finansielle nøkkeltallene som han anså for best å kunne predikere konkurs. Analysens koeffisienter bygger på historiske data fra industribransjen (Maynard, 2013; Petersen & Plenborg, 2012). Under følger et eksempel på beregning av Z-score:

Z-score

R1	$((\text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}) / \text{eiendeler}) \times 1,2$	-0,171
R2	$(\text{opptjent egenkapital} / \text{eiendeler}) \times 1,4$	0,057
R3	$(\text{driftsresultat} / \text{eiendeler}) \times 3,3$	-0,044
R4	$(\text{markedsverdi egenkapital} / \text{gjeld}) \times 0,6$	0,181
R5	$(\text{inntekt} / \text{eiendeler}) \times 0,999$	1,249
	SUM R1-R5	1,272

Fig. 2 – Z-score (Maynard, 2013)

I henhold til Z-scoreanalysen gir sum lavere enn 1,81 en høy konkurssannsynlighet, og tall høyere enn 2,99 betyr lav konkurssannsynlighet. Selskap som får en Z-score mellom 1,81 og 2,99 bør analyseres mer detaljert da disse selskapene befinner seg i en gråson (Petersen & Plenborg, 2012).

I følge Petersen & Plenborg (2012) gir Z-scoreanalysen 95 % korrekte observasjoner, ett år før konkurs. Det har blitt påpekt at fordi modellen bygger på historiske data, vil det ikke tas hensyn til fremtidig informasjon som kan påvirke analysen. Alternativer til Z-scoreanalysen er utviklet, men er ikke benyttet mye i praksis (Maynard, 2013). Studiene til Altman er foretatt på 1960-tallet, og i følge Petersen & Plenborg (2012) bør koeffisientene oppdateres jevnlig da det kan antas at de ikke er stabile over tid. Det anbefales at analyser bør tas av bedrifter innenfor samme bransje.

Ikke-finansiell informasjon bør også tas med i forhold til vurdering av sannsynligheten for å gå konkurs. Finansiell og ikke-finansiell informasjon kan i kombinasjon gi indikasjoner på at et selskap har problemer. I følge Maynard (2013) kan eksempler på ikke-finansiell informasjon være:

- Endringer i ledelse, særlig brå endringer.
- Ustabil arbeidskraft – høy turnover
- Skifte av revisor eller andre økonomiske rådgivere
- Fornyelse av kassekreditt som innebærer dårligere vilkår og betingelser.
- Selskapet søker lån hos långivere som kan virke utypiske for bedriften.
- Kredittvurderingen har sunket.

3 Metode

Denne delen av oppgaven beskriver hvilke metoder vi har benyttet for å undersøke vår problemstilling omkring konkurser i håndverkerbransjen. Valg av metoder, utvalg og pålitelighet blir også presentert i dette kapittelet. Med bakgrunn i teori, og en kombinasjon av ulike metoder, er det ønskelig å belyse hvor godt konkurs kan predikeres og hva som kjennetegner konkurser i håndverkerbransjen.

3.1 Utvalg

Oppgaven fokuserer på konkurser i håndverkerbransjen, og hvilke signaler som kan predikere en mulig konkurs. Vi har foretatt kvalitative intervju av ansatte hos kemnerkontoret i Haugesund og Haugaland Arbeidsgiverkontroll, en bobestyrer og en revisor. I tillegg ble det gjennomført regnskapsanalyse av åtte aksjeselskaper, hvorav fire har gått konkurs.

Vi søkte opp firma i konkursregistrert til Brønnøysund, og begrenset søket til Hauglandet. Datamaterialet i denne oppgaven består av offentlig tilgjengelig regnskapsinformasjon. Dataene er mottatt fra Brønnøysundregisteret, hvor regnskapsinformasjonen til samtlige norske registrerte selskaper er tilgjengelig for flere år tilbake. Bedriftene ble valgt ut etter totalt syv kriterier. Hensikten bak disse kriteriene er at regnskapene i størst mulig grad skal være sammenlignbare. Utvalget av konkursbedrifter består utelukkende av selskaper der det er åpnet konkurs. I tillegg krever undersøkelsens omfang en viss avgrensning.

Datautvalget baserer seg på følgende kriterier:

- 1) Bedriftene må benytte aksjeselskap (AS) som selskapsform, og ikke ASA.
- 2) Bedriftene må oppfylle regnskapsloven § 1-6 om små foretak.
- 3) Balanseførte eiendeler må minimum har en verdi på kr. 1 million årlig, og totale inntekter må minimum være kr. 3 millioner årlig.
- 4) Bedriftene må være lokalisert på Hauglandet.
- 5) Antall årsverk/ansatte må minimum være 4.
- 6) Konkursbedriftene må ha gått konkurs i perioden 1.1.2010 – 31.12.2013.

- 7) Konkursbedriftene må ha levert regnskap siste fire år før konkurs, mens bedriftene som fortsatt driver må ha levert i hele den aktuelle perioden, det vil si fra 2005 til og med 2012.

<i>Bedrifter:</i>	Stiftet	Regnskapsår	Konkurs, år
Byggekompaniet AS	1973	2005-2010	2012
First Elektro AS	2007	2007-2010	2011
Fitjar Elektro AS	2004	2005-2008	2010
Rørleggern AS	2005	2005-2012	2013
Bjelland VVS AS	1985	2005-2012	
Helgevold Elektro Haugesund AS	1987	2005-2012	
Leif T. Færaas AS	1987	2005-2012	
O.J. Miljeteig AS	1986	2005-2012	

Fig. 3 - Bedriftsoversikt

Noen av konkursbedriftene har hatt enkelte avvik i kriteriet i forhold til inntekter, eiendeler, samt antall ansatte. Byggekompaniet anses som et stort foretak i henhold til rl. § 1-6, men de overskrider akkurat kriteriene for å komme under små foretak enkelte regnskapsår. Ved gjennomgang av offentlige regnskap og analyse av disse må dette tas i betraktning, og sammenlignbarheten vil derfor muligens ikke være like god.

3.2 Valg av metode

I følge Johannessen, Christoffersen & Tufte (2005) betyr metode å følge en bestemt vei mot et mål. Metode handler om å hente inn, analysere og tolke data fra det utvalget som undersøkes. Johannessen et al (2005) skiller mellom to ulike metoder; kvalitativ og kvantitativ metode. Kvantitativ metode har som hensikt å kartlegge utbredelsen av et fenomen, mens kvalitativ metode går mer i dybden av det som skal undersøkes. Vi har tatt i bruk en kombinasjon av de to metodene i vår oppgave. En kvantitativ undersøkelse krever et stort antall informanter for å sikre pålitelighet og validitet. Da vi har et mindre antall informanter ville en kvantitativ metode i seg selv ikke kunne gi et representativt resultat. Vi har derfor kombinert uavhengige intervjuobjekter og regnskapsanalyse, for å se om vi kunne finne tendenser i håndverkerbransjen.

Den kvantitative delen av metoden er regnskapsanalyse, som i kombinasjon med teori, bransjetall og artikler utgjør grunnlaget for spørsmål i dybdeintervjuene. Kvalitative forskningsintervju blir beskrevet av Kvale (1997) som en strukturell samtale med et mål (Kristoffersen, 2005). Deltakerne i samtalen har ulike roller etter hvem blir intervjuet og hvem som stiller spørsmål, altså informant og intervjuer. Gjennom dybdeintervju var det ønskelig å få beskrivelser fra informanten som kan brukes som utgangspunkt for kvalitative data i oppgaven. Vi tok i bruk delvis strukturert intervju, slik at vi kunne stille eventuelle tilleggsspørsmål underveis i intervjuet. Dette kan også ha ført til at vi fikk tilgang til mer informasjon. Gjennom intervju med de ulike objektene vi intervjuet ønsket vi å belyse problemstillingen flere ulike hold; en revisor, ansatte hos kemnerkontoret og Haugland Arbeidsgiverkontroll og en bobestyrer. Vi kontaktet de vi ønsket å intervju og hørte om de var villige til å svare på spørsmål vi hadde utarbeidet. De partene som sa ja, var svært positive til intervju og ønsket å bidra med informasjon til oppgaven vår. Spørsmålene ble sendt på forhånd, på e-post, slik at intervjuobjektene kunne forberede seg.

Det kan være svært mange parter i en konkurs, slik at vi også har prøvd å gjenspeile dette gjennom de ulike kildene vi intervjuet (Johannessen et al., 2005). Vi har basert oppgaven på tall fra bedrifter som har gått konkurs, slik at vi mulig kan se mulige tendenser til hvorfor bedriftene gikk konkurs. Vi ønsket å se detaljert på et fåtall konkursbedrifter, i tillegg til bedrifter som fortsatt driver i samme bransje. Dette gjorde at vi tok i bruk en tverrsnittundersøkelse, som i følge Johannessen et al. er en undersøkelse gjennomført i en avgrenset tidsperiode. Vi må derfor vise forsiktighet med å trekke konklusjoner for fremtidig utvikling i bransjen.

3.3 Pålitelighet og validitet

Ved at vi fikk intervjuet flere ulike parter omkring temaet konkurs, og tillegg har foretatt regnskapsanalyse kan dette underbygge mulige tendenser i forhold til konkurs i håndverkerbransjen. Det kunne vært ønskelig å se nærmere på regnskapet til enda flere selskap i samme bransje, men dette lot seg ikke gjennomføre grunnet tidsbegrensninger. For å få et mer representativt resultat hadde det vært ønskelig med dybdeintervju av tidligere ledelse, eventuelt eiere av bedrifter som har gått konkurs. Disse var ikke å oppdrive, eller så

fikk vi ikke svar på våre henvendelser. Enkelte ledere i bedrifter som har gått konkurs har uttalt seg i media, og dette er tatt med i betraktning.

Ved at vi har tatt i bruk en kombinasjon av kvantitativ og kvalitativ metode kan dette være med på å styrke funnene vi har gjort i oppgaven. Ved å sammenlikne nøkkeltall i regnskapsanalysen med data fra de ulike intervjuobjektene, kan dette bidra til å styrke, men også svekke funn i oppgaven. Ved at vi benyttet flere ulike kilder kan dette bidra til at vi får en bredde i oppgaven. De ulike intervjuobjektene er også uavhengige, slik at de mest sannsynlig ikke påvirkes av hverandre. Samsvarer resultatene fra intervjuene med funn i regnskapsanalysen, kan dette styrke validiteten til oppgaven.

Vi har samlet inn statistikk fra Statistisk sentralbyrå som viser mer generelle tendenser vedrørende konkurser i håndverkerbransjen, både lokalt og nasjonalt. I tillegg har vi samlet inn informasjon fra fagbøker, ulike medier og regnskap. Ved å overse eller feiltolke informasjon som blir gitt av intervjuobjektene, kan dette også føre til avvik i oppgaven. For å utelukke misforståelser og feilsitering gav vi intervjuobjektene mulighet å komme med innspill til de renskrevne intervjuene. Eventuelle kommentarer eller korrigeringer ble så tatt med i resultatene fra intervjuene.

I gjennomføringen av en regnskapsanalyse kan det oppstå feil i beregninger av nøkkeltall. Vi har også tatt hensyn til at det finnes en mulighet for at regnskapstallene i konkursbedriftene kan være pyntet på. Motivet for å endre på regnskapstallene kan være å holde bank, aksjonærer eller kunder uvitende om eventuelle økonomiske problemer (Kristoffesen, 2005). Det kan omfatte alt fra undervurderte kostnader og gjeld, til overvurderte inntekter og fordringer.

4. Resultat og analyse

Her vil vi anvende CORE-modellen på håndverkerbransjen. Først vil vi beskrive bransjen, for å kunne knytte dette sammen med den videre analysen. Kapittelet tar så for seg horisontal og vertikal analyse av både konkursbedriftene og de som fortsatt driver. Selskapene sammenlignes for å avdekke eventuelle likhetstrekk eller forskjeller. Påfølgende vil vi gjennomgå nøkkeltallene for bedriftene, og sammenligne med bransjen generelt. Til sist blir det foretatt en evaluering og sammenstilling av funnene i oppgaven.

4.1. Context – omgivelser

4.1.1 Generell beskrivelse av utvalget vårt, og perioden

Vi har valgt å se nærmere på håndverkerbransjen. Selskapene består av både rørleggerbedrifter, elektrikerbedrifter og byggefirma. Store aktører i bransjen på Haugalandet er Byggmester Kompaniet AS, A. Utvik AS, GK AS, Block Watne AS Haugesund og Apply TB AS. Alle disse er definert som store foretak etter rl. § 1-6. Kjentegnet på disse bedriftene er at de tilbyr en totalpakke av tjenester. I bransjen synes det å være flere bedrifter som er tilknyttet landsdekkende kjeder, men det varierer om de drives som selvstendige enheter eller bare har underavdelinger som ikke har offentlig tilgjengelige regnskapstall.

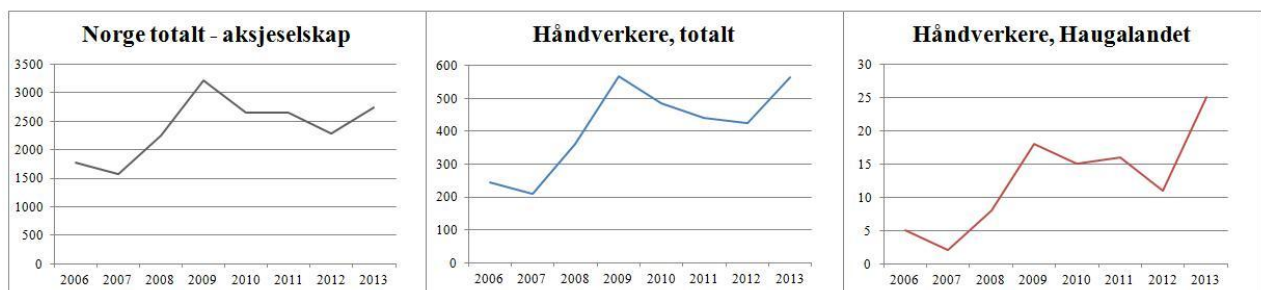
Regnskapsperioden vi har valgt å se nærmere på strekker seg i hovedsak fra 2005 til 2012. Årsregnskapene for 2013 var ikke tilgjengelige fra Brønnøysund på det tidspunktet oppgaven ble utarbeidet. Vi har likevel sett på bransjen helt frem til dags dato, ved å ta i bruk medier og få opplysninger fra intervjuobjektene. De bedriftene vi har sett nærmere på er vist i fig. 3, i kapittel 3.1.

Tre av våre fire konkursbedrifter har selv gått til tingretten og begjært seg selv konkurs. Rørlegger'n foreligger det ikke informasjon om de selv har meldt oppbud, eller om det er andre som har meldt konkursåpning. Kemner og andre som krever inn penger hos selskap, har lovbestemte frister å forholde seg til når det kommer til gjeldsinndrivelse. Myndighetene vil derfor ha en lavere terskel for å åpne for konkurs enn en enslig kreditor (Harnes, Johnsen og

Kristensen, 2014). Jamfør konkursloven § 67 må den som åpner for konkurs selv stille sikkerhet til omkostninger for bobehandling, og kravet bør derfor være av en viss størrelse for at man vil påta seg denne risikoen. Dette underbygges også i intervju med bobestyrer¹, samt kemner².

4.1.2 Bransjebeskrivelse og konkurranseintensitet

Bransjen er i grove trekk tjenesteytende. Det er de ansattes kompetanse og ferdigheter som er verdiskapende for bedriften, og det er tjenestene de ansatte yter som skaffer bedriften inntekter. Perioden vi har valgt å se på er 2005-2013. Bransjen har opplevd en rekke utfordringer de siste årene, og særlig finanskrisen i 2007/2008 må trekkes frem. Denne krisen førte med seg økning i antall konkurser, som vist i fig. 4. Dette opplyses også i e-post fra revisor³.

(Kilde: Statistisk Sentralbyrå, 2014)

Fig. 4: Grafisk fremstilling av antall konkurser

Våre fire kontrollbedrifter er alle etablert på 1980-tallet, mens tre av fire konkursbedrifter er etablert på 2000-tallet. Etableringstidspunktet vil muligens ha en betydning i forhold til finanskrisen, ettersom kontrollbedriftene allerede var nokså veletablerte, mens tre av fire konkursbedrifter var relativt ferske når krisen inntrakk. De hadde kanskje ikke opparbeidet seg en stor nok kundekrets eller sterk nok egenkapital.

Håndverkerbransjen synes heller ikke å skille seg ut med tanke på antall konkurser, ettersom tall fra Statistisk sentralbyrå viser at bransjen synes å følge den samme utviklingen som Norge

¹ Advokat/bobestyrer, intervju 10. mars 2014.

² Kemner og Haugaland Arbeidsgiverkontroll, intervju 7. mars 2014

³ Revisor, E-post, 25. mars 2014

totalt sett. Tallene viser en merkbart økning i antall konkurser i 2007-2009, både i Norge totalt sett, og i håndverkerbransjen lokalt og nasjonalt.

KONKURSER

Antall aksjeselskap	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Norge totalt - aksjeselskap	1777	1581	2242	3221	2653	2644	2282	2748
Håndverkere totalt	245	209	360	568	485	441	425	565
Håndverkere Haugalandet	5	2	8	18	15	16	11	25

Prosentvis utvikling	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Norge totalt	-11,0 %	41,8 %	43,7 %	-17,6 %	-0,3 %	-13,7 %	20,4 %
Håndverkere totalt	-14,7 %	72,2 %	57,8 %	-14,6 %	-9,1 %	-3,6 %	32,9 %
Håndverkere Haugalandet	-60,0 %	300,0 %	125,0 %	-16,7 %	6,7 %	-31,3 %	127,3 %

(Kilde: Statistisk Sentralbyrå, 2014)

Fig. 5: Statistikk over antall konkurser

Studerer vi tallene nærmere ser vi at konkurser i håndverkerbransjen øker mer enn Norge totalt sett, særlig i 2008 og 2009. Dette kan tyde på at håndverkerbransjen er mer konjunkturutsatt. Dette underbygges også av Prang (2010), Lauvland (2014) og Saugstad (2014).

4.1.3 Tilbud og etterspørsel

Forhandlingsposisjonen til kundene før og etter finanskrisen har ifølge Markovski (2009) forandret seg. Han uttaler at det i 2008 var lang ventetid for kunder å få håndverker, mens det året etterpå var betraktelig lettere å få tak i. Før finanskrisen var det ikke prisen kundene var opptatt av, det var heller når håndverkerne kunne komme. Nå synes dette å være forandret, kundene er mer prisopptatt, og på grunn av lavere aktivitet og mange tilbydere i bransjen presser dette ned prisene (Gredde-Dahl & Haakaas, 2013; Markovski 2009).

Dette prispresset er omtalt i flere medier, og sees ofte i sammenheng med svart arbeid. Kundene er veldig opptatt av lav pris, og anbudsrunderne på flere prosjekter i regi av både det offentlige og andre aktører vinnes på lavest mulig pris. Et slikt prispress har ført til at Bengt Herning uttalte til Aftenposten at han opplever en økning av useriøse aktører i bransjen (Gredde-Dahl & Haakaas, 2013). For at de seriøse aktørene også skal kunne konkurrere om kontraktene, presses de til å kutte prisene, og marginene kan derfor bli veldig små. Daglig

leder i Byggmesterforbundet Frank Ivar Andersen (2013) uttrykker at de små marginene i bransjen lett kan føre til store økonomiske konsekvenser. Jan-Erik Støstad er bekymret for økning i sosial dumping, og at det skal spre seg til seriøse aktører i bransjen grunnet den stadige etterspørselen etter lavest mulig pris (Gredde-Dahl & Haukaas, 2013).

I perioder kan det oppstå forhold som er utenfor selskapets kontroll. I intervju uttaler bobestyrer¹: ”*Det er klart at værforhold også kan slå ut. Da må de til å permittere. Det har ikke vært uvanlig at det permitteres på vinteren i en del byggefirma.*” I årsberetningen fra 2010 sier konkursbedriften Byggekompaniet at årets resultat ikke var helt i følge målsetting pga værforhold.

4.1.4 Svart arbeid, og press fra utenlandske aktører

Dårlige tider ellers i Europa har ført til at flere velger å flytte til Norge. I Bærum er det byggingfirma drevet av polske statsborgere som topper statistikken over antall konkurser i 2013. Kemnerkontoret i Haugesund² og bobestyrer i Haugesund¹ uttaler i intervju at de som slås konkurs ofte er de som unnlater å betale moms og skatt, og det samme omtales i Budstikka (Harnes et. al, 2014). Det er kanskje viktig å fremheve at de fleste som ikke betaler ofte mangler midler til å gjøre opp for seg.

I forbindelse med årsaker til konkurs peker bobestyrer¹ i Haugesund på følgende:

Jeg har vært borti en del firma i håndverkerbransjen de siste par-tre årene der de ikke klarer å konkurrere på pris. Det er utenlandske firma, eller enkeltpersonforetak som jobber til østeuropeiske priser, og det greier de norske bedriftene ikke å konkurrere med når de skal være seriøse og betale lønn, og oppgi til beskatning og betale moms.

Nestleder i Byggenæringens Landsforening Audun Lågøy, viser til at aktivitetsnivå i næringen er høyt, men at deres medlemmer ofte kommer med henvendelser om useriøse aktører som arbeider svart (Byggenæringens Landsforening, 2013). Flere av bedriftene i vårt utvalg beskriver bransjen som konkurransepreget i sine årsberetninger. Revisor³ opplyser også å ha avdekket svart arbeid ved revisjon av bedrifter i håndverkerbransjen, men at dette antallet er vesentlig redusert de siste fem årene.

4.1.5 Interne faktorer hos konkursrammede bedrifter

Vi ser nærmere på hvilke faktorer som kan tyde på at et selskap har økonomiske problemer og står i fare for å gå konkurs.

Byggekompaniet AS er eldst av de konkursrammede bedriftene, og ble stiftet i 1973. I forkant av finanskrisen skriver styret i sin årsberetning om gode fremtidsutsikter og optimisme. De beskriver bransjen som konkurransepreget bransje, og har i hovedsak fokusert på større oppdrag fordi det har vært mest konkurranse om de mindre oppdragene. Under finanskrisen beskriver de usikkerheten de har operert i, men er likevel positive. Bedriften har opplevd tap på flere prosjekter de siste årene (Hus, 2012).

First Elektro AS ble startet i 2007, like før finanskrisen. Daglig leder forteller til Haugesunds avis at etter finanskrisen har de tapt penger på reklamasjoner, og har hatt for lave priser på en del oppdrag. I siste halvdel av 2011 mistet bedriften flere ansatte, og dette resulterte i at bedriften ikke klarte å betjene gjelden (Einar Tho, 2011).

Fitjar Elektro AS startet i 2004. 2007 var i følge bedriften et godt år, og fremtidsutsiktene virket gode. Samme året fikk bedriften Gasselutmerkning⁴. Året etter gikk all aksjekapital tapt (Nybø, 2010). Sunnhordaland (2010) har også en artikkel der daglig leder kommenterer at bedriften hadde store interne endringer i 2008. Bedriften har også hatt vanskeligheter med å holde på viktige ansatte, ettersom de i løpet av to år har hatt fire installatører (Nybø, 2010).

Rørlegger'n AS ble etablert i 2005. Styret påpeker i årsregnskapet på at finanskrisen gjorde det vanskelig for mange. I 2012 hadde selskapet negativ egenkapital, noe styret selv forklarer i årsregnskapet med at de har utestående kapital hos en kunde.

Både kemner², revisor³ og bobestyrer¹ uttaler at dårlig økonomistyring og manglende regnskapsføring kan være medvirkende faktor til konkurs. Bobestyrer trekker også frem viktigheten av kalkylene, og at det ikke foreligger regnefeil når bedriftene gir tilbud. En annen ting han også pekte på var kontroll på de ansatte i forbindelse med oppdrag, at det var

⁴ For at en bedrift skal få status som gabelle, må den oppfylle visse krav. Omsetningen første driftsår må ha vært minst 1 mill. kroner, og omsetningen de siste fire driftsår må være doblet. Det er også krav om å ha økt omsetningen og ha positivt driftsresultat samlet sett disse fire årene (Dagens Næringsliv, 2014).

viktig å følge opp at arbeidet som ble utført var effektivt og kvalitetsmessig. Revisor³ peker også på ”manglende prosjektstyring og løpende kostnader på oppdrag som reduserer marginene raskt og smertefullt.” som en vanlig årsak til konkurs.

Bobestyrer¹ uttaler i intervju at erfaringsmessig også helseproblemer kan være en sterk medvirkning i mange bedrifter som har gått konkurs. I flere tilfeller opplever han at problemstillingene er sammensatte, og at helseproblemer og dårlig økonomistyring ofte henger sammen.

4.2. Overview – oversikt

Her gjennomgår vi den horisontale og vertikale analysen av de åtte bedriftene. I den horisontale analysen ser vi på den prosentvise utviklingen i perioden, mens den vertikale analysen tar for seg forholdstall. Grunnet oppgavens omfang og størrelse har vi ikke kunnet gå i dybden i hver bedrift for de enkelte regnskapsårene. Oppgaven går i hovedsak ut på å se tendenser i løpet av perioden. Vi har hatt særlig fokus på konkursbedriftene, mens selskapene med fortsatt drift har blitt benyttet mer som en kontrollgruppe. Konkursbedriftene er markert med rødt i alle påfølgende tabeller. For enkelthets skyld vil bedriftene ikke omtales med fullt navn, men heller ett navn (Fitjar Elektro = Fitjar, First Elektro = First, Leif T. Færaas = Færaas, Helgevold Elektro Haugesund = Helgevold).

4.2.1 Horisontal analyse

I denne delen av oppgaven vises et utvalg regnskapsposter av den horisontale analysen. Enkelte av postene som omtales er ikke illustrert i oppgaveteksten, men finnes i Vedlegg 4.

Resultatregnskap

Driftsinntekter	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-12,6 %	-16,8 %	7,9 %	43,8 %	3,4 %	-6,8 %	3,1 %
First Elektro			18,0 %	90,9 %	160,1 %				89,7 %
Fitjar Elektro					17,1 %	44,1 %	77,3 %	89,4 %	57,0 %
Rørlegger`n	-13,0 %	4,5 %	32,2 %	-3,7 %	5,2 %	27,2 %	836,6 %		127,0 %
Bjelland	10,5 %	0,0 %	6,6 %	-1,7 %	29,9 %	-18,1 %	11,7 %	-11,6 %	3,4 %
Leif T Færaas	55,8 %	-25,2 %	-11,3 %	-4,7 %	11,9 %	15,3 %	15,2 %	-22,9 %	4,3 %
Helgevold Elektro	82,6 %	35,7 %	2,3 %	5,1 %	4,0 %	7,9 %	0,0 %	-10,9 %	15,8 %
O J Miljeteig	10,9 %	-15,8 %	4,8 %	-19,7 %	-19,9 %	19,3 %	-7,8 %	12,3 %	-2,0 %

De totale driftsinntektene viser hvordan utviklingen har vært fra år til år, gjennom hele perioden. En negativ prosent betyr en nedgang i driftsinntekter i forhold til fjoråret. Konkursbedriftenes driftsinntekter må ses i sammenheng med at de har blitt etablert i 2004-2007, med unntak av Byggekompaniet. Inntektene til konkursbedriftene viser en relativt stor prosentvis økning i årene forut for finanskrisen, før det avtok for de fleste i 2009. First og Fitjar skiller seg ut med inntektsøkning i alle driftsår, før de gikk konkurs. Fitjar leverte sitt siste årsregnskap i 2008, men gikk ikke konkurs før i 2010, mens First leverte siste i 2010 og gikk konkurs året etter. Byggekompaniets inntekter avtok fra 2009, de meldte oppbud i 2012. Av bedriftene med fortsatt drift skiller Færaas seg ut med at inntektene fortsatte å gå nedover etter finanskrisen, med økende prosent for hvert år, før de har klart å snu det hele i 2012.

<i>Driftskostnader</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-12,3 %	-13,2 %	11,3 %	43,7 %	-6,1 %	-6,8 %	2,8 %
First Elektro			15,2 %	69,2 %	192,3 %				92,2 %
Fitjar Elektro					33,1 %	48,9 %	54,8 %	98,9 %	58,9 %
Rørlegger`n	-17,6 %	25,0 %	15,2 %	3,7 %	13,4 %	15,9 %	638,9 %		99,2 %
Bjelland	4,8 %	7,2 %	8,7 %	-0,1 %	18,6 %	-15,2 %	16,5 %	-9,1 %	3,9 %
Leif T Færaas	28,0 %	-10,2 %	-13,2 %	-0,1 %	10,4 %	11,8 %	19,6 %	-23,9 %	2,8 %
Helgevold Elektro	80,7 %	21,7 %	11,6 %	6,7 %	11,2 %	-3,4 %	-0,6 %	-8,9 %	14,9 %
O J Miljeteig	-5,5 %	-6,9 %	-5,3 %	-8,6 %	-15,6 %	12,9 %	-10,0 %	48,0 %	1,1 %

Når vi ser på vare- og lønnskostnader, ser vi en klar sammenheng mellom disse to. Derfor ser vi heller på *totale driftskostnader*. Av de som fortsatt driver ser vi en svak kostnadsøkning i perioden. Ettersom regnskapstallene er basert på historisk kost, og ikke er justert for inflasjon, kan dette være en forklaring på denne økningen. Helgevold er den eneste av selskapene med fortsatt drift som skiller seg ut her, da disse har en større økning enn de andre. Dette forklares i 2012-tallene, som viser en økning i både inntekter og kostnader. Mulige årsaker til dette kan være økt aktivitet eller større satsning.

Av konkursbedriftene har de tre yngste bedriftene størst prosentvis økning i vare- og lønnskostnadene i regnskapsperioden. Dette bør kanskje sees i sammenheng med at bedriftene ble etablert i perioden, og viser en veldig oppgang i kostnader året etter oppstart. Rørlegger`n har i 2012 en nedgang i lønnskostnad, og i styrets beretning fremgår det at de har sagt opp en ansatt grunnet forsøk på å redusere kostnader. Vi ser også at bedriften har en relativt stor nedgang i driftskostnader dette året, og i følge notene har de kuttet på reklamekostnader. Fitjar har reduserte lønnskostnader i siste regnskapsår.

Årsresultat	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-60,3 %	-87,4 %	-30,1 %	49,6 %	509,0 %	23,0 %	67,3 %
First Elektro			975,5 %	103,3 %	-1625,4 %				-182,2 %
Fitjar Elektro					-239,3 %	-11,8 %	415,8 %	-3078,5 %	-728,5 %
Rørlegger`n	45,1 %	-199,7 %	366,6 %	-246,2 %	-68,6 %	1712,3 %	125,3 %		247,8 %
Bjelland	41,8 %	-33,5 %	3,4 %	5,8 %	62,0 %	-21,9 %	-15,4 %	-1,7 %	5,1 %
Leif T Færaas	174,9 %	-297,0 %	33,4 %	-59,0 %	64,6 %	46,2 %	-24,4 %	-9,6 %	-8,9 %
Helgevold Elektro	113,3 %	262,9 %	-218,3 %	-21,7 %	-63,8 %	1218,4 %	138,9 %	-85,4 %	168,0 %
O J Miljeteig	853,4 %	-85,1 %	896,3 %	-93,0 %	-37,5 %	63,2 %	10,9 %	-61,2 %	193,4 %

På årsresultatet ser vi at bedriftene med fortsatt drift generelt har hatt en prosentvis økning i perioden, og særlig 2012 trekker opp gjennomsnittet. 2009 speiler en generell prosentvis nedgang for de fleste bedriftene, uavhengig av om de har gått konkurs eller ikke. De yngste konkursbedriftene viser igjen betraktelige avvik de første driftsårene. Fitjar og First Elektro har gått fra å ha et lavt, men positivt resultat første driftsår, til å ha underskudd året etter. Dette forklarer den store prosentvise nedgangen påfølgende år. First har de neste to driftsår hatt en betydelig prosentvis økning av driftsresultatet. Når det gjelder Rørlegger`n har dette selskapet hatt underskudd første driftsår, for så å ha et lavt, men positivt resultat påfølgende år, før de har økt betraktelig i tredje driftsår. Selskapet har hatt et svært varierende årsresultat i hele sin driftsperiode. Den siste konkursbedriften, Byggekompaniet, har hatt en prosentvis økning i årsresultatet i årene frem til finanskrisen. Fra 2008 og til 2010 har den prosentvise nedgangen vært betydelige alle tre år, før de gikk konkurs i 2012.

Balansen - eiendeler

Når det gjelder *driftsløsøre* og *anleggsmidler* ser vi ingen klar tendens som skiller konkursbedriftene fra de med fortsatt drift. Det er store variasjoner fra år til år, og ingen synes å følge samme mønster. Dette kan henge sammen med at selv om samtlige er håndverkere, har de hver sin spesialisering og krav til utstyr for å utføre tjenestene. *Varelageret* til bedriftene varierer i vår regnskapsperiode, slik at det er vanskelig å se en tydelig tendens. Færaas og First har ett år med meget stor økning, mens de andre årene har en mer jevn variasjon. Bjelland er gjennomsnittlig stabil, mens Miljeteig har avsluttet varelageret. Når det gjelder Helgevold peker igjen 2012 seg ut, men også 2010. Konkursbedriftene Byggekompaniet og First har en betydelig økning av varelagerne i årene forut for konkurs. Mens Byggekompaniet har vært relativt stabil i begynnelsen av vår regnskapsperiode, har First økt sitt varelager i hele sin driftsperiode.

<i>Kundefordringer</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-26,1 %	-20,6 %	43,3 %	1,0 %	16,6 %	20,1 %	5,7 %
First Elektro			48,6 %	342,2 %	-16,8 %				124,7 %
Fitjar Elektro					82,5 %	3,6 %	294,4 %	6,1 %	96,6 %
Rørlegger`n	-8,6 %	1,1 %	133,2 %	-28,2 %	-7,2 %	-3,9 %	398,9 %		69,3 %
Bjelland	91,9 %	-33,0 %	53,8 %	-37,0 %	94,8 %	24,6 %	-61,3 %	46,2 %	22,5 %
Leif T Færaas	87,2 %	-39,3 %	35,7 %	83,0 %	-29,3 %	-22,3 %	94,3 %	-14,1 %	24,4 %
Helgevold Elektro	48,5 %	46,3 %	240,6 %	-67,9 %	6,9 %	-0,6 %	16,5 %	-29,5 %	32,6 %
O J Miljeteig	-5,9 %	-3,4 %	-32,0 %	33,6 %	-10,8 %	-48,9 %	2,4 %	-19,5 %	-10,6 %

Kundefordringene til alle bedriftene varierer fra år til år, og det er stor spredning i hvordan tallene utvikler seg. Hos bedriftene som driver fortsatt varierer ikke gjennomsnittet i perioden nevneverdig, men Helgevold har en økning i sine kundefordringer i 2010-2012.

Kundefordringer er en eiendel, og vi bør være oppmerksomme på at disse kan være vurdert ut i fra skjønn. Konkursbedriftene First og Fitjar har prosentvis størst økning i kundefordringer, dette gjelder også årene frem mot konkurs. Rørlegger`n ble etablert sent i 2005, dette kan forklare den prosentvis svært høye økningen i 2006. Deretter virker kundefordringene å være stabile frem til 2010 da de øker veldig. Byggekompaniet har en forholdsvis stor økning i kundefordringene i 2008. Det kan hende bedriftene sliter med å få inn utestående hos sine kunder, eller det kan være prosjekter som er ferdigstilt i slutten av regnskapsåret som gir slike utslag.

Når vi studerer *andre fordringer* ser vi store prosentvise variasjoner. Årsaken til dette er at andre fordringer er en relativt liten post sammenlignet med kundefordringene, og derfor velger vi å ikke ha særlig fokus på denne posten. *Kontanter og bankinnskudd* varierer også fra år til år, og vi ser ingen klare tendenser til forskjeller mellom konkursbedrifter og bedrifter med fortsatt drift. Fitjar og Rørlegger`n har en prosentvis nedgang året før konkurs, mens First og Byggekompaniet har en økning. Revisor har heller ingen merknader i sin beretning.

Totale omløpsmidler og totale eiendeler synes å vise samme tendenser som kontanter og bankinnskudd, og ut i fra dette tolker vi at bedriftenes omløpsmidler utgjør en stor prosentandel av balansen. I den forbindelse må vi nevne at dersom det er foretatt mange skjønsmessige vurderinger i forhold til eiendelene vil dette kunne gi et uriktig bilde av bedriftens økonomiske situasjon (Maynard, 2013).

Balansen - egenkapital og gjeld

Annen egenkapital er en regnskapspost som varierer avhengig av fjorårets resultat, og om det er tatt ut utbytte. Når vi ser på *total egenkapital* er det tydelig at Fitjar og Rørlegger`n har hatt problemer de to siste regnskapsårene. Fitjar mistet i 2008 all egenkapital, og er dermed kun finansiert gjennom lån. First har en egenkapitalnedgang i 2008 (fremførbart underskudd etter skatteloven § 14-6), og denne fortsetter å gå ned noe de to påfølgende år.

<i>Egenkapital</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,7 %	4,4 %	14,6 %	68,2 %	179,1 %	-54,8 %	35,5 %
First Elektro			21,2 %	2,0 %	-37,9 %				-4,9 %
Fitjar Elektro					-187,5 %	-18,7 %	896,3 %	-79,7 %	152,6 %
Rørlegger`n	-482,4 %	-89,8 %	45,0 %	-32,9 %	29,0 %	1182,4 %	187,7 %		119,8 %
Bjelland	-12,5 %	13,5 %	-4,3 %	6,2 %	3,7 %	8,2 %	-23,3 %	120,7 %	14,0 %
Leif T Færaas	82,1 %	-52,3 %	10,9 %	-10,1 %	94,0 %	29,6 %	4,2 %	30,0 %	23,6 %
Helgevold Elektro	59,8 %	24,4 %	-22,9 %	7,5 %	16,5 %	-25,1 %	3,6 %	1,5 %	8,2 %
O J Miljeteig	35,3 %	3,8 %	34,6 %	3,1 %	-21,4 %	186,5 %	-27,5 %	-39,9 %	21,8 %

Tre av de fire bedriftene som fortsatt driver har ingen *langsiktig gjeld*, og Færaas reduserer denne gjelden i løpet av regnskapsperioden. First og Fitjar øker sin langsiktige gjeld i regnskapsårene før konkurs inntreffer, mens Byggekompaniet og Rørlegger`n har en prosentvis nedgang i den langsiktige gjelden. Den *kortsiktige gjelden* til konkursbedriftene følger noenlunde samme tendens som den langsiktige gjelden. Rørlegger`n har en forholdsvis stor prosentvis økning i 2010-2011, før den er redusert i siste regnskapsår før konkurs. Variasjonen i den kortsiktige gjelden til bedriftene som driver fortsatt kan muligens forklares i prosjekter, ettersom gjennomsnittet i regnskapsperioden ikke er særlig avvikende i forhold til konkursbedriftene.

<i>Kortsiktig gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-33,7 %	-30,2 %	40,5 %	-9,7 %	-8,4 %	37,6 %	-0,7 %
First Elektro			28,4 %	143,4 %	126,9 %				99,6 %
Fitjar Elektro					80,5 %	87,6 %	74,1 %	-11,8 %	57,6 %
Rørlegger`n	-16,8 %	20,7 %	119,6 %	-19,4 %	-6,2 %	4,8 %	134,6 %		33,9 %
Bjelland	111,8 %	-53,2 %	20,7 %	2,5 %	6,6 %	-20,8 %	62,6 %	-24,4 %	13,2 %
Leif T Færaas	-3,5 %	-15,9 %	20,7 %	16,5 %	-13,3 %	18,8 %	-41,1 %	90,1 %	9,0 %
Helgevold Elektro	77,5 %	17,1 %	144,7 %	-33,2 %	-12,1 %	30,5 %	-28,6 %	1,5 %	24,7 %
O J Miljeteig	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-1,2 %	-25,7 %	30,7 %	-1,7 %	-3,0 %

Gjeld, totalt	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-28,0 %	-22,2 %	19,7 %	3,2 %	-0,3 %	26,6 %	-0,2 %
First Elektro			60,1 %	132,3 %	166,9 %				119,8 %
Fitjar Elektro					64,7 %	86,8 %	69,9 %	-14,5 %	51,7 %
Rørlegger`n	-18,2 %	11,1 %	112,1 %	-19,8 %	5,7 %	-1,0 %	71,5 %		23,1 %
Bjelland	88,7 %	-47,6 %	18,1 %	5,5 %	0,7 %	-17,6 %	64,3 %	-23,7 %	11,1 %
Leif T Færaas	-7,1 %	-18,5 %	12,4 %	23,6 %	3,0 %	13,1 %	-59,0 %	47,4 %	1,9 %
Helgevold Elektro	70,3 %	21,9 %	138,7 %	-30,3 %	-12,1 %	30,4 %	-28,9 %	2,0 %	24,0 %
O J Miljeteig	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-16,5 %	-20,6 %	41,3 %	-2,5 %	-3,0 %

4.2.2 Vertikal analyse

I den vertikale analysen ser man på sammensetningen i resultatregnskapet og balansen, ut i fra en total. Dette betyr at dersom noe øker i resultatregnskapet eller balansen, vil noe annet reduseres. I resultatregnskapet sammenlignes de ulike postene med totale inntekter. På eiendelssiden måles postene i forhold til totale eiendeler, mens på finansieringssiden måles de i forhold til total egenkapital og gjeld.

Resultatregnskap

Når vi ser på *varekostnaden* til konkursbedriftene skiller Byggekompaniet og Fitjar seg ut med jevnt høye kostnader sett ut fra totale driftsinntekter. Byggekompaniets varekostnad varierer lite i forhold til total driftsinntekt perioden, mens Fitjars varekostnad får en stadig større andel frem mot konkurs. *Lønnskostnaden* til samtlige bedrifter ligger gjennomsnittlig jevnere, den varierer fra 28 % til 43 %, se vedlegg 4. Ser vi nærmere på Fitjar har de reduserte lønnskostnader i årene frem mot konkurs.

Driftskostnader	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			99,1 %	98,7 %	94,6 %	91,7 %	91,7 %	101,0 %	96,1 %
First Elektro			96,4 %	98,7 %	111,4 %	98,7 %			101,3 %
Fitjar Elektro					106,2 %	93,3 %	90,3 %	103,5 %	98,3 %
Rørlegger`n	102,4 %	108,1 %	90,4 %	103,8 %	96,4 %	89,4 %	98,1 %	124,4 %	101,6 %
Bjelland	81,2 %	85,7 %	79,0 %	78,3 %	77,2 %	83,7 %	81,8 %	76,9 %	80,5 %
Leif T Færaas	92,9 %	113,2 %	94,3 %	96,3 %	91,9 %	93,1 %	96,1 %	92,5 %	96,3 %
Helgevold Elektro	93,1 %	94,0 %	104,9 %	96,2 %	94,7 %	88,6 %	98,9 %	99,6 %	96,2 %
O J Miljeteig	84,4 %	99,0 %	89,5 %	99,0 %	87,0 %	82,6 %	87,2 %	89,4 %	89,8 %

Totale driftskostnader i forhold til totale inntekter viser at det er forholdsvis små marginer i bransjen. Vi ser at konkursbedriftene gjennomsnittlig har høyere driftskostnader i forhold til driftsinntektene. Av de som fortsatt driver har også Færaas og Helgevold gjennomsnittlig høye

driftskostnader, men begge disse har hatt underskudd ett regnskapsår som trekker deres gjennomsnittkostnad opp i perioden.

Årsresultatet til bedriftene viser igjen tendensen til de små marginene i bransjen. Færaas har lavest gjennomsnittlig årsresultat av bedriftene som driver ennå. Dette resultatet er identisk med konkursbedriften Byggekompaniet, som har høyest årsresultat av de konkursrammede. Det skal merkes at disse to begge er byggefirmaer. Bjelland synes å ha mest solid årsresultat i hele perioden, også under finanskrisen.

Årsresultat	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			0,2 %	0,5 %	3,6 %	5,5 %	5,3 %	-1,3 %	2,3 %
First Elektro			1,4 %	0,2 %	-9,2 %	1,6 %			-1,5 %
Fitjar Elektro					-5,3 %	4,5 %	7,3 %	-4,1 %	0,6 %
Rørlegger'n	-3,9 %	-6,2 %	6,5 %	-3,2 %	2,1 %	7,1 %	0,5 %	-18,5 %	-2,0 %
Bjelland	14,1 %	11,0 %	16,4 %	17,0 %	15,9 %	12,6 %	13,3 %	17,3 %	14,7 %
Leif T Færaas	4,8 %	-9,9 %	3,8 %	2,5 %	5,8 %	4,0 %	3,1 %	4,8 %	2,3 %
Helgevold Elektro	4,8 %	4,1 %	-3,4 %	3,0 %	4,0 %	11,5 %	0,9 %	0,4 %	3,2 %
O J Miljeteig	12,2 %	1,4 %	8,0 %	0,8 %	9,7 %	12,4 %	9,1 %	7,6 %	7,7 %

Balansen – eiendeler

Ut i fra utvalget ser det ut som at bransjen har størst andel omløpsmidler i balansen. Med unntak av Miljeteig varierer andelen omløpsmidler med mellom 70 % og 90 %. Varelageret til bedriftene med fortsatt drift utgjør gjennomsnittlig svært lite av totale eiendeler, selv om det forekommer enkelte avvik noen regnskapsår. Dette kan gjerne knyttes opp til ferdigstilling av større prosjekter i slutten av et regnskapsår. Av konkursbedriftene har de tre yngste bedriftene gjennomsnittlig markant høyere varelagre, mens Byggekompaniet som har holdt på i flere tiår gjennomsnittlig har generelt lave varelagre. Dette kan kanskje sees i sammenheng med etableringstidspunktene til bedriftene.

Av samtlige bedrifter er det konkursbedriften Byggekompaniet som skiller seg mest ut, med gjennomsnittlig jevnt høye kundefordringer i balansen. Av de yngste konkursbedriftene øker samtlige bedrifter andelen kundefordringer siste år forut for konkurs.

Kundefordringer	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			67,2 %	73,1 %	77,1 %	63,8 %	71,6 %	68,1 %	70,2 %
First Elektro			44,5 %	45,6 %	19,1 %	27,9 %			34,2 %
Fitjar Elektro					53,6 %	40,8 %	65,1 %	33,8 %	48,3 %
Rørlegger`n	69,2 %	56,0 %	52,6 %	44,6 %	47,8 %	57,0 %	73,1 %	25,3 %	53,2 %
Bjelland	44,4 %	28,1 %	34,2 %	23,6 %	39,7 %	20,8 %	15,7 %	44,0 %	31,3 %
Leif T Færaas	70,9 %	41,4 %	49,1 %	40,5 %	24,8 %	43,1 %	64,6 %	15,5 %	43,7 %
Helgevold Elektro	56,5 %	63,4 %	53,2 %	21,9 %	60,5 %	56,8 %	56,4 %	41,9 %	51,3 %
O J Miljeteig	9,7 %	12,5 %	11,0 %	16,9 %	12,5 %	11,5 %	22,6 %	28,5 %	15,6 %

Balansen – egenkapital og gjeld

Når vi ser på gjeldsandelen til samtlige bedrifter, ser vi en tendens til at utvalget har stor andel kortsiktig gjeld. Av konkursbedriftene er det Rørlegger`n og Fitjar som skiller seg mest ut, med rundt 90 % siste regnskapsår før konkurs. Også First synes å ha en økt andel de siste regnskapsårene før konkurs, men ikke like høy andel som de to førstnevnte.

Kortsiktig gjeld	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			38,0 %	46,0 %	55,2 %	46,6 %	58,5 %	70,8 %	52,5 %
First Elektro			59,2 %	70,2 %	53,4 %	28,6 %			52,8 %
Fitjar Elektro					87,0 %	67,0 %	59,0 %	69,4 %	70,6 %
Rørlegger`n	95,5 %	84,8 %	66,8 %	60,1 %	57,3 %	67,6 %	79,5 %	58,6 %	71,3 %
Bjelland	51,3 %	29,4 %	51,3 %	45,1 %	46,6 %	44,7 %	53,1 %	35,3 %	44,6 %
Leif T Færaas	62,3 %	70,6 %	60,5 %	56,2 %	53,9 %	76,5 %	75,0 %	59,5 %	64,3 %
Helgevold Elektro	66,5 %	62,5 %	65,4 %	37,5 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,1 %	54,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	60,3 %	81,2 %	80,2 %	66,8 %

Av den totale gjelden ser vi en tendens til at konkursbedriftene har en større gjeldsandel enn bedriftene med fortsatt drift. Bedriftene med fortsatt drift har hatt variasjoner i gjeldsandel i regnskapsperioden. Av disse er det Færaas som i snitt har høyest gjeldsandel, og de ligger forholdsvis likt med konkursbedriften Byggekompaniet i regnskapsperioden. Begge tilbyr byggetjenester. Fitjar og Rørlegger`n har negativ egenkapital siste regnskapsår før konkurs, mens First har en forholdsvis stor økning i gjeldsandel årene forut for konkurs.

Byggekompaniet har redusert sin gjeldsandel i regnskapsperioden 2005-2010. Da de gikk konkurs i 2012 hadde de en gjeld på 38 mill. kroner (Sætre og Bruvik, 2012), noe som er en fordobling fra 2010, da de hadde 19 mill. i gjeld.

Gjeld, totalt	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	78,1 %
First Elektro			84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %			64,2 %
Fitjar Elektro					106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	92,8 %
Rørlegger`n	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %	90,0 %
Bjelland	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %	46,1 %
Leif T Færaas	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,1 %	91,1 %	76,1 %
Helgevold Elektro	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %	55,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,4 %	90,0 %	82,2 %	69,5 %

4.3. Ratios – nøkkeltall

Bransjetallene er basert på et utvalg av 16 bedrifter på Haugalandet. Samtlige selskap oppfyller våre krav til bedrifter i utvalget, som nevnt i kapittel 3. På denne måten bli sammenlignbarheten større.

4.3.1 Lønnsomhet

Når vi ser på *ROCE eller avkastning på sysselsatt kapital*, ser vi at før finanskrisen inntraff (2006-2007) har bransjen en høy avkastning. Også de konkursbedriftene som var etablert i 2006 følger denne tendensen. Konkursbedriftene Fitjar og Rørlegger`n har negativ avkastning siste regnskapsår forut for konkurs. De to andre konkursbedriftene har generelt sett en svakere avkastning enn bransjen og bedriftene med fortsatt drift.

Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			3,54 %	5,18 %	26,80 %	37,65 %	38,13 %	-6,81 %	17,42 %
First Elektro			16,85 %	10,57 %	-59,12 %	2,10 %			-7,40 %
Fitjar Elektro					-122,43 %	62,29 %	82,91 %	-45,92 %	-5,79 %
Rørlegger`n	-153,53 %	-129,20 %	63,17 %	-30,96 %	22,19 %	90,04 %	24,46 %	-29,07 %	-17,86 %
Bjelland	46,87 %	26,93 %	47,55 %	42,87 %	49,90 %	27,30 %	41,02 %	37,19 %	39,95 %
Leif T Færaas	54,40 %	-91,60 %	28,33 %	20,74 %	51,18 %	94,17 %	55,60 %	24,20 %	29,63 %
Helgevold Elektro	52,23 %	36,60 %	-29,49 %	17,53 %	25,40 %	61,35 %	4,02 %	1,57 %	21,15 %
O J Miljeteig	33,61 %	2,58 %	33,95 %	4,05 %	69,29 %	65,79 %	85,56 %	94,50 %	48,67 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	46,78 %	-6,37 %	20,09 %	21,30 %	48,94 %	62,15 %	46,55 %	39,37 %	34,85 %
BRANSJETALL	25,39 %	32,72 %	33,47 %	32,16 %	27,66 %	51,51 %	49,86 %	27,36 %	35,02 %

Ser vi på bransjetallet vedrørende *resultatgrad* viser igjen de små marginene som preger bransjen. Færaas og Helgevold sine gjennomsnittlige resultatgrader trekkes ned av underskudd i ett regnskapsår.

Resultatgrad	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			0,92 %	1,29 %	5,45 %	8,32 %	8,50 %	-0,99 %	3,91 %
First Elektro			3,57 %	1,27 %	-11,44 %	1,32 %			-1,32 %
Fitjar Elektro					-6,17 %	6,69 %	9,68 %	-3,46 %	1,68 %
Rørlegger'n	-2,44 %	-8,13 %	9,56 %	-3,77 %	3,61 %	10,58 %	1,87 %	-24,39 %	-1,64 %
Bjelland	18,77 %	14,27 %	21,01 %	21,67 %	22,82 %	16,26 %	18,21 %	23,09 %	19,51 %
Leif T Færaas	7,07 %	-13,30 %	5,70 %	3,69 %	8,12 %	6,91 %	3,92 %	7,59 %	3,71 %
Helgevold Elektro	6,94 %	5,97 %	-4,90 %	3,83 %	5,29 %	11,40 %	1,08 %	0,41 %	3,75 %
O J Miljeteig	16,49 %	1,02 %	10,82 %	1,00 %	13,01 %	18,45 %	13,10 %	11,15 %	10,63 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	12,32 %	1,99 %	8,16 %	7,55 %	12,31 %	13,26 %	9,08 %	10,56 %	9,40 %
BRANSJETALL	3,92 %	6,29 %	5,20 %	6,24 %	5,19 %	8,80 %	6,41 %	4,35 %	5,80 %

De tre konkursbedriftene etablert før 2006 har en forholdsvis god resultatgrad i 2007 sammenlignet med bransjetallet. Byggekompaniet og Fitjar har en avtagende resultatgrad i påfølgende år, som også avviker betraktelig fra bransjen. Rørlegger'n har nokså varierende resultatgrad årene forut for konkurs. First har generelt sett aldri vært i nærheten av bransjens resultatgrad i noen av regnskapsårene, og er preget av å ha vært svært lav selv om de dog hadde positiv resultatgrad i årene før konkurs.

4.3.2 Likviditet

Ifølge Kristoffersen (2005) bør likviditetsgrad 1 ligge på rundt 2. Vi ser derimot at bransjetallet i gjennomsnitt ligger på rundt 1,55. De fleste konkursbedriftene har avtagende likviditetsgrad 1 de siste to-tre årene forut for konkurs, og disse ligger også under bransjetallet. Byggekompaniet skiller seg ut med økende likviditetsgrad i hele regnskapsperioden frem til konkurs. Miljeteig har en forholdsvis lav likviditetsgrad alle regnskapsår, men selskapet har hatt en høyere egenkapitalandel enn de andre bedriftene i utvalget. Miljeteig har også en trygghet i at størsteparten av gjelden er til et selskap i konsern, og ikke en ekstern kredittinstitusjon.

Likviditetsgrad 1 (Current ratio)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			2,02	1,70	1,48	1,57	1,30	1,04	1,52
First Elektro			1,36	1,12	1,26	3,08			1,70
Fitjar Elektro					0,93	1,40	1,59	1,25	1,29
Rørlegger'n	0,83	0,97	1,27	1,16	1,40	1,33	1,09	1,22	1,16
Bjelland	1,84	3,09	1,78	2,04	1,98	2,08	1,81	2,68	2,16
Leif T Færaas	1,44	0,72	1,12	1,13	1,29	0,99	1,17	0,97	1,11
Helgevold Elektro	1,25	1,45	1,31	2,18	1,83	1,72	2,15	1,79	1,71
O J Miljeteig	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,68	0,68	0,71	0,84
Gjennomsnitt fortsatt drift	1,51	1,57	1,29	1,51	1,41	1,37	1,45	1,54	1,46
BRANSJETALL	1,68	1,57	1,56	1,63	1,60	1,54	1,40	1,40	1,55

Kristoffersen (2005) påpeker at likviditetsgrad 2 bør være større enn 1. Vi ser at bransjen generelt og bedriftene i utvalget med fortsatt drift, gjennomsnittlig ligger over 1. Dette

kommer nok av den lave andelen varelagre i bedriftenes balanser. Også her ser vi at konkursbedriftene, med unntak av Byggekompaniet, har en likviditetsgrad under anbefalte 1 årene forut for konkurs.

Likviditetsgrad 2 (Liquid ratio)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,98	1,68	1,46	1,56	1,29	1,02	1,50
First Elektro			0,88	0,80	0,66	2,45			1,20
Fitjar Elektro					0,79	0,84	1,22	0,66	0,88
Rørlegger'n	0,78	0,93	1,16	0,96	1,31	1,16	1,03	0,63	1,00
Bjelland	1,77	2,96	1,74	1,98	1,92	2,01	1,73	2,58	2,09
Leif T Færaas	1,43	0,71	1,12	1,13	1,28	0,98	1,15	0,33	1,02
Helgevold Elektro	1,21	1,42	1,26	2,12	1,78	1,68	2,08	1,74	1,66
O J Miljeteig	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,60	0,52	0,42	0,78
Gjennomsnitt fortsatt drift	1,48	1,53	1,26	1,47	1,38	1,32	1,37	1,26	1,38
BRANSJETALL	1,25	1,17	1,17	1,24	1,23	1,18	1,06	0,95	1,16

4.3.3 Effektivitet

På nøkkeltallet *kredittid kundefordringer* forutsetter vi at alt kjøp er kredittkjøp. Utvalget av bedrifter som driver fortsatt har gjennomsnittlig høyere kredittid enn bransjen, særlig i 2010, og det er Helgevold og Bjelland som trekker opp gjennomsnittet. Samtlige konkursbedrifter har høyt antall dager på å få inn fordringene sine i årene før konkurs, sammenlignet med bransjen. Dårligst ut kommer Byggekompaniet.

Kredittid kunder	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			106	125	131	99	144	127	122
First Elektro			89	75	39	113			79
Fitjar Elektro					91	52	69	36	62
Rørlegger'n	95	115	98	60	70	79	104	210	104
Bjelland	145	105	181	143	146	217	156	189	160
Leif T Færaas	99	80	95	64	35	53	82	48	69
Helgevold Elektro	99	134	144	78	115	113	132	146	120
O J Miljeteig	37	42	35	54	34	30	67	62	45
Gjennomsnitt fortsatt drift	95	90	114	85	82	103	109	111	99
BRANSJETALL	68	72	74	71	69	62	69	60	68

Omløpshastigheten på sysselsatt kapital viser bedriften evne til å benytte selskapets kapital i forhold til inntjening. Denne synes å være forholdsvis stabil i bransjen, samt hos vårt utvalg av bedrifter. Rørlegger'n og Fitjar skiller seg ut med stor økning siste regnskapsår før konkurs, men dette kan forklares i reduksjon av egenkapital og langsiktig gjeld i begge bedriftene. Begge disse hadde negativ egenkapital siste regnskapsår, og dette nøkkeltallet kan derfor gi et skjevt bilde av bedriftens økonomiske stilling.

Omløpshastighet på sysselsatt kapital	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			3,84	4,00	4,92	4,53	4,49	6,91	4,78
First Elektro			4,72	8,34	5,17	1,58			4,95
Fitjar Elektro					19,83	9,31	8,57	13,29	12,75
Rørlegger'n	63,02	15,89	6,61	8,21	6,14	8,51	13,05	1,19	15,33
Bjelland	2,50	1,89	2,26	1,98	2,19	1,68	2,25	1,61	2,04
Leif T Færaas	7,69	6,89	4,97	5,62	6,30	13,62	14,20	3,19	7,81
Helgevold Elektro	7,52	6,14	6,03	4,58	4,80	5,38	3,74	3,85	5,25
O J Miljeteig	2,04	2,54	3,14	4,07	5,33	3,56	6,53	8,47	4,46
Gjennomsnitt fortsatt drift	4,94	4,36	4,10	4,06	4,65	6,06	6,68	4,28	4,89
BRANSJETALL	5,53	5,93	6,00	5,49	6,22	6,59	7,52	7,51	6,35

4.3.4 Soliditet

Når det kommer til *gjeldsandel* så har vi omtalt denne tidligere i analysen, se kapittel 4.2.2 vertikal analyse av egenkapital og gjeld. Bransjetallet viser et gjennomsnitt på 68 % i perioden.

Gjeldsandel (Gearing)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	78,1 %
First Elektro			84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %			64,2 %
Fitjar Elektro					106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	92,8 %
Rørlegger'n	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %	90,0 %
Bjelland	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %	46,1 %
Leif T Færaas	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,0 %	91,1 %	76,1 %
Helgevold Elektro	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %	55,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,4 %	90,0 %	82,2 %	69,5 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	59,7 %	59,0 %	63,5 %	57,3 %	58,6 %	63,4 %	66,9 %	65,4 %	61,7 %
BRANSJETALL	62,0 %	62,8 %	64,2 %	65,7 %	66,8 %	67,1 %	76,1 %	79,5 %	68,0 %

Her ser vi en tendens til at konkursbedriftene har en større gjeldsandel enn bedriftene med fortsatt drift, men alle bedriftene i utvalget har variasjoner i gjeldsandel i regnskapsperioden. Fitjar og Rørlegger'n har negativ egenkapital siste regnskapsår før konkurs, mens First har en forholdsvis stor økning i gjeldsandel årene forut for konkurs. Byggkompaniet har redusert sin gjeldsandel i regnskapsperioden 2005-2010, men fra avslutningen av regnskapsåret 2010 frem til bedriften gikk konkurs i 2012 hadde de en fordobling av gjelden sin (Sætre og Bruvik, 2012). Dermed ser vi at samtlige konkursbedrifter har økt sin gjeldsandel betraktelig forut for konkurs.

Rentedekningsgraden til konkursbedriftene har hatt en negativ utvikling i regnskapsperioden, utenom First, som har økende rentedekningsgraden i perioden. Denne er dog veldig lav, negativ i første regnskapsår med finanskostnader, og under anbefalte 3 i de to påfølgende årene. Vi ser en ganske tydelig forskjell på konkursbedrifter og ikke-konkurs. Av bedriftene

som driver fortsatt har Helgevold og Færaas begge hatt ett år med negativ rentedekningsgrad, og dette skyldes underskudd i regnskapsåret. Foruten dette vil vi påpeke at ingen av bedriftene med fortsatt drift har hatt rentedekningsgrad under 3 i resten av regnskapsperioden. Miljeteig hadde i 2010 ingen finanskostnad. Ellers ser vi at perioden 2005-2009 og 2012, er preget av høy rentedekningsgrad hos bedriftene som driver fortsatt.

Rentedekningsgrad (Intereset cover)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,56	2,09	9,49	11,01	7,04	-1,02	5,03
First Elektro			2,20	1,29	-9,07				-1,86
Fitjar Elektro					-5,26	14,07	18,18	-5,47	5,38
Rørlegger'n	-1,62	-14,29	18,54	-4,32	4,72	14,84	1,59	-13,03	0,80
Bjelland	949,54	34,03	1248,29	267,14	5,53	84,87	131,55	398,17	389,89
Leif T Færaas	14,08	-18,82	14,00	13,90	46,59	7,34	59,27	3,08	17,43
Helgevold Elektro	22,43	17,44	-51,74	342,50	46,70	725,21	18,42	8,01	141,12
O J Miljeteig	17385,43	25,99	-	34,81	37,66	35,15	52,12	100,77	2208,99
Gjennomsnitt fortsatt drift	4592,87	14,66	403,52	164,59	34,12	213,14	65,34	127,51	701,97
BRANSJETALL	45,76	134,51	159,66	92,97	34,66	48,45	27,43	27,33	71,35

4.3.5 Investor/aksjemarked

Avkastning på egenkapitalen til konkursbedriftene, utenom First, har avtatt i årene forut for konkurs. Rørlegger'n har tydeligst negativ utvikling, mens Fitjar har en dramatisk nedgang i siste regnskapsår. Vi må bemerke at begge disse bedriftene hadde negativ egenkapital, samt negativt resultat siste regnskapsår. Byggekompaniet har også en betydelig avtagende utvikling i perioden. Ut i fra dette nøkkeltallet ser First ut til å ha en positiv utvikling fra 2008 til 2010. Av bedriftene som driver fortsatt har både Helgevold og Færaas hatt ett år med underskudd, og dette viser igjen i avkastningen på egenkapital. Det er variasjoner i de forskjellige regnskapsårene, og både 2007, 2008 og 2012 kan trekkes frem som gode år for bedriftene med fortsatt drift.

Avkastning på EK (ROE)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,6 %	4,2 %	34,8 %	57,1 %	64,2 %	-43,8 %	19,7 %
First Elektro			17,5 %	2,0 %	-61,0 %	2,5 %			-9,8 %
Fitjar Elektro					-214,2 %	134,6 %	124,1 %	-391,5 %	-86,8 %
Rørlegger'n	-126,1 %	-878,9 %	90,1 %	-49,0 %	22,5 %	92,2 %	65,2 %	741,3 %	-5,3 %
Bjelland	35,7 %	21,9 %	37,5 %	35,0 %	34,1 %	23,2 %	32,7 %	28,0 %	31,0 %
Leif T Færaas	45,1 %	-109,7 %	26,5 %	22,1 %	48,4 %	57,0 %	50,5 %	69,7 %	26,2 %
Helgevold Elektro	37,4 %	28,1 %	-21,4 %	14,0 %	19,2 %	61,7 %	3,5 %	1,5 %	18,0 %
O J Miljeteig	26,1 %	3,7 %	25,9 %	3,5 %	51,8 %	65,1 %	114,3 %	74,7 %	45,6 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	36,1 %	-14,0 %	17,1 %	18,6 %	38,4 %	51,7 %	50,3 %	43,5 %	30,2 %
BRANSJETALL	50,7 %	32,1 %	30,4 %	28,5 %	19,9 %	44,5 %	83,4 %	47,4 %	42,1 %

4.3.6 Z-score

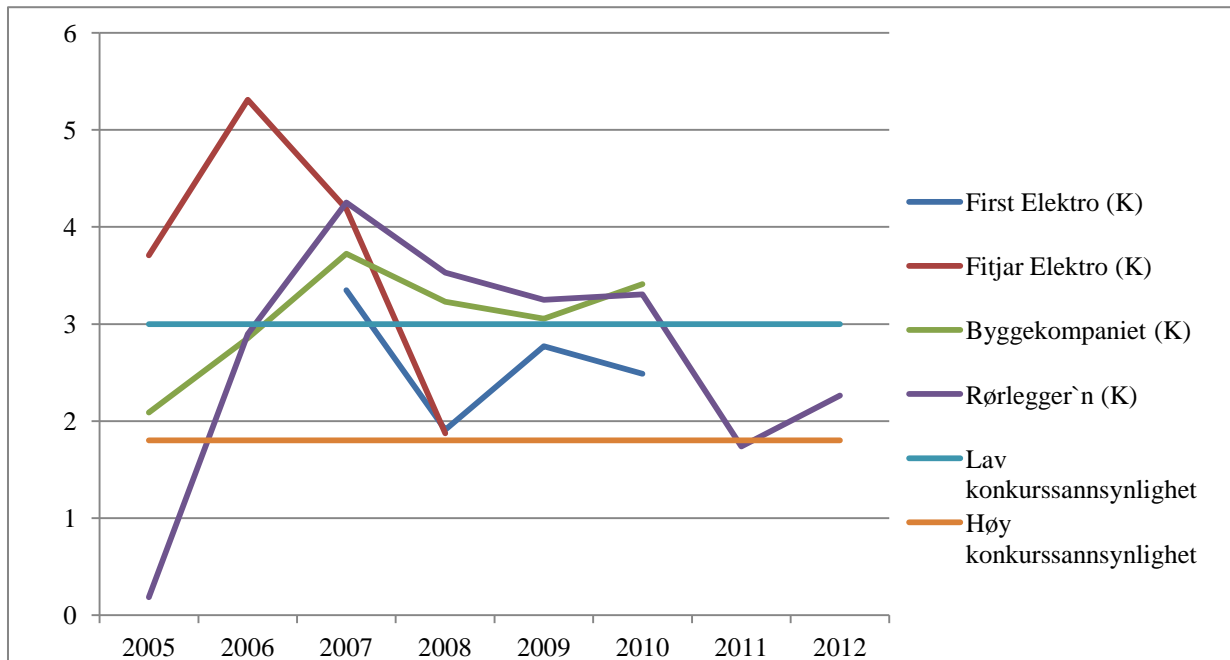

Fig. 6 – Z-score konkursbedrifter

a) Konkursbedriftene

Byggekompaniet ligger i gråsonen frem til 2006, og ligger over lav konkurssannsynlighet (3,0) resten av regnskapsperioden. Regnskapstallene strekker seg frem til 2010, men bedriften gikk konkurs i april 2012. Z-scoreanalysen oppgis å være 95 % korrekt ett år før konkurs, men her foreligger ikke regnskapstall for 2011.

First Elektro begynner bra i 2007, og ligger over 3. I 2008 går bedriften med underskudd, som gir et udekket tap. Dette gir utslag i opptjent egenkapital og driftsresultat, altså R2 og R3 i analysen. Bedriften scorer dette året 1,9, og befinner seg dermed i grensen for høy konkurssannsynlighet. Grunnet høye driftsinntekter forbedrer bedriften sin Z-score i 2009, før den synker noe året etterpå. Bedriften ligger i gråsonen i 2010, og går konkurs oktober 2011.

Fitjar Elektro startet i 2004, og ligger over 3 i perioden 2005-2007. I 2008 stuper z-scoren ned til 1,88 og grenser til høy konkurssannsynlighet. Scoren består av negativ R1, R2 og R3, og høye inntekter trekker opp R5. Den kortsiktige gjelden er nesten doblet fra 2007 til 2008, og bedriften går fra omtrent 1 million kroner i overskudd i 2007, til et underskudd på 1 mill. i

2008. Dette gir utslag i negativ opptjent egenkapital (R2), men det er også verdt å påpeke at bedriften i 2008 også har negativ total egenkapital.

Rørlegger`n ble etablert i slutten av året 2005, og allerede året etterpå tilsier z-scoren at det er lav konkurssannsynlighet med en score på ≈ 3 . Til og med 2010 har bedriften ifølge Z-scoreanalysen lav konkurssannsynlighet. I 2011 består Z-scoren av negativ R1, R2 og R3, der særlig R3 er høy. Dette kommer av et negativt driftsresultat på omtrent kr. 650.000. Bedriften havner på en score på 1,74, noe som i henhold til analysen tilsier høy konkurssannsynlighet. I 2012 er også R1, R2 og R3 negativ, men en sterk R5 gjør at bedriften scorer 2,2. Vi merker oss at driftsinntektene er redusert med omtrent 1 million kroner fra 2011 til 2012, samtidig som Rørlegger`n har redusert eiendelene i samme periode, og det er dette som er årsaken til at R5 er høyere dette året. Ut fra årsregnskapet ser vi at det er driftsløsøre og verktøy som er redusert. Et naturlig spørsmål vil være hvorfor bedriften har valgt å selge unna eiendeler. Det kan tenkes at Rørlegger`n har forsøkt å frigjøre kapital.

b) Bedrifter som driver fortsatt

Bjelland VVS er en av bedriftene som har mest stabil Z-score. De ligger rundt under lav konkurssannsynlighet, og ellers over i regnskapsperioden.

Helgevold Elektro scorer høyere enn 3 alle år frem til 2010. Dette året hadde bedriften et underskudd, noe som ga utslag i negativ R3, og en svakere R5. De to påfølgende år scorer igjen bedriften høyere enn 3 på Z-score.

Leif T. Færaas scorer i 2005 1,7 og har ifølge Z-scoreanalysen en høy konkurssannsynlighet. En mulig årsak til denne lave scoren, er at bedrift har et særdeles høyt varelager og eiendom sammenlignet med andre regnskapsår. Ettersom fire av fem nøkkeltall i Z-scoren divideres på eiendeler, får dette et stort utslag for dette året. Verdien av bedriftens totale eiendeler synker etter 2005. Et betydelig driftsunderskudd på kr. 2 millioner fører til at bedriften igjen får en lav Z-score i 2011 (1,2). R1 er negativ på grunn av høy kortsiktig gjeld i forhold til omløpsmidler, og R3 er negativ som følge av driftsunderskudd. Bedriften har en nærmere 3 millioner kroner i opptjent egenkapital i 2010, denne reduseres året etterpå som følge av underskudd.

Miljeteig har en generell lav Z-score. I to av regnskapsårene scorer de rett under 1,8, noe som tilsvarer høy konkurssansynlighet. De fleste andre bedriftene scorer høyt på R5, som måler inntekt i forhold til eiendeler. Det som skiller denne bedriften fra de andre er at Miljeteig har en høyere andel omløpsmidler, og da i form av kontanter eller bankinnskudd.

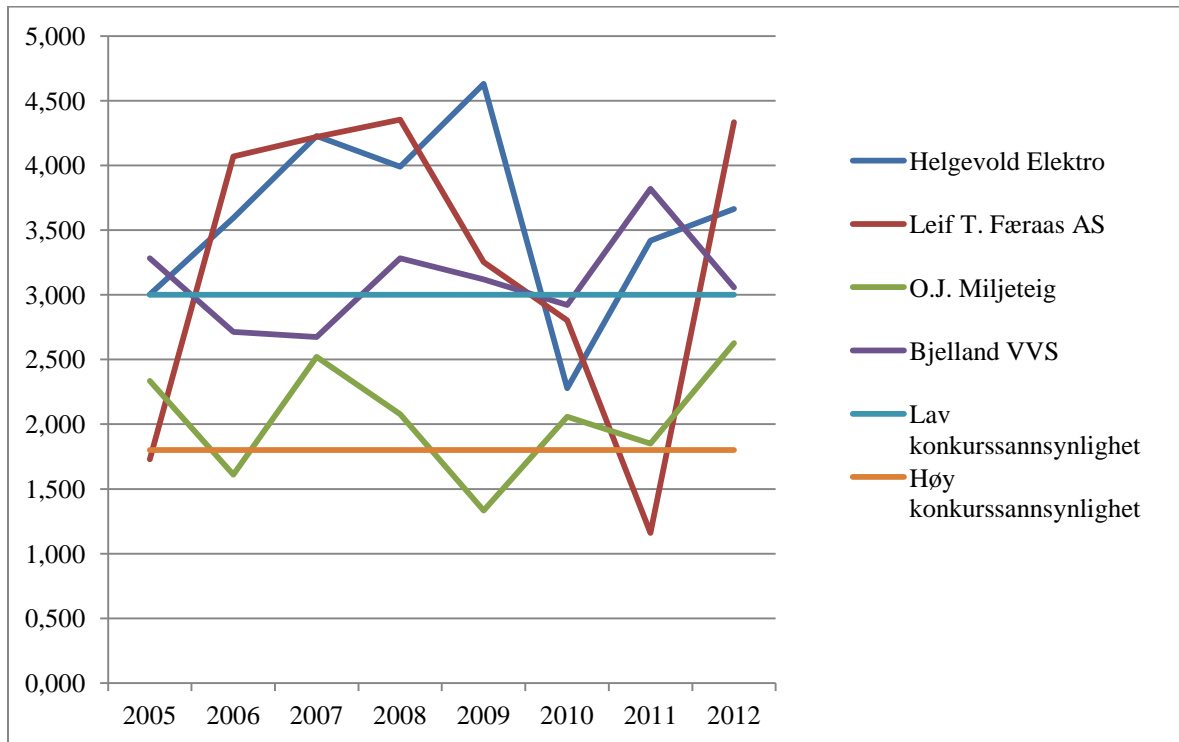

Fig. 7 – Z-score bedrifter med fortsatt drift

Z-score er en eldre modell, studien som analysen bygger på er fra 1960-tallet, og kan antas å være noe utdatert (Peterson og Plenborg, 2012). I tillegg er modellen utarbeidet for industribedrifter, som er en produksjonsbedrift. Når vi anvender den på håndverkerbedrifter, som er en tjenesteytende bedrift, kan vi ikke stole blindt på hva denne modellen predikerer. Dette viser særlig i R5, fordi her scorer bedriftene høyt desto lavere andel eiendeler bedriften har. R5 blir høy for samtlige bedrifter, med unntak av Miljeteig, som har like høy andel eiendeler som inntekter. En annen faktor er at R3 får for lite utslag i forhold til R5. Bedriften kan ha høy inntjening, men hvis bedriften samtidig har høye kostnader, vil et dårlig driftsresultat ikke gi samme effekt/utslag. Ifølge Andersen (2013) er bransjen preget av små marginer, og da gir kanskje ikke Z-score et godt nok bilde på konkurspredikasjon. For

samtlige bedrifter, med unntak av Miljeteig, utgjør ikke eiendelene en større del av balansen. I tillegg består balansen i stor grad av kundefordringer for de fleste bedriftene, mens Miljeteig har en mye større andel anleggsmidler og kontanter. R2, som er forholdet mellom opptjent egenkapital og eiendeler, viser et mer realistisk bilde av bedriftenes økonomiske situasjon og hvor solid bedriften er.

4.4. Evaluation – evaluering

I denne delen tar vi utgangspunkt i nøkkeltallene, ettersom disse baserer seg på flere faktorer. I tillegg supplerer vi med horisontal og vertikal analyse, samt resultater fra intervjuene. Ved å kombinere de overnevnte punktene kan vi få et bredere bilde av bedriftenes økonomiske stilling.

4.4.1 Byggekompaniet AS

Byggekompaniet ble startet i 1973, og meldte oppbud i 2012. Siste leverte årsregnskap er fra 2010. Byggekompaniet har hatt en prosentvis økning i årsresultat i årene frem til finanskrisen. I perioden 2008-2010 har den prosentvise nedgangen vært betydelig. Bedriften har tapt penger på flere større oppdrag (Hus, 2012), dette nevnes også i årsberetningene. Bobestyrer¹, revisor³ og Andersen (2013) påpeker viktigheten av gode kalkyler for å sikre lønnsom drift. I 2010 kommenterte styret i årsberetningen at årets resultat ikke er som forventet, og peker på vanskelige værforhold. Bedriften hadde god lønnsomhet frem til 2008, før den gikk drastisk ned i 2009 og ytterligere ned i 2010. Det må likevel påpekes at lønnsomheten er positiv samtlige år. Omløpshastighet på sysselsatt kapital har også avtatt etter finanskrisen, noe som betyr at driften generer mindre inntekt i forhold til bedriftens finansiering. Driftsinntektene til bedriften avtar etter finanskrisen, mens kundefordringene er forholdsvis høye i hele perioden (i snitt 70 %).

Byggekompaniet har en forholdsvis stor økning i kundefordringene i 2008. Sett i forhold til driftsinntekter og årsresultat virker dette noe bekymringsverdig, ettersom inntektene ikke har økt prosentvis like mye, og årsresultatet faktisk har blitt redusert i forhold til fjoråret. Det kan virke som om bedriften sliter med å få inn utestående hos sine kunder, men det kan også foreligge reklamasjoner. Dette kan også tyde på at det foreligger dårlige rutiner vedrørende innkreving og fakturering (Nybø, 2010). Eventuelt kan det være et prosjekt som er ferdigstilt i slutten av regnskapsåret som gir slike utslag.

Byggekompaniet er den eneste av konkursbedriftene som har god likviditetgrad, også i forhold til bransjetallene. Likviditetsgradene øker frem mot konkursen, men det bør tas med i betraktning at omløpsmidlene til bedriften består av en stor andel kundefordringer. Disse kan det være tilknyttet usikkerhet rundt når de kommer inn, og om bedriften i det hele tatt vil motta dem. Samtidig har bedriften lengst kredittid på fordringene av konkursbedriftene. Gjeldsandelen i perioden 2005-2010 har gått ned, noe som burde indikere at bedriften har en tilfredsstillende betalingsevne. På tross av gode tall frem til 2010 har likevel bedriften doblet gjelden sin fra 2010 til de meldte oppbud i 2012, til kr. 38 000 000, noe som er det høyeste gjeldsbeløpet i regnskapsperioden. I tillegg har rentedekningsgraden blitt under anbefalte 3 etter finanskrisen, en mulig forklaring på dette kan være avtagende driftsresultat. Byggekompaniet meldte oppbud våren 2012.

4.4.2 First Elektro AS

First Elektro ble startet våren 2007, like før finanskrisen slo inn. Bedriften har hatt en inntektsøkning samtlige driftsår. I 2008 hadde bedriften et betydelig underskudd, noe som reduserte egenkapitalen. Lav inntjening de påfølgende år førte til at egenkapitalen ikke ble bygget opp igjen etter dette. Lønnsomheten til bedriften er lavere enn bransjen samtlige driftsår. Bedriften opplyser å ha tapt penger på grunn av reklamasjoner, samt at de har priset seg for lavt (Tho, 2011). Bobestyrer¹ fremhever viktigheten av å ha en god økonomisk ryggrad, og nøyaktige kalkyler. Revisor³ påpeker også hvor viktig det er å ha god prosjektstyring, og fokus på budsjett. Kundefordringene øker betraktelig fra oppstart og frem til konkurs, men bedriften har lavest andel kundefordringer av konkursbedriftene. Dette kan muligens forklares i at bedriften er yngst, og har lavest inntekt av utvalget. Kredittiden på kundefordringene er derimot høyere enn bransjen generelt sett.

Likviditeten til bedriften øker i perioden, men er likevel lavere enn bransjen. De har også lav likviditetsgrad 2, under anbefalte 1, og dette kan forklares i økt varelager. Omløpshastigheten på sysselsatt kapital har en nedgang året før konkurs, og er også lavere enn bransjen. Avkastning på egenkapital øker etter 2008, men dette bør ses i sammenheng med at egenkapitalen er forholdsvis lav, og at gjeldsandelen øker betraktelig i perioden. Samtidig er rentedekningsgraden under anbefalte 3. Prosentvis øker kundefordringene og gjelden mer enn driftsinntekten i perioden. Tho (2011) skriver også at bedriften har mistet ansatte. Ettersom bedriften er tjenesteytende, er de avhengige av å ha ansatte for å skape inntekter. Dersom de i

tillegg har mistet nøkkelpersonell, kan dette tenkes å ha særlige konsekvenser for bedriftens økonomiske utvikling. First Elektro meldte oppbud høsten 2011.

4.4.3 Fitjar Elektro

Fitjar Elektro ble etablert i 2004. Bedriften har hatt inntektsøkning i samtlige driftsår, før de gikk konkurs. Året etter oppstart hadde bedriften et underskudd som reduserte egenkapitalen betraktelig, men dette ble snudd allerede i 2006. Bedriften hadde i 2006 og 2007 en lønnsomhet over gjennomsnittet i bransjen, og det ble tatt ut utbytte på til sammen kr. 800 000 disse årene. Varekostnaden fikk en stadig større andel frem mot konkurs. Dette kan muligens forklares med at bedriften var forholdsvis nyetablert på dette tidspunktet. Selskapet har ikke klart å øke driftsinntekten i forhold til de økte varekostnadene, og har i stedet bygget opp lageret.

Kredittiden på kundefordringene øker en god del i 2008, samtidig som andelen kundefordringer øker. Den høye omløpshastigheten på sysselsatt kapital kan forklares i lav egenkapital og lav langsiktig gjeld, mens den kortsiktige gjelden var vesentlig høyere. Finanskrisen i 2008 slo hardt inn på gasellebedriften. All egenkapital gikk tapt, og bedriften hadde nesten en halv million kroner i negativ egenkapital. De siste to regnskapsårene har bedriften hatt sviktende likviditet, og da særlig i 2008. Gjeldsandelen er også forholdsvis høy hele perioden, og bedriftens årsresultat slår direkte inn på andel gjeld. I 2008 har gjelden oversteget 100 %, og bedriften anses som insuffisient. Bedriftens rentedekningsgrad er negativ i årene med underskudd. Nybø (2010) skriver at daglig leder i selskapet ble sykemeldt i slutten av 2009, og det ble da oppdaget at det var manglende rutiner vedrørende fakturering. Bobestyrer¹ viser til at helseproblemer kan være en stor medvirkning til konkurs, og trekker frem at det kan variere om det er dårlig drift, eller helseproblemer, som dukker opp først. Fitjar Elektro meldte oppbud våren 2010. ”Et spørsmål i bobehandlingen er om det skulle vært gjort langt tidligere.” (Nybø, 2010).

4.4.4 Rørlegger`n

Bedriften ble etablert høsten 2005, og har hatt inntektsøkning helt frem til 2012. Bedriften hadde god lønnsomhet frem til 2009. Dette året hadde bedriften et underskudd, som resulterte i at egenkapitalen ble redusert. 2010 ble resultatmessig et bra år for bedriften, de lå godt over bransjen generelt sett, og det ble tatt ut et utbytte på kr. 325 000. Men allerede i 2011 hadde de et betydelig underskudd, som førte til reduksjon i egenkapital. Dette fortsatte i 2012, og

bedriften hadde da over kr. 200 000 i negativ egenkapital. Bobestyrer¹ fremhever viktigheten av forsvarlig kapital i bunn, og revisor³ påpeker hvor viktig det er å ha budsjett, både på kort og lang sikt. Rørlegger`n hadde i 2012 en nedgang i lønnskostnad, og i styrets beretning fremgår det at de har sagt opp en ansatt grunnet forsøk på å redusere kostnader. Det er mulig at vedkommende var en nøkkelperson i bedriften, og at oppsigelsen på sikt var ugunstig for bedriften. Vi ser også at bedriften har en relativt stor nedgang i driftskostnader dette året, og i følge notene har de kuttet på reklamekostnader.

Bedriften har hatt avtagende likviditet siden 2008, og har ligget under bransjetallene i samtlige driftsår. Både likviditetsgrad 1 og 2 er under 1,0 etter 2010. Etter 2009 har bedriften hatt høy kredittid på kundefordringene, og ligger godt over bransjen. Omløpshastighet på sysselsatt kapital er høy, og dette kan forklares med høye inntekter, og lav egenkapital og langsiktig gjeld. Den kortsiktige gjelden er derimot betydelig høyere. Etter finanskrisen har Rørlegger`n hatt en økende gjeldsandel. I 2010 doblet bedriften den totale gjelden. I 2011 var bedriften 98 % lånefinansiert, mens i 2012 var bedriften insuffisient med 109 % lånefinansiering. Rentedekningsgraden i disse årene var negativ på grunn av underskudd.

Den negative egenkapitalen forklarer bedriften selv i årsberetningen fra 2012 med et større utestående krav hos en kunde. Bedrifter som har utført tjenester, men ikke fått betaling fører dette som *kundefordringer* i balansen frem til de er innbetalt. At kundefordringene ikke blir oppgjort kan ha flere årsaker; kunden kan mangle midler til å betale, eller det kan foreligge en reklamasjon. Når kundefordringene ikke betales ved forfall, øker risikoen til bedriften som har ytt kreditt. Dette forteller også bobestyrer¹: ”Jeg var borti et firma som bygget hus, og fikk reklamasjonskrav på kr. 2 000 000. Det slo nærmest beina under dem, ellers hadde de vært nesten solvente.” Andersen (2013) nevner også denne sårbarheten vedrørende tap i enkeltprosjekter, der risikoen er større jo mindre foretak er.

4.4.5 Bedrifter med fortsatt drift

Bjelland VVS AS:

Bedriften har solid resultatgrad samtlige år, og ligger over gjennomsnittet for bransjen. De har en gjennomsnittlig god avkastning på EK, som ligger på rundt 30 %. Likviditeten er solid

samtligte år, også her er de over bransjen generelt sett. Gjeldsandelten er lav, og ligger på rundt 45 %. Rentedekningsgraden er i tillegg meget god. Bedriften har en forholdsvis stabil omløpshastighet på sysselsatt kapital i hele regnskapsperioden, denne ligger på ca 2. Bedriften har derimot en høy kredittid på kundefordringene, men på den annen side utgjør kundefordringene kun 30-40 % av totale eiendeler. Ut i fra analysen virker bedriften å være lite påvirket av finanskrisen, og driften synes å være stabil gjennom hele regnskapsperioden. Bedriften har også en stabil Z-score, og ligger rundt lav konkurssannsynlighet.

Leif T. Færaas AS:

Bedriften har en relativt stabil resultatgrad, avkastning på egenkapital og omløpshastighet sysselsatt kapital, med unntak av underskuddåret 2011. Bedriften skiller seg ut med at inntektene fortsatte å gå nedover etter finanskrisen, med økende prosent for hvert år, før de har klart å snu det hele i 2012. Kredittiden på kundefordringer er i gjennomsnitt nokså lik bransjen, men denne har vært økende de siste år. Bedriften har noe lav likviditet, i gjennomsnitt er den nokså lik konkursbedriftene, men likviditeten har bedret seg i 2012. Gjeldsandelten til bedriften er noe høyere enn bransjen i hele regnskapsperioden. Rentedekningsgraden er tilfredsstillende, med unntak av 2011.

2011 speiler et vanskelig år for bedriften, dette året hadde de kr. 2 000 000 i underskudd. Styret forklarer i sin årsberetning fra 2011 at det ble foretatt reparasjoner på et tidligere prosjekt, og den ansvarlige for prosjektet har sagt opp sin stilling. Dette igjen kan forklare lavere driftsinntekter i 2011. I følge styrets årsberetning har 2011 også vært preget av delvis store tap i forbindelse med flere prosjekter. Grunnet høy opptjent egenkapital klarte muligens bedriften seg videre, ettersom de i 2010 hadde rundt kr. 3 000 000 i total egenkapital. Bedriften virker å ha en god økonomi i bunn, som bobestyrer¹ poengterte var svært viktig. Bedriftens Z-score gjenspeiler det vi ser i nøkkeltallene. I 2011 har bedriften en svært lav Z-score, med høy konkurssannsynlighet. Bedriften hadde en høy egenkapital, som fungerte som en buffer dette året. I tillegg hadde bedriften en intern gjennomgang av prosjektrutiner, og dette kan gjenspeile det gode resultatet i påfølgende år.

Helgevold Elektro Haugesund AS:

Bedriften har gjennomsnittlig noe lavere resultatgrad, avkastning på egenkapital og omløpshastighet på sysselsatt kapital enn bransjen, men disse er bedret i 2011-2012. Gjennomsnittlig har bedriften en høyere kredittid på kundefordringene enn bransjen, men

kundefordringene utgjør ca. 50 % av totale eiendeler. Bedriften har gjennomsnittlig noe lavere gjeldsandel enn bransjen, men denne øker i 2010-2012. Rentedekningsgraden er god, med unntak av 2010. Bedriften har gjennomsnittlig bedre likviditet enn bransjen, men den er lavere i 2010-2012. Bedriften synes å følge bransjen i stor grad, men så ut til å bli mer påvirket av finanskrisen i form av lavere resultatgrad enn bransjen generelt sett. Bedriften har hatt varierende resultat i regnskapsperioden, men gode år i 2011-2012. Z-scoren til bedriften viser lav konkurssannsynlighet i alle år, bortsett fra 2010.

O. J. Miljeteig AS:

Gjennomsnittlig har bedriften høyere resultatgrad enn bransjen, men denne varierer veldig. Avkastning på egenkapital er også varierende i regnskapsperioden, men gjennomsnittlig er denne noe høyere enn bransjen. Kalkylene er viktige for aktørene i bransjen fordi selv om inntektene er store, er kostnadene også forholdsvis høye, og marginene derfor blir ganske små. Dette påpekes også av Hernes et al (2014) og Andersen (2013), samt at bobestyrer¹ uttaler: *"Jeg tror at i de bransjene dere nevner, så har man dette med kalkyler, oppfølging og effektivitet, det er jo en del av det bildet jeg har av de konkursene i disse bransjene. Det er ganske viktig."* Dette ser vi også tydelig i den vertikale analysen av totale driftskostnader, der Bjelland og Miljeteig er de bedriftene med gjennomsnittlig størst margin.

Bedriften har en avtagende omløpshastighet på sysselsatt kapital, og ligger gjennomsnittlig under bransjen. Men de har ikke langsiktig gjeld etter 2007, og dette kan forklare hvorfor denne avtar. Selskapet har lavest kredittid på kundefordringer av utvalget. Gjeldsgraden ligger i gjennomsnitt lik bransjen, og avtar etter 2010. Bedriftens likviditet er forholdsvis lav sammenlignet med bransjen og utvalget, men har likevel en god rentedekningsgrad. Miljeteig skiller seg noe ut i forhold til finansiering, ettersom likviditeten er lav og rentedekningsgraden nokså høy. Dette kan forklares ved at bedriften er en del av et konsern. 80 % av selskapets gjeld er tilknyttet holdingselskapet OJI Holding AS, og ikke en ekstern kredittinstitusjon. Miljeteig har en generell lav Z-score, og to år har bedriften høy konkurssannsynlighet. Det som gjør at bedriften scorer så lavt, er at Miljeteig har en høyere andel eiendeler, både omløpsmidler i form av kontanter eller bankinnskudd, og anleggsmidler.

5. Konklusjon

Problemstillingen for oppgaven er ”Indikasjoner på konkurs i håndverkerbransjen”.

Finanskrisen satte sine spor i de fleste bransjer. I Norge totalt sett var konkursene 15 % lavere i 2013 enn under finanskrisen. Konkursene i håndverkerbransjen i 2013 var derimot på samme nivå som under finanskrisen, og det til tross for høyt aktivitetsnivå. Det som går igjen i utvalget i forbindelse med konkurssannsynlighet, er viktigheten av gode kalkyler. Bransjen er preget av små marginer, så selv om inntektene er høye, er kostnadene også store.

De høye inntektene tiltrekker seg mange aktører, både fra inn- og utland. Bransjen er konkurransepreget, noe som kan føre til at aktører med tilstrekkelige kalkyler, likevel ikke kan konkurrere med aktører som opererer svart eller har utenlandsk prisnivå. Dette kan igjen bidra til at bedrifter er mer ukritiske, og tar på seg oppdrag fra kunder som kanskje ikke har tilstrekkelig betalingsevne. Her kan vi trekke en parallell til nøkkeltallene og uttalelse fra bobestyrer, særlig når det gjelder den prosentvise store andelen fordringer i balansen og kredittiden på disse. Faktureringsrutiner og oppfølging av fordringene vil dermed spille en stor rolle for bedriftens soliditet. Mister bedriften styringen her kan det være en indikator på konkurs. En annen faktor er at arbeidet må være nøyaktig og godt utført. Dersom bedriften får større reklamasjonskrav kan dette bidra til økt fare for konkurs. De ansatte blir opptatt av å rette på en allerede utført jobb, og kan ikke skape nye inntekter for bedriften.

Bedriftens gjeldsandel er en god indikator for hvor solid bedriften er, og denne kan ofte ses i sammenheng med etableringstidspunkt. Det tar vanligvis tid å bygge opp både egenkapital og kundekrets. Bransjen er dessuten svært konjunkturutsatt, slik at det å bygge opp et solid økonomisk fundament kan være avgjørende for om bedriften klarer seg. I perioder med lavere aktivitet er det viktig å ha oppsparte midler. Her så vi et klart skille mellom bedrifter som gikk konkurs, og bedrifter med fortsatt drift.

Konkurspredikasjonen Z-score gir ikke i seg selv klare indikasjoner, slik at vi trekker ikke konklusjoner basert på kun denne. Dette kommer av at bedriftene scorer høyt desto lavere andel eiendeler bedriften har, og modellen tar lite hensyn til de små marginene bransjen. I tillegg er analysen fra 1960-tallet, og baserer seg på tall fra industribransjen. CORE-analyse

og Z-score kan i kombinasjon gi et bedre bilde på en bedrifts konkursfare. Intervjuene vi har foretatt underbygger i stor grad de indikasjonene vi har funnet gjennom disse analysene.

Litteraturliste

Aarhus, C. (2014, 2. januar), Byggeindustrien. Hentet 2014 fra <http://www.bygg.no/article/1178649>

Andersen, F. I. (2013, 15. april), Byggeindustrien. Hentet 2014 fra <http://www.bygg.no/article/104873>

Avisa Nordland (2014, 3. mars) *Konkurstillene gikk ned i februar - flest konkurser i byggebransjen*. Hentet 2014 fra <http://www.an.no/nyheter/article7204662.ece>

Brønnøysundregistrene www.brreg.no

Byggenæringens Landsforening (2013, 28. september). Hentet 2014 fra <http://www.bnl.no/article.php?articleID=2394&categoryID=6>

Børresen, P. B. (2007): *Konkurs – enkeltforfølgning, gjeldsforhandlinger og konkurs*, 6. utgave, Cappelen Forlag

Fjeldstad, J. G. (2014, 28. januar), Byggeindustrien. Hentet 2014 fra <http://www.bygg.no/article/1181617>

Garathun, M. G. (2013, 5. november), Teknisk Ukeblad. Hentet 2014 fra: <http://www.tu.no/samferdsel/2013/11/05/frykter-konkursboom-med-flere-utenlandske-entreprenorer>

Gedde-Dahl, S., & Haakaas, E. (2013, 19. september), *Aftenposten*. Hentet fra: http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Prispress-gir-mer-svart-arbeid-7314437.html#.U05uUuZ_t39

Glatved-Prahl, H. (2012, 3. mai), Bergens Tidende. Hentet 2014 fra http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Flere-konkurser-i-bygg-og-anlegg-2697927.html#.U2tTnYF_sXD

Hals, C. F. & Fegri, K. (2012) *Konkursprediksjon: en empirisk analyse* (Masteroppgave, NHH). Hentet 2014 fra <http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/169495>

Harnes, N., Johnsen, M., & Kristensen, J. D. (2014, 8. januar), Budstikka. Hentet 2014 fra: <http://www.budstikka.no/%C3%B8konomi-bolig/polske-handverkere-knekkes-av-konkurransen-1.8235837>

Hus, K. (2012, 17. april), Husnesnett. Hentet 2014 fra <http://www.husnesnett.no/no/nyhende/2320/>

Johannessen, A., Christoffersen, L. & Tufte, P.A. (2005): *Forskningsmetode for økonomisk-administrative fag* (2. utgave). Oslo: Abstrakt forlag AS.

Klokeide, O. E. (2008, 27. oktober), Dagens Næringsliv. Hentet 2014 fra <http://www.dn.no/gasellene/2008/10/27/pa-topp-blant-de-store>

Knutsen, S. (2008, mars). *MAGMA Econas Tidsskrift for økonomi og ledelse: Finansielle kriser i aktuelt og historisk perspektiv 3/2008*. Hentet 2014 fra <http://www.magma.no/?nid=184930>

Konkursloven (1984), *Lov om gjeldsforhandling og konkurs av 8. juni 1984 nr. 58*.

Konkursrådet (2012, 24. januar), *Innføring i konkurs*. Hentet 2014 fra <http://www.konkursradet.no/innfoering-i-konkurs.305266.no.html>

Kristoffersen, T. (2005): *Årsregnskapet – en grunnleggende innføring*, 2. Utgave. Fagbokforlaget

Lauvland, D. (2014, 9. februar), Lindesnes Avis. Hentet 2014 fra http://www.l-a.no/nyheter/En-gjeng-ledere-139569.html#.U2X59YF_sZk

Lem, C. H. (2009, august), *MAGMA Econas Tidsskrift for økonomi og ledelse: Finansielle kriser i aktuelt og historisk perspektiv 3/2008*. Hentet 2014 fra <http://www.magma.no/rustet->

[for-neste-nedtur](#)

Markovski, P. (2009, 19. april), *Aftenposten*. Hentet 2014 fra http://www.aftenposten.no/okonomi/innland/Endelig-kommer-malern-6613769.html#.U0kXL1V_sZk

Maynard, J. (2013): *Financial accounting, reporting and analysis*, 1. Utgave, Oxford University Press

Nybø, H. V. (2010, 30. juni), *Haugesunds avis*. Hentet 2014 fra <http://www.h-avis.no/nyheter/pengene-rant-ut-1.5422256>

Otterdal, M. (2004, 15. oktober), *Dagens Næringsliv*. Hentet 2014 fra <http://www.dn.no/gasellene/2004/10/15/gaseller-som-teller>

Petersen, C., & Plenborg, T. (2012): *Financial Statement Analysis*. Prentice Hall.

Prang, R. (2010, 19. mai), *Nrk*. Hentet 2014 fra <http://www.nrk.no/ostfold/oppror-i-byggebransjen-1.7128593>

Purehelp www.purehelp.no

Rettsgebyrloven (1982), *Lov om rettsgebyr av 17. desember 1982 nr. 86*

Regnskapsloven (1998), *Lov om årsregnskap av 17. juli nr. 56*

Rognsaa, A. (2003): *Prosjektoppgaven – krav til utforming* 2. utgave, Universitetsforlaget.

Saugstad, F. (2014, 7. februar), *Anleggsmagasinet*. Hentet 2014 fra <http://www.tungt.no/anleggsmagasinet/article889081.ece>

Skatteloven (1999), *Lov om skatt av inntekt og formue av 26. mars nr. 14*

Statens innkrevingsentral (2014, 27. februar), *Utleggsforretning*. Hentet 2014 fra <https://www.sismo.no/no/pub/tema/utleggsforretning>

Statistisk Sentralbyrå (2008, januar), *Standard for næringsgrupperinger*. Hentet 2014 fra https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/nos_d383/nos_d383.pdf

Statistisk sentralbyrå (2014), *Statistikkbanken*. Hentet 2014 fra <https://www.ssb.no/statistikkbanken/selectvarval/Define.asp?subjectcode=&ProductId=&MainTable=Konkurs2NY&nvl=&PLanguage=0&nyTmpVar=true&CMSSubjectArea=virksomheter-foretak-og-regnskap&KortNavnWeb=konkurs&StatVariant=&checked=true>

Statistisk Sentralbyrå (2014), *Statistikk*. Hentet 2014 fra <https://www.ssb.no/konkurs?fane=arkiv>

Steen, H. (2011, 1. oktober), *Fremtidens Byggenæring*. Hentet 2014 fra <http://www.fremtidensbygg.no/?p=1105>

Sunnhordaland (2010, 31. mai). Hentet 2014 fra <http://www.sunnhordland.no/article/20100531/NYHENDE/705319973>

Sætre, J. K., & Bruvik, T. (2012, 17. april), *Kvinnheringen*. Hentet 2014 fra <http://www.kvinnheringen.no/nyhende/article6017350.ece>

Takla, E., & Aarø, J. T. (2014, 13. mars), *Dagens Næringsliv*. Hentet 2014 fra <http://www.dn.no/nyheter/okonomi/2014/03/13/Norge/ssb-venter-svak-vekst-i-norsk-konomi>

Tellefsen, J. T., & Langli, J. C. (2005) *Årsregnskapet*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Tho, E. (2011, 25. oktober), *Haugesunds avis*. Hentet 2014 fra <http://www.h-avis.no/nyheter/first-elektro-konkurs-1.6571943>

Tvangsfullbyrdelsesloven (1992), *Lov om tvangsfullbyrdelse av 26. juni 1992 nr. 86*

Vedlegg 1

Intervju med kemner og Haugaland Arbeidsgiverkontroll

Sted: Haugesund kemnerkontor, Karmsundgata 192. – **Dato:** 7. mars 2014, kl. 10.00

Intervjuobjekter: en kemner, og en ansatt ved Haugaland Arbeidsgiverkontroll

Intervjuer: Ingvild Fosen Kallevik og Monica Bringedal

I: Har dere erfart at det er en økning eller nedgang i konkurser i 2005-2013?

Når det gjelder konkurser, så hadde vi masse konkurser for en del år siden. Så gikk det nedover. I 2013 har det gått opp igjen. Men for å få noen tall og statistikker, så går dere bare inn på Brønnøysund, og så søker dere på konkurser. Du kan drille ned på kommune. Og bransjer.

I: Ja, det var bare hvis dere hadde noen interne oversikter eller statistikker på det.

Vi rapporterer vel egentlig ikke på hvor mange konkurser vi håndterer. Men vi har sett en økning nå i 2013. Vi har hatt topper før. 2012 var et bra år, da var det veldig lite konkurser. Men noen år før det hadde vi masse, så det har svinget litt. Hvis man ser på økonomien i samfunnet, så ser man jo det.

I: Spesielt hvis man ser på den bransjen vi har sett oss ut. Håndverkerbransjen. Vi ser at det er nesten like mange konkurser i 2013 som i 2009, like etter finanskrisen.

Ja, det er mye nå, det er travelt. Det er sikkert en trend dere også ser på landsbasis. På brreg.no og statistisk sentralbyrå kan dere jo velge ut på land, fylke, kommuner og bransjer. Det vi så på i går, her, i 2012 var at det var 27 konkursåpninger totalt. Og tre av disse var innen bygg og anlegg.

I: Forholder de fleste seg til frister som er gitt, i forhold til skattetrekk og arbeidsgiveravgift, og innsending av lønns- og trekkoppgaver?

Ja. Kort og godt. De aller fleste gjør som de skal gjøre. Så de som vi jobber med i Arbeidsgiverkontroll, er bare en liten prosent av arbeidsgiverne som ikke gjør som de skal. Det er de som holder oss i arbeid. Men de aller fleste gjør det de skal.

På lønns- og trekkoppgavene for 2012 hadde vi faktisk fått inn 99,9 % av det som skulle rapporteres. Så vi ser jo av totalbeløpene at det meste kommer jo inn.

I: Da er det vel gjerne ikke så mange som behøver en purring? Men de som utelater betalinger, må de holdes i ørene?

Ja, du kan jo si det sånn. Som sagt, de aller fleste gjør som de skal. Men så er det en liten andel som ikke gjør det, og det er to grupper der også. Det er de som har glemt å betale, og de betaler etter første purring. Og så er det de som behøver purring for at de skal betale.

I: Men er det åpent for forhandlinger i forhold til det de skylder? Kan de strekke det litt, eller er det helt fastsatte datoer?

Vi sier at i utgangspunktet er vi ikke en kredittinstitusjon. Vi har ikke anledning til å gi henstand. Når det gjelder forskuddstrekk, altså den skatten som trekkes fra den ansattes lønn, så er dette de ansatte sine penger. Og det er spesielle regler tilknyttet det, det er separeringsplikt på disse pengene. Det betyr at disse pengene skal ikke blandes med bedriftens penger. Disse pengene skal settes inn på en egen separert skattetrekkkonto i banken, og dette skal gjøres senest dagen etter lønnsutbetaling. Det er veldig strenge regler på dette, og vi kan ikke gi henstand på det. Det har vi ikke lov til. Så behøver bedriften henstand, skal de gå til banken og låne penger hos dem. Ikke hos oss.

På avgifter og sånn, vi gir veldig sjelden betalingsavtaler, det har vi vel nesten ikke hatt eksempler på. Det er vel bare veldig, veldig få. Jeg tror vi kan telle de på ei hånd, over flere år. Så få er det. Det er strenge regler, og det er dette arbeidsgiverne må forholde seg til. Så må vi huske på at terminoppgavene skal inn annenhver måned, og det er klart at hvis du ikke kan betale den ene før om tre måneder, så forfaller det jo en til i løpet av disse månedene. Så det kan jo forklare litt også.

I: Men når det er klart at enkelte ikke kan betale, hvordan behandler dere selskapet da? Blir det begjæring om konkurs nesten med en gang? Hvem er det i så fall som tar det steget?

Alt vi gjør her hos oss er regulert av lovverk. Purringer er også i henhold til lovverket. Da er det tvangsfullbyrdelsesloven som gjelder. Når den første purringen går ut, er det det vi kaller et 4.18-varsel, det er paragrafen i loven. Der står det at denne må betales innen 14 dager. Denne går ut ei uke etter forfall. Og så har de da to uker på seg, og etter det så kan det bli berammelse av utleggsforretning. Da påløper det gebyr ved berammelse av det. Da går det ut et såkalt 7-10-varsel, og også her skal det være minst 14 dagers frist. Og så vil jo da noen betale før utlegg. Men hvis ikke vil det da bli avholdt utleggsforretning, og formålet med den

er jo å se om vi kan finne midler eller formuesgode som gjør at vi kan sikre kravet vårt. Altså en pantesikkerhet. Enten i form av midler på en bankkonto, eller midler i en eiendom, bil eller driftstilbehør. Så lenge bedriften har aktiva som kan realiseres går ikke vi veien om konkurs. Da vil vi heller tvangsrealisere dette først. Når vi går til tingretten, er det fordi vi mener de er insolvente. Da har de ikke midler til å gjøre opp sine forpliktelser. Vi ser jo på regnskapene til bedriften, om omløpsmidlene dekker kortsiktig gjeld. Det er jo et nøkkeltall. Og dekker ikke omløpsmidlene kortsiktig gjeld, så er jo det ikke bra. Men vi ingen misjon om å slå selskaper konkurs. Vi som samfunn trenger jo bedrifter som er oppe og går, og gir arbeidsplasser til folk og vi får skatteinntekter. Men vi må heller ikke glemme at vi skal behandle alle folk og selskaper likt, slik at det ikke blir noen konkurransevridning. Det er en balansegang.

Slik at hvis bedriften ikke har midler, og vi ikke finner noe å sikre kravet i, da blir det utleggsforretning. Når det har gått ei tid etter den, sender vi ut konkursvarsel til bedriften. For da har vi konstatert at de har ingenting vi kan få inn penger på. Så om de skulle ha noen penger, så vises de i hvert fall ikke. De kan jo være svarte. På konkursvarselet er det ei uke betalingsfrist på. Betaler de ikke inn på den uka, så sender vi begjæring til tingretten. Det er jo en bestemmelse i konkursloven som kalles insolvenspresumsjon, i § 62, at utleggsforretning eller annen tvangsfullbyrdelse i løpet av de siste 3 månedene før konkursbegjæring er innsendt uten å få dekning, antas insolvens i all alminnelighet å foreligge. Denne paragrafen bruker vi så å si alltid når vi går til retten for å begjære noen konkurs. Og da må jo bedriften, dersom de mener de av forskjellige årsaker ikke er insolvente, må de legge frem bevis for det i retten. At de har verdier likevel.

I: Men når det har gått så langt, har noen av bedriften noe de henter frem, eller er det som regel tomt?

Det hender at vi kommer i rettsmøte og så har bedriften en bankgaranti eller en melding fra banken om at de får finansiering. Da kommer de i tolvte time.

Etter at vi har sendt konkursbegjæring til Tingretten, så får vi et brev som berammer fordelsforhandlinger og konkursåpning. Det går vel som oftest en måned fra de sender ut, det er litt ventetid. Dette møtet er jo absolutt siste frist. Enten kommer du med kvittering på at du har betalt, eller så blir det åpnet konkurs. Men det er klart, dersom det er tvil, kan det bli korte utsettelse, det ser vi av og til.

Men i forhold til prosentandelen av begjæringer som faktisk ender i at det blir åpnet konkurs, så ser vi at det er litt under halvparten. Så det er en del som faktisk kommer med midler når vi sender konkursbegjæring. Det hadde jo vært ønskelig at de kom litt før, både for oss, og ikke minst for tingretten. De har det jo travelt. Det har jo også skjedd at samme skyldner har kommet med penger i tingretten to ganger på ett år. Det er en dårlig måte å drive butikk på. Det lager mye merarbeid. Det er jo også en økonomisk side av det å være så sein med å betale for seg, det koster jo veldig mye. Det er jo ingen som har så høy rente som det offentlige. Jeg vet ikke hva man betaler i banken for et lån, men kanskje 4-5 %, mens vi har 9,5 % rente. I tillegg påløper gebyr. Så det er kjempedyrt å betale for seint til oss. Og mange som er seine betalere, de betaler enorme summer i renter. Så man prøver jo å fortelle dem at de kan prøve å stokke kabalen på en litt annen måte, så blir det faktisk rimeligere for dem. For en ting er at vi følger regler, og har visse oppgaver å gjøre, men en annen viktig oppgave vi har her hos oss er å komme ut med informasjon til alle skattytere og selskap. Så det er ikke bare pengene vi er opptatt av. Vi er opptatt av å få ut informasjon sånn at det på sikt blir bra. Vi vil veilede, og få ut informasjon slik at det blir rimeligere for dem.

I: Er det noen spesielle typer bedrifter som går igjen når det gjelder konkurs?

Vi så jo litt på håndverkerbransjen, siden dere skriver om den, men det er vanskelig å svare på om denne går igjen. Det vi derimot ser er at det ofte er små bedrifter som går igjen, som gjerne ikke har eksistert i så mange år. Det er jo i de første årene det er vanskelige. Typiske bedrifter har bare en og to ansatte. Og så er det mange av de som starter opp i det små, og går konkurs, og så starter de på ny igjen. Vi ser en del av denne typen.

Og så har vi hatt en del NUF-selskap. Men etter at den nye aksjeloven tredde i kraft, eller det ble endret vedrørende aksjekapital og fjernet revisjonsplikt for omsetning under et visst nivå – så har vi sett en vridning fra NUF og over til AS. Det er jo bra fordi da er de omfattet av aksjeloven, i stedet for at de er et utenlandsk selskap. Vi har hatt mye konkurser der, men nå er det mindre NUF-selskaper i Norge, og dermed mindre NUF-konkurser. Så de nye NUF-ene er egentlig nye AS med minimum egenkapital.

I: Det er kanskje ikke bare fordeler med at aksjekapitalen er nedsatt? Blir det for lett å etablere seg?

Det er bestandig flere sider av en sak. Men det er tross alt bedre at vi har de i norske selskap.

I: Når det gjelder arbeidsgiverkontrollen, hva er det dere ser etter på slike kontroller?

I utgangspunktet er det alltid lønningsregnskap, altså lønnsmidlene. Vi skal passe på at arbeidsgiver beregner korrekt i henhold til regelverket, og at de innberetter rett, og at de behandler trekkmidlene til de ansatte korrekt. Så det er utgangspunktet. Det er lovregulert i skattebetalingsloven § 5-13, angående kontroll av arbeidsgiver. Hele tiden går vi etter denne loven, det er bibelen vår. Så da er det i utgangspunktet lønningsregnskapet, og så ser vi også på om dette er ført som det skal, er alt tatt med som skal være med, eller er det noe som ikke er tatt med som burde vært der. Så ser vi, siden vi allerede har regnskapet oppe, om de har fulgt regelverket gitt i regnskapsloven med levering til regnskapsregisteret, årsregnskapet skal jo innleveres. Har de fulgt bokføringsloven, ligningsloven, folketrygdloven, det er jo denne som regulerer arbeidsgiveravgiften. Det er dét det går på i store trekk, arbeidsgivers plikter. Og at arbeidsgiver melder ansatte inn i Aa-registeret, altså arbeidstaker- og arbeidsgiverregisteret. Dersom de ikke melder inn de ansatte i dette registeret, så kan den ansatte ha haugevis med gammel skattegjeld som han ikke har betalt. Da kan ikke kemner i Haugesund vite at han jobber i denne bedriften, og da kan ikke kemner sende inn utleggstrekk i lønna hans sånn at blir tvunget til å betale den skyldige restskatten. Hvis en ansatt ikke er innmeldt, og så kommer kemner og skal ha bokettersyn og oppdager dette. Da kan kemner kreve inn disse pengene fra arbeidsgiver. Da ansvarliggjør vi dem. For da har arbeidsgiver brutt sine plikter. Og disse er regulert i folketrygdloven. Det er ofte en veldig god grunn til at folk ikke er innmeldt i Aa-registeret. Det kan for eksempel være at de går på NAV-ytelser, eller at de har mange kreditorer.

I: Hvordan velger dere ut de selskapene som det blir foretatt kontroll i? Er det når de uteblir terminoppgaver for eksempel?

Du kan vel si det sånn som at vi gjør ingenting tilfeldig her hos oss. Det er nøye overveid hvilke bedrifter vi tar inn til ettersyn. Dersom du roter, og ikke leverer inn oppgavene dine, ikke betaler, så er det nesten en søknad om at ”kan dere være så snill og hente regnskapet mitt”. Rett og slett. Men vi tar også stikkprøver, vi går på bransjer, og vi har gjerne enkelte tema forskjellige år som vi går på. Det er mange vurderinger som er gjort på forhånd. Nå i år kommer dette med peronallistekontroller, og det er en del av Arbeidsgiverkontrollen å gå ut.

Dere lurte jo også på om vi har noe samarbeid med regnskapsfører og revisor. Hvis det er noe spesielt så er vi jo i kontakt, men ikke så mye i forbindelse med kontroller. Det hender ofte at

de ringer til oss og spør om råd og rettleiding. Og dersom vi ikke får inn oppgavene hender det at vi slår på tråden til regnskapsfører. Det hender faktisk at de har sendt inn elektronisk, tror de, men så ligger det en feilmelding i Altinn-innboksen. Så da rydder vi opp i slike ting. Så vi har en del kontakt med regnskapsførere. Revisorer, av og til, ved spesielle problemstillinger. Det er mange som ringer og spør oss om råd og rettleiding i forskjellige ting. Men de vi samarbeider oftest med i forbindelse med bokettersyn, mange av de sakene vi har bokettersyn med er jo konkurser, og da gjør jo Arbeidsgiverkontrollen en stor jobb for bostyrer og får gått igjennom regnskapene og ser om det er ting der som må tas tak i. Så bostyrer har vi vel så mye kontakt med som regnskapsførere eller revisorer.

I: Hvor ofte blir dere kontaktet av bostyrer? Er det når dere har valgt ut selskapet for kontroll?

Når vi har konkursåpninger, vil jo ofte bostyrer vite om vi skal ha bokettersyn. Så da har vi litt dialog, og det hender at vi bare gir beskjed til bostyrer at dette selskapet skal det være ettersyn i. Slik at de er oppmerksomme på at det vil komme en rapport. Og hører de ikke noe, hender det ofte at de bare spør. Forskjellige bobestyrere har forskjellig praksis – noen bobestyrere sender automatisk brev til oss hver gang de er oppnevnt som bobestyrer og spør om vi skal ha bokettersyn, eller om det har vært avholdt ettersyn. For det er viktig informasjon som kommer når vi har hatt ettersyn.

I: Men hvor lang tid tar en slik kontroll? Selvsagt, det vil vel komme an på selskapet?

Det kan ta fra et øyeblikk, til veldig lang tid. Noen saker kan ta veldig lang tid, fordi de er veldig komplekse. Noen bedrifter er veldig ryddige, og setter alle papirer inn i ringperm, og selv om det ikke er ført, så finner de det der. Så har du den andre typen i andre enden, der har du en plastikkpose med kaos. Vi har blant annet funnet lønnsnotater på servietter. Så det er fra det ene ytterpunktet til det andre, det finnes alle kategorier. Så det er litt avhengig av hvordan det ser ut, får vi inn alle papirer, eller ikke. Prøver de å la det gå lang tid, og ikke leverer de papirene vi ber om. Det er ikke enkelt å si at det tar så og så lang tid for det svinger.

I: Men når dere har hatt disse kontrollene, hva er som regel resultatet, og hva gjør dere i etterkant dersom dere finner forhold som ikke er bra?

Hvis vi avdekker at det er utbetalinger som ikke er lønnsinnberettet, som burde vært det, som ikke står i lønningsregnskapet, hvis vi skulle finne en mellomregningskonto, og det står masse

penger på den - da er det skattekontoret som skal sette vedtaksstempel på den. Så det er de som ved vedtar det hvis vi finner i lønningsregnskapet at det bare ikke er sendt inn lønns- og trekkoppgaver. Så vi finner en del lønnsmidler som skal inn til beskatning. For hvis et selskap går konkurs midt i et år, og året er jo delt inn i seks terminer, så har vi gjerne fått terminoppgaver. Bedriften har gjort det de skulle gjøre, det er sendt inn terminoppgaver, så vi har tallene. Men vi har ikke fått fordelt tallene ned på personer. Lønns- og trekkoppgaver som fordeler lønna ned på enkeltpersoner kommer først i januar året etterpå. Da blir det de som bedriften har meldt inn og betalt i løpet av året fordelt på de ansatte. Så det er denne fordelingen som ofte foregår etter det er kommet inn en konkursåpning, at vi er med og fordeler sånn at når vi kommer ut på nyåret, og folk får de forhåndsutfylte selvangivelsene at de finner lønna si fra den bedriften de jobbet i som gikk konkurs.

Dersom vi finner forhold i rapportene som er straffbare, så foretar vi politianmeldelser. Det skjer i en god del av tilfellene. Man må ha klart for seg, det er ikke fordi at næringslivet generelt jukser, men det er fordi at de som vi jobber med er den lille prosenten. Vi jobber med en liten prosent som gjerne gjør feil. Generelt så foregår egentlig ting bra. Men det er dessverre noen som roter litt.

I: Når dere finner negative resultater fra en kontroll, henger det ofte sammen med hvordan det svinger i konkurser sånn generelt sett, når det for eksempel i 2013 har vært en økning?

I nedgangstider, så ser vi ofte at det siste en bedrift betaler er arbeidsgiveravgift. Noen er veldig ryddige, men hjulene gikk rett og slett ikke rundt. Det var ikke regningsfarende. De har forøkt å gjøre alt riktig, men det er ikke noe å sette fingeren på. Vi har mange slik. De har forsøkt å gjøre alt riktig, men det ikke var nok penger, de har ikke hatt nok omsetning for å dekke alle utgiftene. Og hos noen er det bare snakk om småbeløp, de har gjerne bare fått betalt halvparten av siste terminen. Eller at det bare er arbeidsgiveravgiften som står igjen. Så det er mange vi ikke anmelder, som har gjort det de skal gjøre. Når vi anmelder, er det alvorlige brudd vi anmelder. Avhengig av alvorlighetsgraden kan de enten få en bot hos politiet, eller det kan bli rettsak.

I: Deltar dere i rettsaken da?

Som oftest er det den som har skrevet rapporten, som har gått gjennom regnskapene og vet hvordan det ser ut blir innkalt som vitne i retten.

I. Får dere den informasjonen som dere ser etter, er de fleste bedrifter behjelpelige?

De fleste er behjelpelige, bare de får litt tid på seg, så forstår de at det er greit å legge kortene på bordet. Selvsagt, folk er forskjellige. Noe vil trenere så lenge som mulig. Vi har også opplevd at vi må ha politiet med oss for å få ut de papirene vi vil ha. Da må vi ha en kjennelse i retten, for det er jo et beslag, det må retten bestemme. Det er heldigvis sjelden. Men vi har opplevd det.

I: Ja, vi nærmer oss gjerne slutten. Det var bare en ting, i forhold til dette med gjengangere, noen kunne omtrent være på randen av konkurs to ganger i løpet av ett år, kunne vi ha belyst dette litt mer? Ser dere i slike tilfeller at de tar seg sammen med, eller går det som oftest ikke rette veien?

I utgangspunktet, så er det viktig å stoppe de tidlig. Får du et ungt menneske til å betale skatten sin, så fortsetter de med det. Hvis du lar dem tulle i ti år, er det vanskeligere å få de inn på rett vei. Det er jo de få sakene, det er jo noen, det er jo disse som stadig får konkursbegjæringer på seg. Som betaler i siste liten. Det er lita gruppe. En annen gruppe er de som du ser på en måte at de styrer mot en konkurs. Det er sendt konkursbegjæringer, og så ser vi at de har etablert et nytt selskap. Det er ikke uvanlig hos enkelte. Da viderefører de virksomheten i det nye. Det er eksempler også de som selger firmaet sitt like før de går konkurs for å holde navnet sitt reint. Det finnes alltid ytterpunktet. En annen vinkling på dette med å ikke få ødelagt navnet sitt. Rett før de går konkurs, så endrer de firmanavnet i Brønnøysund-registeret. Det har vi veldig mange eksempler på. AS Ole Olsen som er kjempekjent i Haugesund, heter plutselig ikke det når de går konkurs, men kanskje AS Vest Haugesund. De bare finner på et navn, sånn at det ikke kan settes i forbindelse med dem. Og så går det ei stund, og så dukker det opp et nytt firma med det kjente navnet opp igjen. Så det ser vi en del av. Noen spekulerer jo i det. Så ja, vi har gjengangere.

I: Hvor lenge kan de holde på med dette, snakker vi flere år?

Man har jo noe som heter konkurskarantene, en det tar litt tid før de blir ilagt dette. De blir ikke ilagt konkurskarantene første gang de går konkurs. Regelverket for dette kjenner vi ikke helt til. Men det er veldig få som blir ilagt konkurskarantene. Det begynner å bli ganske graverende det som de har gjort når de blir ilagt det. I innberetningen til bobestyrer står det om vi har vurdert dette.

Stod det ikke noe i avisene i fjor om tingretten, der de reagerte på tidsbruken med disse som måtte trekkes inn i retten, og betalte der. Var det Årvik som hadde noe i Haugesunds avis på det? Jeg synes ikke det er rart de reagerer på det. Tid er jo kostbart. De sløser med samfunnets midler. Og så er det jo sånn at tingretten har frister på seg for å beramme disse sakene fort. Da må de skyve på andre sakstyper.

Angående konsekvenser, vi anmelder, det kan bli rettssak, det blir bøter. Men vi har også opplevd at enkelte blir idømt fengselsstraff. Når vi anmelder er det blant annet kapittel 18 i skattebetalingsloven vi bruker. Og så er det straffeloven, angående underslag. Men mange er opptatt av å rydde opp selv, de er ofte enige og vil rette opp selv. Det er jo en stor fordel. Og en annen ting er at dersom man ikke gjør som man skal, kan man bli ilagt straffeskatt.

I: Da tror jeg vi har vært gjennom det meste. Dersom det skulle være noe mer, kunne vi kanskje sende dere et spørsmål eller to på mail dersom dere har anledning til det. Kjempeflott at dere tok dere tid!

Vedlegg 2

Intervju med advokat / bobestyrer

Sted: Haugesund – Dato: mandag 10. mars 2014

Intervjuobjekt: advokat / bobestyrer

Intervjuer: Ingvild Fosen Kallevik og Monica Bringedal

I: Har du erfart at det er en økning eller nedgang i antall konkurser i perioden 2005-2013?

Jeg har vel ikke noe totalt bilde av det, annet enn det jeg leser i avisene. Jeg har bare befatning med de konkursene jeg blir bedt om å ta på vegne av retten. Men jeg har ikke noe samlet bilde. Det bildet jeg derimot jeg har, er at i tiden rundt 2008 rundt Finanskrisen var det nok en del selskap som ikke greide seg. Det var en tørke når det gjaldt lån og kreditt. Og et annet særtegn et par-tre år etter Finanskrisen, var at alle skyldte bare på Finanskrisen. De mente den var eneste årsaken til at de var konkurs var ting de ikke kunne hjelpe for uansett. For noen var det nok ganske reelt, men hos andre var det nok også andre grunner som jeg kanskje trodde var nærliggende å tro på, men det var første forklaringen alle brukte. Det kan jo være nærliggende å tenke seg at en gjerne vil finne årsaker utenfor egen drift. Men da var det nok en økning av konkurser, men jeg har ikke noen underbygde tall på det.

I: Men du har ikke fått flere forespørsler i perioden?

Nei, det er jo en del advokater som blir forespurt om å være bobestyrer. Og det er ikke bare mengden av boene som spiller inn, noen kan være inhabile i forhold til et bo, og da blir andre forespurt. Når man fordeler dette er det ikke matematikk heller.

I: Kan vi gjennomgå konkursprosessen, hvem setter den i gang? Er det ofte tvangsavvikling?

Det er en del tvangsavvikling, men de fleste boene er nok vanlige konkurser. Tvangsavvikling går under reglene for konkurs, men det er en annen beslutning. I en tvangsavvikling er det forhold som myndighetene peker på som ulovlig. Det har typisk vært at bedriftene ikke har styre, ikke har revisor. Nå er krav til revisor lempet på, men det var en del selskap som ble tvangsavviklet fordi de ikke hadde revisor. Det vil som regel være en grunn til at de ikke har revisor. Noen vil ikke påta seg det fordi de følger for dårlig opp, eller de har ikke penger til å betale med. Men uansett, nå kan de fleste styre unna revisor. Det vanligste er at det er krav fra skattemyndighetene, eller oppbud. At selskapet ber om å bli slått konkurs.

I: Har du erfart at det som oftest er myndighetene som ber om konkurs fordi det er utestående der?

Det er ganske mye fra skattemyndigheten, de er kjappe med å begjære konkurs. Det er mye sjeldnere at det kommer fra en privat kreditor, det er ikke uvanlig, men det er mye mer vanlig fra det offentlige. Det kommer nok av at de må stille en sikkerhet, de som begjærer, på 43.000. Og hvis de har tapt mye penger i et selskap, er det ikke sikkert de vil kaste ut 43.000 i tillegg. Det er en barriere for mange. Og har du et lite krav gir det ingen mening i å slå konkurs, en får gjerne ingenting igjen, men du betale inn inntil dette beløpet hvis det trekkes til bobehandling. Oppbud måtte man tidligere betale for dette, og det var et problem. Dersom de ikke hadde penger og måtte betale sikkerhet for boomkostninger. Da var det mange som ikke hadde råd til å begjære oppbud. Dette pålegget om å stille sikkerhet for oppbud ble fjernet for noen år siden. Det er ganske vanlig med oppbud. Jeg synes det er forholdsvis mange oppbud, og mange konkursbegjæringer fra Skatt Vest eller kemner, av og til i fellesskap.

Angående prosessen når det er meldt oppbud. Det som skjer er at det kommer en begjæring til retten, enten fra kemner eller selskapet selv. Det blir registrert som en sak i Tingretten, og det blir avholdt et møte. Hvis det er et oppbud blir det ikke innkalt til møte, da er det en kontorbeslutning. Da blir det avsatt en kjennelse, en formell beslutning av retten om at konkurs blir åpnet. De oppnevner en bobestyrer, og forteller når det skal være skiftesamling. Og er det begjært konkurs, da får debitor, selskapet eller privatperson som er begjært konkurs anledning til å imøtegå dette. Dersom de ikke sier ja vi er konkurs, så vil de normalt møtes i et rettsmøte der retten tar stilling til om vilkår for konkurs er tilstede. Det skal retten gjøre uansett. Der er kravet insolvens og insuffisiens. Manglende evne til å innebetale fordringer etter hvert som de forfaller, og insuffisiens er dersom verdien av alle eiendelene samlet ikke gir nok til å betale gjelden. Begge disse vilkårene må være tilstede, med mindre det er snakk om forbigående betalingsudyktighet. Dette skal retten prøve, og ofte er det presumsjoner. Dersom debitor sier at de ikke greier å betale, så legger retten det til grunn. Da krever de ikke mer bevis. Og normalt så er det ganske sjelden at et selskap som er tatt under konkursbehandling er solvent. Det har jeg vel opplevd to ganger, så det er voldsomt sjelden. Det som videre skjer, er at det **oppnevnes** bostyrer. Denne skal da, i samarbeid med styreleder eller debitor, kartlegge eiendeler, gjeld, forsøke å få en viss oversikt over hvordan forretningsførselen har vært. Har de forekommet noe ulovlig, er det tapping av bo, er det

skjedd kriminelle ting, har de ført regnskap, er det ting som er omstøtelig, altså kan omgjøre betalinger. Omstøtelser er det et helt kapittel om i dekningsloven. Dette er da ting som jeg som bostyrer vil se på, er det erstatningskrav mot styreleder. Det blir så laget en rapport, såkalt innberetning. Den skal foreligge til skiftesamlingen, altså et formelt rettmøte, der dommer er tilstede. Styreleder eller konkursdebitor har plikt til å møte, bostyrer møter, andre kan møte dersom de vil. Dette er et åpent møte. Her vil da innberetningen gjennomgås, og så får debitor anledning til å komme med sine kommentarer, og så skal retten i samråd med bostyrer, og for den del debitor, beslutte hva som skjer videre. Ligger det an til å innstille bobehandlingen fordi det ikke finnes midler til å gå videre, eller bør vi fortsette bobehandlingen, og skal det oppnevnes borevisor, skal det oppnevnes kreditorutvalg, altså medlemmer av et bostyre. Det er nemlig ikke alltid slik at bostyrer bestyrer dette alene, man kan få oppnevnt en eller flere til et kreditorutvalg, og til sammen blir da dette et bostyre.

Så kan en ende opp med å avslutte en konkurs på tre forskjellige måter. Den ene måten er at dersom boet er solvent blir det tilbakelevert til eiere når all gjeld er betalt. Den andre muligheten er at bobehandlingen blir avsluttet fordi det ikke er midler til videre bobehandling. Og da får kreditorene anledning til å stille en sikkerhet, dersom en av kreditorene sier at vi kan ikke avslutte dette, det er jo et krav som vi ikke har fått inn mot enkelte som vi ikke har fått inn. Da får de anledning til å si at det vil vi betale for, da fortsetter vi bobehandlingen. De vil for eksempel har inn en borevisor til å gjennomgå, fordi de tror det foreligger misligheter. Det har jeg vært borti flere ganger. Den tredje muligheten er at det er penger til utbetaling, da får en dividende. Lønnskravene har førsteprioritet, og får de full dekning, er det skattekravene som har andreprioritet, og så blir resten prioritert til resten av kreditorene. Det blir regnet ut fra rekkefølgen som dekningsloven sier. Så det er kortfattet gangen i konkursprosessen.

I: Hva er som regel den vanligste årsaken til konkurs? Varierer det veldig fra bo til bo?

Teknisk sett så er årsaken til konkurs at bedriften har ubetalte regninger, eller ikke har penger. Men den underliggende årsaken kan være noe annet. Det kan være tilfeldig om det er skattemyndighetene eller andre som ber om konkurs. Skattemyndighetene har en mer rutinepreget ordning på dette. De vil risikere å måtte betale en del utgifter til konkursboet for å få vekk de useriøse. Andre vil gjerne se hva muligheter har man til å få dekning til krav, og vil ikke risikere å måtte betale for å be om konkurs.

Underliggende forhold kan ha dårlig økonomistyring, noen fører omtrent ikke regnskap. Det er en del selskap som har dårlig styring, og har ikke oversikt over noen ting. Det er gjerne å si det veldig sterkt, men de har for dårlig oversikt. Så har jeg vært borti en del halvstore firma, med mellom 10 og 25 ansatte, der det har vært eksempler på en del regnefeil når de gir anbud. Enten har de ikke gode nok beregninger, slik at de har for lite å gå på, eller at de har regnet rett, men at de ikke har god nok styring på arbeidsstokken. Det kan hende at de ikke jobber effektivt, at de bruker for mange timer, da renner jo fortjenesten ut i ingenting, eller det kan være de gjør for dårlig arbeid og har masse reklamasjoner. Typisk byggefirma. Det er nok et punkt, det at man har realistiske priser som man gir, og at de følger opp og har en effektivitet i utførelsen og kvalitet.

Så har vi ei gruppe, som er ganske stor, og går ofte på mindre firmaer, der det er helseproblemer. Og helseproblemer er et vidt begrep, det går på alt fra fysiske plager til alkoholisme, psykiske plager, depresjoner, skilsmisser som kjører deg i bunn, og alt mellom himmel og jord. Så begrepet helseplager er ganske vidt, og det er nok en sterk medvirkning i mange firma. Og da får man manglende oppfølging. Vi kan trekke parallellen – hva er høna, og hva er egget. Har de fulgt så dårlig opp at de har mistet kontrollen, eller er det det at de har en krise som gjør at de ikke følger opp.

Ellers er det klart at det er mange sammensatte problemstillinger. Jeg har vært borti en del firma i håndverkerbransjen de siste par-tre årene der de ikke klarer å konkurrere på pris. Det er utenlandske firma, eller enkeltpersonforetak som jobber til østeuropeiske priser, og det greier de norske bedriftene ikke å konkurrere med når de skal være seriøse og betale lønn, og oppgi til beskatning og betale moms. Da går det dårlig. Det er også en del av spekteret. Konkurransen blir på ulike vilkår. Har man priser fra østeuropa, i en arbeidsintensiv bransje da må det jo slå ut. Så kan det jo være mange andre forklaringer. Det finnes firma som går konkurs på grunn av at deres oppdragsgiver gikk konkurs. Så de hadde plutselig ikke arbeid, men allikevel 20 mann som skulle lønnes. Så det er mange forklaringer.

I: Erfarer du at det er noen bransjer eller personer som er gjengangere?

Jeg tror nok, generelt sett, at det er perioder der det er bransjer som blir mer rammet enn andre. Det har nok litt med konjunkturer å gjøre. Tenk deg at vi har stor byggeaktivitet, som vi hadde før 2008, og så kommer det et krakk. Da falt bunnen ut av alt, det er ingen som får finansiert noen ting. Det er klart at hvis du da sitter med ansatte for å drive med husbygging

eller andre ting som er tilknyttet kapital- og låneopptak, så vil du fort slite. Da får du en konjunkturedgang, de bygger ikke like mye lenger. Jeg har ikke nok statistisk materiale til å si at det er noen som er mulige gjengangere, men vi ser jo at det er personer som vi kjenner godt igjen. Jeg treffer folk som kommer her for tredje og fjerde gang, som ikke nødvendigvis går personlig konkurs, men gjerne er involvert i firma. Og det er heller ikke nødvendigvis noe galt med det, det er lov å være optimist og tro at det går bedre neste gang. Så er det også noen som har selskap som er beslektet, detter det ene, så detter de tre andre også. Det hender jo. Det er ikke voldsomt mange konkursryttere, jeg har vært borti ganske mange som har vært borti flere konkurser, men jeg vil vegre meg for å si at de er konkursryttere. Jeg tror vi skal være ganske forsiktige med å si det, for det er ganske negativt ment, et slikt uttrykk. Det er ganske sjelden at noen blir ilagt konkurskarantene.

I: Hvordan er det med utenlandske aktører som opererer i Norge, erfarer du at de er særlig utsatt for konkurs?

Jeg har vel ikke noe voldsomt stort innslag av utenlandske aktører, men jeg er borti det. Seinest en konkursåpning for noen dager siden med utenlandske aktører. Så langt jeg har fått snakket med regnskapsfører ser alt ut til å være veldig skikkelig fulgt opp. Jeg har vært borti noen andre firma med utenlandske aktører der det virker som de mangler økonomien i bunn. Når kravet til aksjekapital er redusert, det er vel 30.000 kroner nå, og det er ikke mye å møte virkeligheten med det. Så er det de som ikke har hatt kapital, og har gått til utlandet og blitt registrert som norsk utenlandsk foretak. Det har ikke vært noe løft det, tror jeg. Så det er nok enkelte, det gjelder nordmenn også, som har for liten kapital i selskapet. Da skal man være veldig dyktig med økonomien for å bygge opp noe fra null. 30.000 ryker fort.

I: Har du erfart at det ofte er ulovlige forhold ved gjennomgang av bo?

Det er mange ulovlige forhold, mye av det går på regnskapsmessige forhold, at de ikke fører regnskap eller at de ikke fører regnskap noenlunde frem til konkursåpning, leverer ikke selvangivelse, oppbevarer ikke skattemidler på skattetrekkkonto, betaler ikke moms, leverer ikke momsoppgaver. Dette er i og for seg straffbart. Så det er ei gruppe som er ganske vanlig. Det er klart at har man ikke penger, så på et eller annet tidspunkt stopper man å føre regnskap for man kan ikke betale regnskapsfører. Det er en logisk sammenheng her. Det er ikke nødvendigvis så veldig kriminelt, men det kan være mangel på penger. Og så har man en annen ting som ikke er så uvanlig, og det er at en vurderer det slik at bedriften er drevet for

kreditors regning. Det er jo straffbart å drive en virksomhet videre, og fortsette å tape penger når en ser at en ikke har utsikter til å dekke kreditor. Da har man en gjeld man ikke kan betjene, man har en inntjening som ligger gjerne i minus, og så driver man i et år og to til. Da blir tapet til kreditorer enda større. Det er straffbart, som hovedregel i alle fall. Det er ting som en alltid ser etter, og i en del tilfeller peker på.

Og så har man da rene underslag, eller ulovlige uttak av aksjeselskap, det er ikke så voldsomt vanlig, men det er ikke sånn at det aldri forekommer. Men de vanlige ulovlige forholdene er disse som jeg har nevnt, regnskapsmessige ting, og det å drive for kreditors regning.

I: Hvordan er det i forhold til svart arbeid, har du avdekket det noen gang? Det er gjerne vanskelig å finne ut av?

Det er vanskelig å finne ut av. Jeg har et eksempel som jeg naturligvis ikke kan nevne ved navn, men det gjaldt en personlig konkurs der jeg selv var helt overbevist om at vedkommende jobbet svart. Skattemyndighetene var også helt overbevist om at han jobbet svart, men hadde problemer med å dokumentere det. Da må man nærmest være detektiv og følge dem i hælene. Jeg fikk rapporter som tydet på at han var ute og jobbet og hadde inntekter, men han kjente ikke til det. Det kan altså være vanskelig å dokumentere. Dersom man skal politianmelde, eller i det hele tatt gå videre med dette, så må jeg ha såpass gode holdepunkter at politiet vil ha noe å vise for seg i ei straffesak. Ellers er det bare ”tunga ut av vinduet”. Politiet vil ikke etablere en straffesak, eller reise tiltale mot en person dersom vi sier vi tror at han jobber svart, men vi kan ikke bevise det. Man behøver vitner, eller en annen dokumentasjon som er god nok. Om et aksjeselskap selv har ansatte som jobber svart, det vet jeg nesten ikke om jeg har vært borti, men det tror jeg ikke er så veldig vanlig. Det er klart det kan være en stor grad av uorden, og det er en av grunnene til at vi er litt vare for dette med regnskapsføring. Til mer kaos det er her, desto lettere er det å gjemme unna ulovlige ting som vi ikke finner ut av. Av og til lurere man på om dette rett og slett er inkompetanse, eller er det et forsøk på å tåkelegge. Det finnes enkelte som ikke egner seg til å drive virksomhet, i den grad at de ikke har noen som helst orden i sine papirer og sine regnskaper. Noen har det altså ganske kaotisk på den måten – et bærenett her og et bærenett der, og så vet de nærmest ikke hvilket år dette er i fra, og billag som forsvinner. I en del tilfeller kan en gjøre seg opp tanker om at dette er en måte å tåkelegge på. Hva kan være realitetene her. Dette er ikke normalen, men det skjer. Og om graden av svart arbeid her... Ja, det vet en ikke noe om. Så er det

bransjer som det ligger mer til rette for at de kan ha svart arbeid, som det er lettere å kamuflere enn andre. Det kan en tenke seg til, uten at jeg vil mistenkeliggjøre visse bransjer her. Men jeg har nok noen i bakhodet.

I: Hvordan er det med informasjon fra bedriftene når det er satt i gang bobehandling, er de behjelpelige?

Stort sett. Det er vel noen som er mindre behjelpelige enn andre, men det kan ha sin grunn i at de ikke ønsker dette, og har en intens motvilje. Men ofte er det snakk om at det henger sammen med helseproblemer, blant annet psykiske problemer, der de helt har møtte veggen, og da kan det være vanskelig å få de på banen. Så er det noen som synes jeg er en forferdelig fyr å jobbe med (latter). Det er voldsomt sjelden, men man opplever av og til at det er en dårlig kjemi. Men man skal kunne kommunisere saklig selv om man ikke har lyst til å bli nære venner, noe som ikke er en aktuell problemstilling uansett. Det hender nok at i prosessens løp at en gjør vurderinger der konkursdebitor reagerer på ting jeg sier eller vurderinger jeg gjør. Det kan være kritiske ting som er gjort, og så får jeg en voldsom motvilje. Det kan gå ut over samarbeidet videre, men det bør ikke gjøre det. Styreleder har jo plikt til å samarbeide med meg som bostyrer. Jeg husker en gang jeg forsøkte å inndra passet til en, men han hadde allerede reist. Jeg har ganske mye myndighet i konkursloven, det er forskjellig jeg har lov til. Det er sånn at iht. konkursloven § 105 at jeg har lov å forlange pågripelse av konkursdebitor for å få samtale med vedkommende. Så jeg har ganske mye maktmidler, men det er ikke sånn som man bruker i praksis. Jeg kan inndra pass, sette i varetekt, det er ganske mye man kan kreve politiets bistand til, men det er mer i teorien. Det er en myndighet som ligger i bakgrunnen. Jeg har aldri gjort det, samarbeid går stort sett veldig greit, de fleste er veldig villige og hjelpsomme med å skaffe frem dokumentasjon i den grad de kan. Det er nok det klare hovedbildet. Det er sjelden det er problemer. Jeg synes det er mange ryddige og skikkelige folk som blir involvert i konkurs, og det synes jeg er viktig å få frem. Det er helt hederlig og greit, og det sier jeg til folk som kommer her og er fortvilet, det er helt greit og respektabelt å gå konkurs. Man driver en virksomhet og gjør det en kan, mange jobber veldig mye for å berge et firma og så greier de det ikke. Det er jo ikke alt en har kontroll over. Man forsøker å få ting til, og så lykkes man ikke av en eller annen grunn. Enten det er finanskrisen, helse eller andre ting. Da skal man kunne beholde respekten i en konkurs. Det viser seg å være mange skikkelige og fine folk.

I: Hvordan er dine erfaringer med personer eller styrever som forsøker å gjemme under verdier?

Det er ikke vanlig, men jeg opplever det en og annen gang. Det er ugreit, for det er straffbart og ulovlig. Jeg synes det er ubehagelig når man må gå til politiet og åpne sak på et slikt grunnlag. Ved manglende regnskapsføring får de en bot, hvis de får noe i det hele tatt. Men ved underslag og unndragelse av verdier så er det mer alvorlig. Det er ikke ofte, men jeg kan ikke si at jeg ikke har vært borti det.

I: Hvilke parter kontakter du i bobehandlingen? Andre myndigheter? Banker?

Strengt tatt er parten styreleder i et AS, eller konkursdebitor om det er snakk om personlig konkurs. Men jeg har automatisk kontakt med Brønnøysund-registeret, og jeg kontakter skattemyndighetene for å få utskrifter av selvangivelse. Jeg har kontakt med regnskapsfører og får kopi av regnskaper. Dersom det er en oppbudsbegjæring har jeg kontakt med retten, da foreligger det en del dokumentasjon til den. Ellers er det Biltilsynet, om vedkommende eier bil, sjekker om det er fast eiendom, og går inn i papirene, i selvangivelse og regnskap og ser hvilke verdier de hadde der. Gjennom Brønnøysund får jeg vite om de har datterselskap. Revisor, naturligvis. Bankforbindelse bruker jeg å ha kontakt med.

I: Erfarer du at det er åpenhet omkring hvordan de har gått konkurs, har de noen spesiell forklaring på det? Altså, fra dem til deg?

Ja, jeg synes det, stort sett. Det hender jo at man lurere på om de har fått med seg hele forklaring. Dersom de sier det er Finanskrisen, så sier jeg at når dere ikke har ført regnskap på to år så kan dere heller ikke ha oversikt. Det går an å supplere litt. Men jeg tror ikke nødvendigvis at når jeg har fått vite at de har manglende regnskapsføring, så vil jo det være ting som jeg kan vurdere selv. Men jeg synes folk er forbausende åpne om helseproblemer, rusproblemer eller andre problemer overfor meg, men det betyr jo ikke at jeg er like åpen overfor omgivelsene og sier at ”han har rusproblemer”. Jeg kan heller si at ”han har helseproblemer”, og det kan jo være alt mulig. I en innberetning som skal inn til andre er det ingen som har noe med hva som feiler vedkommende.

I: Legger enkelte skyld på andre, at de ikke vil vedkjenne seg sin skyld?

Ja, det er klart det er noen tilfeller. Det kan jo hende det sitter en konkursdebitor og forteller om hva han/hun mener er årsaken til konkursen, så vil jo jeg legge en viss vekt på det. Det

sitter jo veldig nært det som har skjedd. Hvis det er andre opplysninger, eller annen dokumentasjon i boet som ikke motsier det de forteller, så tenker jeg at det har sikkert noe for seg. Det er klart at når folk kommer til meg og sier at ”vi går konkurs på grunn av at det så mange billige østeuropeere på markedet”, så er det jo for så vidt å legge skylden over på andre. Men dersom det stemmer overens med det som jeg tror kan være rett, så tenker jeg at det har sikkert noe for seg. Det kan jo være andre deler av forklaringen, som man ikke nødvendigvis innser selv, eller som man ikke vil opplyse om. Noen kan jo ha et rusproblem, og ikke sier det. Det tror jeg nok. Da vil hele skylden bli lagt på østeuropeerne. Så det er ganske vanskelig å vite. Og så er det noen som man kan få inntrykk av at de enten ikke erkjenner hva som er realiteten, eller at de bløffer, eller skyver skylden over på andre, men jeg synes egentlig ikke det er et vanlig inntrykk jeg har. Dette er som sagt bare mine egne inntrykk, for jeg kan ikke vite, men jeg gjør jo opp mine tanker. (*small talk*)

Jeg tror at i de bransjene dere nevner, så har man dette med kalkyler, oppfølging og effektivitet, det er jo en del av det bildet jeg har av de konkursene i disse bransjene. Det er ganske viktig. Et annet forhold, det er ikke nødvendigvis et trekk hos dem som går konkurs eller de andre, men for å kunne ha litt større byggeoppdrag er de nødt til å ha en del ansatte. Da er de veldig sårbare for perioder uten arbeid. Det har jo en egen betalingsperiode med permittering, som selskapet må dekke. Så det er ikke bare å si at ”nå permitterer vi”, da må de fortsatt betale, men de har ingen inntekt i en periode. Så de må ha en viss økonomisk ryggrad, og en viss stayer-evne på kapital.

Jeg tenker at hos dem som bygger hus, og får to reklamasjonskrav på hver 3 millioner, så slår det mye ut. Det er gjerne den marginen de egentlig har. Jeg var borti et firma som bygget hus, og fikk reklamasjonskrav på et par million, og det slo nærmest beina under dem, ellers hadde de vært nesten solvente. Så er spørsmålet, er det et godt nok begrunnet krav, det vet vi ikke enda. Men det er klart at i en slik bransje er de sårbare for arbeidsskysk. Ta for eksempel et rørleggerfirma, som får lekkasje i et hus, det blir fort dyrt. De har lite å gå på dersom de ikke har en god oppfølging og er faglig flinke.

Det er klart at værforhold også kan slå ut. Da må de til å permittere. Det har ikke vært uvanlig at det permitteres på vinteren i en del byggefirma. Nå trodde jeg at de har så gode maskiner at de ikke er like sårbare i dag, men det er vel ikke lenge siden det var voldsom og langvarig barfrost og da går den djupt. Så det skjønner jeg at kan være en medvirkende grunn. Men du

har ikke store marginer å møte uforutsette ting på når man detter av pinnen på grunn av frost på vinteren. Noen vintre på vestlandet blir mye verre enn man normalt skal kunne regne med, det viser hvor liten margin de har. Da er noe av problemet at de naturligvis har en maskinpark, men også at de har mange ansatte som skal betales. Og det er mye penger. Ei uke med 20 ansatte er ganske mye penger. Og egenbetaling på permittering er seksten dager, tror jeg det er det. Det blir fryktelig mange tusen kroner.

I: Ja, det er nok mye som spiller inn. Kjemp flott det du har kommet med!

Så fint. Da ønsker jeg dere lykke til videre med oppgaven!

Vedlegg 3

E-post fra revisor, Haugesund, datert 25. mars 2014:

1. Erfarer du en økning eller nedgang i konkurser i perioden 2005-2013?

Svar: Dette er en interessant periode. Finanskrisen med start i 2008 med første kraftig økning av konkurser. Finansielt er det blitt strammere økonomiske rammer fra kredittinstitusjoner, og mindre marginer. At det er enklere å etablere foretak gir også økt nedleggelse. Samtidig er det offentlige kjappere med å kreve konkursbehandling når offentlige avgifter ikke betales iht. lovens krav og senere purringer.

2. Hvilke faktorer kan indikere at et selskap er i ferd med å gå konkurs?

Svar: Svak likviditet, manglende overholdelse av betalinger til leverandører, utsettelse på betaling av avdrag/renter i egen bank, forsinkelse lønnsutbetaling. Dette er konsekvensen av nedgang i omsetning og mindre marginer.

3. Har du opplevd en økning i konkurser etter kravet til aksjekapital ble redusert?

Svar: Ja, men kan ikke dokumentere det. Intuisjon. Men det er naturlig når det gjøres enklere å etablere AS med lav tapsterskel. Med større aksjekapital vil det kreves tryggere økonomiske rammer fra eiernes side, hvorpå de legger med energi inn i prosjektet for å unngå tap. Husk at ved lav aksjekapital er det større risiko for leverandører å bli påført vesentlige tap, mens aksjeeierne kanskje kun taper sin lave kapitalinngang. Ikke alltid rettferdig.

4. Hva er din erfaring med selskap som har valgt bort revisor?

Svar: Si det. Har jo ingen erfaring med dem i ettertid. Muligens kanskje tøylene er ”friere”. De går nok ikke mer konkurs enn andre, men kanskje mangler noen av dem ”korreksjonsfaktoren” som påpeker de rette elementene. Hvem vet egentlig? For tidlig fase etter endringene.

5. Har du avdekket ulovlige forhold, eventuelt svart arbeid ved revisjon av selskaper i håndverkerbransjen?

Svar: Ja! Det foregår ofte to separate inntektssystemer. Vi har avdekket dette, og har da naturligvis sagt opp våre oppdrag. Dette er vesentlig redusert de siste fem årene.

6. Hvilke typer bedrifter går konkurs? Er det personer eller bransjer som er gjengangere?

Hva er din erfaring med aktører i håndverkerbransjen?

Svar: Alle typer kan gå konkurs. Men ”IT-selskaper” etter årtusenskifte, samt håndverkerbedrifter er kanskje gjengangere. Lett å etablere, kompetansenivået er tilstede, men markedet oversvømmes og da faller ofte mange fra. Nå er det butikkdrift som konkurrerer med netthandel som er utfordringen. Forbrukernes handlevaner endres og da faller naturligvis mange butikker ifra som følge av dette.

Kan være gjengangere blant konkursene, men det er viktig å poengtere:

Det er ikke hvor hardt du faller, men hvordan du reiser deg som er av betydning.

Ydmykhet, selvinnsikt og en ordentlig avslutning selv i en konkurssituasjon gjør det ikke til annet enn uheldig der og da.

Skurkene blir tatt i bobestyrers gjennomgang, og det skjer ofte. En konkurs kan også være ordentlig gjennomført, hvor alle samfunnets regler er overholdt.

7. Er det ofte tydelig at et selskap er på randen av konkurs? Noen som er ute av det blå?

Svar: Sykdomstegnene kommer over tid, som oftest. Når det skjer over natten er det ofte grunnet mistet kontrakt, og/eller interne produksjonsproblemer. Faktoren er ukjent og nær ikke-definerbar. Et marked som slår feil plutselig, en kunde som går konkurs, en leverandør som ikke leverer osv.

Ofte er tegnene tydelige i god tid, men blir som oftest skjøvet under teppet. Og behandlingen starter for sent. En krisehåndtering, som jeg har bred erfaring med, krever fokus, åpenhet, løsningsforslag, dialog og beslutningsevne – som gir styringsregler for å komme ut av krisen. Og hele bedriften må bidra.

8. Hva er den vanligste årsak til konkurs? Hva kjennetegner håndverkerbransjen her?

Svar: Manglende penger. Nei, feilberegnete marginer, lav omsetning og høye faste kostnader. Da tar det ikke lang tid før det stopper opp. For håndverkere er det manglende prosjektstyring og løpende kostnader på oppdrag som reduserer marginene

raskt og smertefullt. I tillegg diskuterer kunden betaling, og da er det fort over.

9. Hva oppgis ofte som grunn til konkurs? Er det åpenhet omkring dette? Får revisor/regnskapsfører skyld?

Svar: Alltid noen andre sin feil. En kunde, en leverandør og ikke minst banken som ikke vil gi mer lån eller kreditt. Som jeg sa – selvinnsikten er ikke til stede. Markedet og omsetning er ofte grunnene. Nevnt tidligere; åpenhet, og ikke helt sannferdig. Mange ønsker å beholde masken utad. Ikke bra. Revisor / regnskapsfører kan ofte pålegges skyld i forbindelse med at vi ikke sa ifra. Viktig da å ha noe skriftlig materiale. Men utrolig interessant tema. Vi har forsikringer, og bobestyrer vil ofte ha noen kroner. Da har vi ofte gjort mye galt, eller burde gjort noe annet. Et filosofisk tema. Revisors drift av sin kundes virksomhet i henhold til revisors objektivitet og samfunnets behov for informasjon. Her er det gråsoner, men vi går ofte fri etter hvert som tiden går i boet. Vi gjør jo jobben vår, tross alt.

10. Hvilke grep kan gjøres for å unngå konkurs? Er dette veldig individuelt?

Svar: Ja, det er veldig individuelt. Men ajourførte regnskaper, gode periodiseringsrutiner, og en ledelse med fokus på kommende periode fremover (budsjett), både på kort og lang sikt. Da er en ”på ballen”. God kommunikasjon med bank, som gir lettere bistand/hjelp når det ”kniper på” i perioder.

Vedlegg 4

Horisontal analyse - resultatregnskap

Endring i prosent fra foregående år

<i>Driftsinntekter</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-12,6 %	-16,8 %	7,9 %	43,8 %	3,4 %	-6,8 %	3,1 %
First Elektro			18,0 %	90,9 %	160,1 %				89,7 %
Fitjar Elektro					17,1 %	44,1 %	77,3 %	89,4 %	57,0 %
Rørlegger`n	-13,0 %	4,5 %	32,2 %	-3,7 %	5,2 %	27,2 %	836,6 %		127,0 %
Bjelland	10,5 %	0,0 %	6,6 %	-1,7 %	29,9 %	-18,1 %	11,7 %	-11,6 %	3,4 %
Leif T Færaas	55,8 %	-25,2 %	-11,3 %	-4,7 %	11,9 %	15,3 %	15,2 %	-22,9 %	4,3 %
Helgevold	82,6 %	35,7 %	2,3 %	5,1 %	4,0 %	7,9 %	0,0 %	-10,9 %	15,8 %
O J Miljeteig	10,9 %	-15,8 %	4,8 %	-19,7 %	-19,9 %	19,3 %	-7,8 %	12,3 %	-2,0 %
<i>Varekostnad</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-16,6 %	-23,2 %	11,2 %	60,2 %	-6,9 %	-6,7 %	3,0 %
First Elektro			-17,9 %	118,8 %	215,0 %				105,3 %
Fitjar Elektro					35,9 %	63,9 %	89,3 %	110,1 %	74,8 %
Rørlegger`n	-34,1 %	17,3 %	41,1 %	-2,8 %	20,2 %	-1,8 %	1658,0 %		242,6 %
Bjelland	5,8 %	9,1 %	25,5 %	-5,6 %	19,0 %	-22,3 %	23,0 %	-15,9 %	4,8 %
Leif T Færaas	72,4 %	-20,4 %	-19,8 %	-10,0 %	32,0 %	17,5 %	1,4 %	-39,6 %	4,2 %
Helgevold	104,3 %	3,2 %	-2,0 %	6,0 %	6,7 %	-6,0 %	-7,1 %	-6,9 %	12,3 %
O J Miljeteig	-0,8 %	-5,8 %	-10,3 %	12,8 %	-43,5 %	-21,3 %	-15,8 %	19,0 %	-8,2 %
<i>Lønnskostnad</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-1,6 %	4,5 %	9,7 %	28,5 %	-4,5 %	-6,5 %	5,0 %
First Elektro			30,9 %	58,2 %	214,7 %				101,3 %
Fitjar Elektro					-2,2 %	22,8 %	19,0 %	91,5 %	32,8 %
Rørlegger`n	-13,2 %	21,1 %	23,6 %	-8,7 %	12,7 %	38,4 %	525,7 %		85,6 %
Bjelland	11,1 %	-0,1 %	-7,7 %	3,1 %	17,5 %	-8,6 %	14,2 %	-0,6 %	3,6 %
Leif T Færaas	1,7 %	-3,9 %	-9,5 %	17,3 %	-10,9 %	19,7 %	28,2 %	2,5 %	5,6 %
Helgevold	75,1 %	38,0 %	25,6 %	3,7 %	11,1 %	-9,4 %	2,8 %	-12,7 %	16,8 %
O J Miljeteig	9,0 %	-6,8 %	-7,4 %	-10,3 %	5,8 %	24,1 %	-5,0 %	14,5 %	3,0 %
<i>Driftskostnader</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-12,3 %	-13,2 %	11,3 %	43,7 %	-6,1 %	-6,8 %	2,8 %
First Elektro			15,2 %	69,2 %	192,3 %				92,2 %
Fitjar Elektro					33,1 %	48,9 %	54,8 %	98,9 %	58,9 %
Rørlegger`n	-17,6 %	25,0 %	15,2 %	3,7 %	13,4 %	15,9 %	638,9 %		99,2 %
Bjelland	4,8 %	7,2 %	8,7 %	-0,1 %	18,6 %	-15,2 %	16,5 %	-9,1 %	3,9 %
Leif T Færaas	28,0 %	-10,2 %	-13,2 %	-0,1 %	10,4 %	11,8 %	19,6 %	-23,9 %	2,8 %
Helgevold	80,7 %	21,7 %	11,6 %	6,7 %	11,2 %	-3,4 %	-0,6 %	-8,9 %	14,9 %
O J Miljeteig	-5,5 %	-6,9 %	-5,3 %	-8,6 %	-15,6 %	12,9 %	-10,0 %	48,0 %	1,1 %
<i>Driftsresultat</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-36,9 %	-80,5 %	-29,3 %	44,2 %	982,7 %	10,4 %	148,4 %
First Elektro			232,6 %	121,1 %	-2336,2 %				-660,8 %
Fitjar Elektro					-207,9 %	-0,3 %	596,5 %	-545,3 %	-39,3 %
Rørlegger`n	73,9 %	-188,8 %	435,4 %	-200,5 %	64,1 %	618,3 %	172,0 %		139,2 %
Bjelland	45,5 %	-32,9 %	4,5 %	-6,5 %	80,6 %	-26,1 %	-13,5 %	-12,4 %	4,9 %
Leif T Færaas	183,3 %	-273,2 %	37,7 %	-56,9 %	31,5 %	103,4 %	-39,7 %	-9,0 %	-2,9 %
Helgevold	112,5 %	265,4 %	-230,7 %	-23,8 %	-51,8 %	1043,4 %	164,2 %	-86,1 %	149,1 %
O J Miljeteig	1659,8 %	-92,1 %	1027,5 %	-94,0 %	-40,3 %	62,9 %	10,7 %	-62,9 %	309,0 %
<i>Årsresultat</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-60,3 %	-87,4 %	-30,1 %	49,6 %	509,0 %	23,0 %	67,3 %
First Elektro			975,5 %	103,3 %	-1625,4 %				-182,2 %
Fitjar Elektro					-239,3 %	-11,8 %	415,8 %	-3078,5 %	-728,5 %
Rørlegger`n	45,1 %	-199,7 %	366,6 %	-246,2 %	-68,6 %	1712,3 %	125,3 %		247,8 %
Bjelland	41,8 %	-33,5 %	3,4 %	5,8 %	62,0 %	-21,9 %	-15,4 %	-1,7 %	5,1 %
Leif T Færaas	174,9 %	-297,0 %	33,4 %	-59,0 %	64,6 %	46,2 %	-24,4 %	-9,6 %	-8,9 %
Helgevold	113,3 %	262,9 %	-218,3 %	-21,7 %	-63,8 %	1218,4 %	138,9 %	-85,4 %	168,0 %
O J Miljeteig	853,4 %	-85,1 %	896,3 %	-93,0 %	-37,5 %	63,2 %	10,9 %	-61,2 %	193,4 %

Vertikal analyse - resultatregnskap				Sett i forhold til totale driftsinntekter					
Varekostnad	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			56,1 %	58,7 %	63,6 %	61,7 %	55,4 %	61,5 %	59,5 %
First Elektro			26,2 %	37,7 %	32,9 %	27,0 %			30,9 %
Fitjar Elektro					74,8 %	64,4 %	56,6 %	53,0 %	62,2 %
Rørlegger`n	36,2 %	47,8 %	42,6 %	39,9 %	39,6 %	34,7 %	44,9 %	23,9 %	38,7 %
Bjelland	41,9 %	43,8 %	39,7 %	34,1 %	35,5 %	38,4 %	41,0 %	36,5 %	38,9 %
Leif T Færaas	50,5 %	45,6 %	42,9 %	47,4 %	50,2 %	42,6 %	41,8 %	47,4 %	46,1 %
Helgevold	30,8 %	27,5 %	36,2 %	37,8 %	37,4 %	36,5 %	41,9 %	45,1 %	36,6 %
O J Miljeteig	20,0 %	22,4 %	20,0 %	23,3 %	16,6 %	23,5 %	35,7 %	39,1 %	25,1 %
Lønnskostnad	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			34,3 %	30,4 %	24,2 %	23,8 %	26,6 %	28,8 %	28,0 %
First Elektro			40,5 %	36,5 %	44,1 %	36,2 %			39,4 %
Fitjar Elektro					17,7 %	21,1 %	24,8 %	37,0 %	25,2 %
Rørlegger`n	39,1 %	39,2 %	33,9 %	36,2 %	38,3 %	35,7 %	32,8 %	49,1 %	38,1 %
Bjelland	27,6 %	27,4 %	27,2 %	31,7 %	30,3 %	33,1 %	30,0 %	28,8 %	29,5 %
Leif T Færaas	32,6 %	49,9 %	38,9 %	38,1 %	30,9 %	38,8 %	37,4 %	33,6 %	37,5 %
Helgevold	47,1 %	49,1 %	48,3 %	39,3 %	39,9 %	37,3 %	44,4 %	43,2 %	43,6 %
O J Miljeteig	36,8 %	37,5 %	33,8 %	38,3 %	34,2 %	25,9 %	24,9 %	24,2 %	32,0 %
Driftskostnader	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			99,1 %	98,7 %	94,6 %	91,7 %	91,7 %	101,0 %	96,1 %
First Elektro			96,4 %	98,7 %	111,4 %	98,7 %			101,3 %
Fitjar Elektro					106,2 %	93,3 %	90,3 %	103,5 %	98,3 %
Rørlegger`n	102,4 %	108,1 %	90,4 %	103,8 %	96,4 %	89,4 %	98,1 %	124,4 %	101,6 %
Bjelland	81,2 %	85,7 %	79,0 %	78,3 %	77,2 %	83,7 %	81,8 %	76,9 %	80,5 %
Leif T Færaas	92,9 %	113,2 %	94,3 %	96,3 %	91,9 %	93,1 %	96,1 %	92,5 %	96,3 %
Helgevold	93,1 %	94,0 %	104,9 %	96,2 %	94,7 %	88,6 %	98,9 %	99,6 %	96,2 %
O J Miljeteig	84,4 %	99,0 %	89,5 %	99,0 %	87,0 %	82,6 %	87,2 %	89,4 %	89,8 %
Driftsresultat	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			0,9 %	1,3 %	5,4 %	8,3 %	8,3 %	-1,0 %	3,9 %
First Elektro			3,6 %	1,3 %	-11,4 %	1,3 %			-1,3 %
Fitjar Elektro					-6,2 %	6,7 %	9,7 %	-3,5 %	1,7 %
Rørlegger`n	-2,4 %	-8,1 %	9,6 %	-3,8 %	3,6 %	10,6 %	1,9 %	-24,4 %	-1,6 %
Bjelland	18,8 %	14,3 %	21,0 %	21,7 %	22,8 %	16,3 %	18,2 %	23,1 %	19,5 %
Leif T Færaas	7,1 %	-13,2 %	5,7 %	3,7 %	8,1 %	6,9 %	3,9 %	7,5 %	3,7 %
Helgevold	6,9 %	6,0 %	-4,9 %	3,8 %	5,3 %	11,4 %	1,1 %	0,4 %	3,8 %
O J Miljeteig	15,6 %	1,0 %	10,5 %	1,0 %	13,0 %	17,4 %	12,8 %	10,6 %	10,2 %
Årsresultat	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			0,2 %	0,5 %	3,6 %	5,5 %	5,3 %	-1,3 %	2,3 %
First Elektro			1,4 %	0,2 %	-9,2 %	1,6 %			-1,5 %
Fitjar Elektro					-5,3 %	4,5 %	7,3 %	-4,1 %	0,6 %
Rørlegger`n	-3,9 %	-6,2 %	6,5 %	-3,2 %	2,1 %	7,1 %	0,5 %	-18,5 %	-2,0 %
Bjelland	14,1 %	11,0 %	16,4 %	17,0 %	15,9 %	12,6 %	13,3 %	17,3 %	14,7 %
Leif T Færaas	4,8 %	-9,9 %	3,8 %	2,5 %	5,8 %	4,0 %	3,1 %	4,8 %	2,3 %
Helgevold	4,8 %	4,1 %	-3,4 %	3,0 %	4,0 %	11,5 %	0,9 %	0,4 %	3,2 %
O J Miljeteig	12,2 %	1,4 %	8,0 %	0,8 %	9,7 %	12,4 %	9,1 %	7,6 %	7,7 %

Horisontal analyse - balanse, eiendeler
Endring i prosent fra foregående år

<i>Driftsløsøre</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-23,0 %	-2,2 %	9,5 %	53,6 %	15,3 %	-0,9 %	8,7 %
First Elektro			61,5 %	28,6 %	156,3 %				82,1 %
Fitjar Elektro					77,2 %	67,0 %	-6,1 %	-27,6 %	27,6 %
Rørlegger'n	-38,9 %	-29,5 %	66,3 %	-23,4 %	364,6 %	30,6 %	-53,2 %		45,2 %
Bjelland	-26,6 %	-10,8 %	14,4 %	10,0 %	13,8 %	62,7 %	-21,2 %	103,5 %	18,2 %
Leif T Færaas	-15,0 %	-35,6 %	-21,9 %	303,6 %	-27,4 %	-31,6 %	-28,4 %	42,3 %	23,2 %
Helgevold Elektro	28,5 %	-14,0 %	14,4 %	129,2 %	405,0 %		-100,0 %	-47,8 %	59,3 %
O J Miljeteig	-32,8 %	-11,9 %	-21,8 %	-15,7 %	-18,2 %	32,9 %	37,2 %	29,6 %	-0,1 %
Anleggsmidler	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-14,4 %	-0,3 %	-18,3 %	27,6 %	-1,0 %	1,9 %	-0,7 %
First Elektro			41,7 %	19,6 %	236,4 %				99,2 %
Fitjar Elektro					329,6 %	67,0 %	-6,1 %	-27,6 %	90,7 %
Rørlegger'n	-13,4 %	8,3 %	-1,5 %	20,3 %	114,9 %	-9,1 %	-16,8 %		14,7 %
Bjelland	-26,5 %	-10,4 %	14,4 %	9,7 %	13,7 %	62,7 %	-21,1 %	102,9 %	18,2 %
Leif T Færaas	-77,8 %	10,4 %	-1,5 %	32,5 %	56,4 %	135,9 %	-86,8 %	8,0 %	9,6 %
Helgevold Elektro	192,6 %	-16,0 %	9,9 %	79,5 %	321,1 %	-72,1 %	-5,4 %	-4,7 %	63,1 %
O J Miljeteig	-31,1 %	-8,6 %	-17,9 %	-13,6 %	-17,1 %	32,9 %	32,7 %	22,7 %	0,0 %
Varer	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			32,7 %	22,2 %	-9,3 %	14,2 %	7,7 %	6,3 %	12,3 %
First Elektro			87,4 %	32,2 %	113,9 %				77,8 %
Fitjar Elektro					-54,8 %	184,2 %	8,1 %	-4,2 %	33,3 %
Rørlegger'n	-7,9 %	-50,8 %	25,0 %	70,4 %	-48,0 %	240,3 %	-79,4 %		21,4 %
Bjelland	9,6 %	45,5 %	-18,1 %	-6,2 %	-9,5 %	-16,1 %	18,4 %	-4,2 %	2,4 %
Leif T Færaas	58,3 %	12,1 %	34,2 %	3,3 %	-36,9 %	-34,6 %	-98,2 %	4049,1 %	498,4 %
Helgevold Elektro	182,1 %	-43,6 %	97,7 %	-15,0 %	-1,9 %	-18,4 %	8,8 %	-36,1 %	21,7 %
O J Miljeteig					-100,0 %	-64,9 %	-26,7 %	-18,5 %	-52,5 %
Kundefordringer	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-26,1 %	-20,6 %	43,3 %	1,0 %	16,6 %	20,1 %	5,7 %
First Elektro			48,6 %	342,2 %	-16,8 %				124,7 %
Fitjar Elektro					82,5 %	3,6 %	294,4 %	6,1 %	96,6 %
Rørlegger'n	-8,6 %	1,1 %	133,2 %	-28,2 %	-7,2 %	-3,9 %	398,9 %		69,3 %
Bjelland	91,9 %	-33,0 %	53,8 %	-37,0 %	94,8 %	24,6 %	-61,3 %	46,2 %	22,5 %
Leif T Færaas	87,2 %	-39,3 %	35,7 %	83,0 %	-29,3 %	-22,3 %	94,3 %	-14,1 %	24,4 %
Helgevold Elektro	48,5 %	46,3 %	240,6 %	-67,9 %	6,9 %	-0,6 %	16,5 %	-29,5 %	32,6 %
O J Miljeteig	-5,9 %	-3,4 %	-32,0 %	33,6 %	-10,8 %	-48,9 %	2,4 %	-19,5 %	-10,6 %
Andre fordringer	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			97,2 %	-62,5 %	54,8 %	1,6 %	-9,9 %	-2,8 %	13,1 %
First Elektro			-32,9 %	56,0 %	14,0 %				12,4 %
Fitjar Elektro					392,3 %	231,6 %	-48,6 %	68,4 %	160,9 %
Rørlegger'n	-83,5 %	194,7 %	31,9 %	180,3 %	16,2 %	6,7 %	68,2 %		59,2 %
Bjelland	8,1 %	-13,4 %	75,1 %	-61,2 %	398,1 %	-7,9 %	25,6 %	-78,5 %	43,2 %
Leif T Færaas	195,7 %	7,2 %	-10,2 %	-4,3 %	8,5 %	-53,5 %	141,0 %	11,1 %	36,9 %
Helgevold Elektro	-5,7 %	-41,6 %	411,1 %	6,6 %	-55,6 %	-77,6 %	-44,7 %	135,4 %	41,0 %
O J Miljeteig	52,3 %	361,7 %	-72,8 %	-57,0 %	5847,3 %	-91,0 %		-100,0 %	848,6 %
Kontanter/bank	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			41,6 %	52,2 %	-71,1 %	302,3 %	0,7 %	9,3 %	55,8 %
First Elektro			70,2 %	-8,6 %	-67,9 %				-2,1 %
Fitjar Elektro					-50,7 %	270,1 %	102,6 %	-84,2 %	59,5 %
Rørlegger'n	-69,5 %	-85,9 %	973,6 %	-89,5 %	43,5 %	276,1 %	24,1 %		153,2 %
Bjelland	6,4 %	13,6 %	-21,2 %	16,7 %	26,0 %	-30,9 %	37,5 %	20,0 %	8,5 %
Leif T Færaas	88,6 %	-73,8 %	-9,0 %	-45,0 %	77,7 %	138,7 %	181,4 %	-75,1 %	35,4 %
Helgevold Elektro	343,9 %	1391,4 %	-97,3 %	31,9 %	-46,2 %	137,7 %	-41,8 %	23,6 %	217,9 %
O J Miljeteig	82,8 %	-24,1 %	64,0 %	13,0 %	-11,2 %	26,2 %	399,7 %	-65,7 %	60,6 %

Horisontal analyse - balanse, eiendeler
Endring i prosent fra foregående år

Omløpsmidler	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-21,1 %	-19,8 %	31,8 %	9,0 %	15,2 %	18,7 %	5,7 %
First Elektro			55,2 %	117,2 %	-7,4 %				55,0 %
Fitjar Elektro					20,0 %	65,0 %	122,0 %	-24,2 %	45,7 %
Rørlegger'n	-28,8 %	-7,4 %	141,1 %	-33,5 %	-1,0 %	28,4 %	108,5 %		29,6 %
Bjelland	26,2 %	-19,0 %	5,5 %	5,6 %	1,4 %	-8,7 %	9,8 %	28,9 %	6,2 %
Leif T Færaas	93,1 %	-46,0 %	19,7 %	2,6 %	12,6 %	0,2 %	-29,1 %	95,1 %	18,5 %
Helgevold Elektro	53,2 %	29,1 %	47,1 %	-20,2 %	-6,7 %	4,6 %	-14,0 %	2,3 %	11,9 %
O J Miljeteig	62,7 %	-19,5 %	28,9 %	17,6 %	-19,1 %	-26,2 %	26,5 %	-27,8 %	5,4 %
Eiendeler, totalt	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-19,7 %	-16,2 %	18,5 %	13,4 %	10,9 %	13,8 %	3,5 %
First Elektro			52,3 %	85,1 %	21,5 %				53,0 %
Fitjar Elektro					39,1 %	65,1 %	105,0 %	-24,7 %	46,1 %
Rørlegger'n	-26,1 %	-5,0 %	97,5 %	-23,0 %	10,6 %	23,3 %	72,9 %		21,5 %
Bjelland	21,3 %	-18,3 %	6,2 %	5,9 %	2,3 %	-5,9 %	8,1 %	31,5 %	6,4 %
Leif T Færaas	9,3 %	-27,9 %	12,0 %	11,8 %	23,2 %	16,4 %	-53,3 %	45,7 %	4,6 %
Helgevold Elektro	66,7 %	22,7 %	40,3 %	-11,3 %	0,3 %	-1,2 %	-13,4 %	1,8 %	13,2 %
O J Miljeteig	21,5 %	-15,1 %	4,5 %	-1,0 %	-17,9 %	0,0 %	29,2 %	-12,2 %	1,1 %

Vertikal analyse - balansen, eiendeler
Sett i forhold til totale eiendeler

Driftsløsøre	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			18,3 %	19,1 %	16,4 %	17,7 %	13,1 %	12,6 %	16,2 %
First Elektro			18,5 %	17,4 %	25,0 %	11,9 %			18,2 %
Fitjar Elektro					7,8 %	6,2 %	6,1 %	13,3 %	8,3 %
Rørlegger'n	7,2 %	8,8 %	11,8 %	14,0 %	14,1 %	3,4 %	3,2 %	11,7 %	9,3 %
Bjelland	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Leif T Færaas	5,7 %	7,3 %	8,2 %	11,7 %	3,2 %	5,5 %	9,4 %	6,1 %	7,1 %
Helgevold Elektro	7,2 %	9,3 %	13,3 %	16,3 %	6,3 %	1,3 %	0,0 %	0,4 %	6,8 %
O J Miljeteig	21,5 %	38,8 %	37,4 %	50,0 %	58,8 %	59,0 %	44,4 %	41,8 %	44,0 %
Anleggsmidler	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			23,3 %	21,9 %	18,4 %	26,6 %	23,7 %	26,5 %	23,4 %
First Elektro			19,8 %	21,2 %	32,9 %	11,9 %			21,4 %
Fitjar Elektro					19,0 %	6,2 %	6,1 %	13,3 %	11,1 %
Rørlegger'n	20,3 %	17,4 %	15,2 %	30,5 %	19,5 %	10,1 %	13,6 %	28,4 %	19,4 %
Bjelland	5,6 %	9,3 %	8,5 %	7,9 %	7,6 %	6,8 %	4,0 %	5,4 %	6,9 %
Leif T Færaas	9,9 %	49,0 %	32,0 %	36,3 %	30,7 %	24,2 %	11,9 %	42,0 %	29,5 %
Helgevold Elektro	17,0 %	9,7 %	14,2 %	18,1 %	8,9 %	2,1 %	7,5 %	6,9 %	10,6 %
O J Miljeteig	24,9 %	43,9 %	40,8 %	52,0 %	59,6 %	59,0 %	44,4 %	43,2 %	46,0 %
Varer	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,7 %	1,0 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %
First Elektro			28,1 %	22,9 %	32,0 %	18,2 %			25,3 %
Fitjar Elektro					12,2 %	37,4 %	21,7 %	41,2 %	28,1 %
Rørlegger'n	4,8 %	3,9 %	7,5 %	11,9 %	5,4 %	11,4 %	4,1 %	34,6 %	10,4 %
Bjelland	3,4 %	3,7 %	2,1 %	2,7 %	3,1 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %	3,2 %
Leif T Færaas	1,1 %	0,7 %	0,5 %	0,4 %	0,4 %	0,8 %	1,5 %	38,6 %	5,5 %
Helgevold Elektro	2,7 %	1,6 %	3,5 %	2,5 %	2,6 %	2,6 %	3,2 %	2,5 %	2,6 %
O J Miljeteig	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,6 %	13,2 %	23,2 %	5,1 %

Vertikal analyse - balansen, eiendeler
Sett i forhold til totale eiendeler

<i>Kundefordringer</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			67,2 %	73,1 %	77,1 %	63,8 %	71,6 %	68,1 %	70,2 %
First Elektro			44,5 %	45,6 %	19,1 %	27,9 %			34,2 %
Fitjar Elektro					53,6 %	40,8 %	65,1 %	33,8 %	48,3 %
Rørlegger`n	69,2 %	56,0 %	52,6 %	44,6 %	47,8 %	57,0 %	73,1 %	25,3 %	53,2 %
Bjelland	44,4 %	28,1 %	34,2 %	23,6 %	39,7 %	20,8 %	15,7 %	44,0 %	31,3 %
Leif T Færaas	70,9 %	41,4 %	49,1 %	40,5 %	24,8 %	43,1 %	64,6 %	15,5 %	43,7 %
Helgevold Elektro	56,5 %	63,4 %	53,2 %	21,9 %	60,5 %	56,8 %	56,4 %	41,9 %	51,3 %
O J Miljeteig	9,7 %	12,5 %	11,0 %	16,9 %	12,5 %	11,5 %	22,6 %	28,5 %	15,6 %
<i>Andre fordringer</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			2,3 %	0,9 %	2,1 %	1,6 %	2,8 %	2,2 %	2,0 %
First Elektro			2,5 %	5,8 %	6,9 %	7,3 %			5,6 %
Fitjar Elektro					10,8 %	3,0 %	1,5 %	6,0 %	5,3 %
Rørlegger`n	4,5 %	20,1 %	6,5 %	9,7 %	9,8 %	2,5 %	2,9 %	3,0 %	7,4 %
Bjelland	4,0 %	4,4 %	4,2 %	2,5 %	4,7 %	1,4 %	1,5 %	1,3 %	3,0 %
Leif T Færaas	7,7 %	2,9 %	1,9 %	2,4 %	2,4 %	3,2 %	8,0 %	1,5 %	3,8 %
Helgevold Elektro	2,4 %	4,3 %	8,9 %	2,5 %	11,1 %	4,6 %	20,3 %	31,8 %	10,7 %
O J Miljeteig	0,8 %	0,6 %	0,1 %	0,4 %	0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,3 %
<i>Kontanter/bank</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			5,5 %	3,1 %	1,7 %	7,1 %	2,0 %	2,2 %	3,6 %
First Elektro			5,1 %	4,5 %	9,2 %	34,8 %			13,4 %
Fitjar Elektro					4,5 %	12,6 %	5,6 %	5,7 %	7,1 %
Rørlegger`n	1,1 %	2,7 %	18,2 %	3,3 %	24,6 %	19,0 %	6,2 %	8,7 %	10,5 %
Bjelland	42,6 %	48,6 %	34,9 %	47,0 %	42,7 %	34,6 %	47,2 %	37,1 %	41,8 %
Leif T Færaas	10,4 %	6,0 %	16,5 %	20,3 %	41,3 %	28,7 %	14,0 %	2,3 %	17,4 %
Helgevold Elektro	11,7 %	4,4 %	0,4 %	18,5 %	12,5 %	23,2 %	9,7 %	14,3 %	11,8 %
O J Miljeteig	64,6 %	43,0 %	48,1 %	30,7 %	26,9 %	24,8 %	19,7 %	5,1 %	32,8 %
<i>Omløpsmidler</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			76,7 %	78,1 %	81,6 %	73,4 %	76,3 %	73,5 %	76,6 %
First Elektro			80,2 %	78,8 %	67,1 %	88,1 %			78,6 %
Fitjar Elektro					81,0 %	93,8 %	93,9 %	86,7 %	88,9 %
Rørlegger`n	79,7 %	82,6 %	84,8 %	69,5 %	80,5 %	89,9 %	86,4 %	71,6 %	80,6 %
Bjelland	94,4 %	90,7 %	91,5 %	92,1 %	92,4 %	93,2 %	96,0 %	94,6 %	93,1 %
Leif T Færaas	90,1 %	51,0 %	68,0 %	63,7 %	69,3 %	75,8 %	88,1 %	58,0 %	70,5 %
Helgevold Elektro	83,0 %	90,3 %	85,8 %	81,9 %	91,1 %	97,9 %	92,5 %	93,1 %	89,4 %
O J Miljeteig	75,1 %	56,1 %	59,2 %	48,0 %	40,4 %	41,0 %	55,6 %	56,8 %	54,0 %

Horisontal analyse - balanse, egenkapital og gjeld **Endring i prosent fra foregående år**

<i>Egenkapital</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,7 %	4,4 %	14,6 %	68,2 %	179,1 %	-54,8 %	35,5 %
First Elektro			21,2 %	2,0 %	-37,9 %				-4,9 %
Fitjar Elektro					-187,5 %	-18,7 %	896,3 %	-79,7 %	152,6 %
Rørlegger'n	-482,4 %	-89,8 %	45,0 %	-32,9 %	29,0 %	1182,4 %	187,7 %		119,8 %
Bjelland	-12,5 %	13,5 %	-4,3 %	6,2 %	3,7 %	8,2 %	-23,3 %	120,7 %	14,0 %
Leif T Færaas	82,1 %	-52,3 %	10,9 %	-10,1 %	94,0 %	29,6 %	4,2 %	30,0 %	23,6 %
Helgevold Elektro	59,8 %	24,4 %	-22,9 %	7,5 %	16,5 %	-25,1 %	3,6 %	1,5 %	8,2 %
O J Miljeteig	35,3 %	3,8 %	34,6 %	3,1 %	-21,4 %	186,5 %	-27,5 %	-39,9 %	21,8 %
<i>Langsiktig gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-31,6 %	-8,4 %	-30,1 %	22,8 %	7,3 %	10,6 %	-4,9 %
First Elektro			286,6 %	75,3 %					180,9 %
Fitjar Elektro					17,9 %	82,3 %	58,9 %	-20,8 %	34,6 %
Rørlegger'n	-26,7 %	-21,1 %	75,8 %	-21,1 %	78,1 %	-26,1 %	-20,7 %		5,5 %
Bjelland	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Leif T Færaas	-30,4 %	-32,3 %	-17,1 %	57,7 %	993,0 %	-47,7 %	-95,9 %	3,6 %	103,9 %
Helgevold Elektro	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
O J Miljeteig	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	10,3 %	453,4 %	-24,9 %	42,3 %
<i>Kortsiktig gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-33,7 %	-30,2 %	40,5 %	-9,7 %	-8,4 %	37,6 %	-0,7 %
First Elektro			28,4 %	143,4 %	126,9 %				99,6 %
Fitjar Elektro					80,5 %	87,6 %	74,1 %	-11,8 %	57,6 %
Rørlegger'n	-16,8 %	20,7 %	119,6 %	-19,4 %	-6,2 %	4,8 %	134,6 %		33,9 %
Bjelland	111,8 %	-53,2 %	20,7 %	2,5 %	6,6 %	-20,8 %	62,6 %	-24,4 %	13,2 %
Leif T Færaas	-3,5 %	-15,9 %	20,7 %	16,5 %	-13,3 %	18,8 %	-41,1 %	90,1 %	9,0 %
Helgevold Elektro	77,5 %	17,1 %	144,7 %	-33,2 %	-12,1 %	30,5 %	-28,6 %	1,5 %	24,7 %
O J Miljeteig	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-1,2 %	-25,7 %	30,7 %	-1,7 %	-3,0 %
<i>Gjeld, totalt</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-28,0 %	-22,2 %	19,7 %	3,2 %	-0,3 %	26,6 %	-0,2 %
First Elektro			60,1 %	132,3 %	166,9 %				119,8 %
Fitjar Elektro					64,7 %	86,8 %	69,9 %	-14,5 %	51,7 %
Rørlegger'n	-18,2 %	11,1 %	112,1 %	-19,8 %	5,7 %	-1,0 %	71,5 %		23,1 %
Bjelland	88,7 %	-47,6 %	18,1 %	5,5 %	0,7 %	-17,6 %	64,3 %	-23,7 %	11,1 %
Leif T Færaas	-7,1 %	-18,5 %	12,4 %	23,6 %	3,0 %	13,1 %	-59,0 %	47,4 %	1,9 %
Helgevold Elektro	70,3 %	21,9 %	138,7 %	-30,3 %	-12,1 %	30,4 %	-28,9 %	2,0 %	24,0 %
O J Miljeteig	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-16,5 %	-20,6 %	41,3 %	-2,5 %	-3,0 %
<i>EK og gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			-19,7 %	-16,2 %	18,5 %	13,4 %	10,9 %	13,8 %	3,5 %
First Elektro			52,3 %	85,1 %	21,5 %				53,0 %
Fitjar Elektro					39,1 %	65,1 %	105,0 %	-24,7 %	46,1 %
Rørlegger'n	-26,1 %	-5,0 %	97,5 %	-23,0 %	10,6 %	23,3 %	72,9 %		21,5 %
Bjelland	21,3 %	-18,3 %	6,2 %	5,9 %	2,3 %	-5,9 %	8,1 %	31,5 %	6,4 %
Leif T Færaas	9,3 %	-27,9 %	12,0 %	11,8 %	23,2 %	16,4 %	-53,3 %	45,7 %	4,6 %
Helgevold Elektro	66,7 %	22,7 %	40,3 %	-11,3 %	0,3 %	-1,2 %	-13,4 %	1,8 %	13,2 %
O J Miljeteig	21,5 %	-15,1 %	4,5 %	-1,0 %	-17,9 %	0,2 %	29,0 %	-12,2 %	1,1 %

Vertikal analyse - balanse, egenkapital og gjeld
Sett i forhold til total EK og gjeld

<i>Annen egenkapital</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			33,6 %	26,5 %	21,2 %	21,4 %	13,5 %	3,8 %	20,0 %
First Elektro			0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,8 %			0,4 %
Fitjar Elektro					0,0 %	7,0 %	15,4 %	0,0 %	5,6 %
Rørlegger`n	-13,0 %	-1,3 %	13,0 %	16,0 %	20,5 %	16,5 %	-3,9 %	-9,1 %	4,8 %
Bjelland	8,2 %	18,3 %	8,5 %	11,3 %	8,7 %	7,0 %	2,8 %	18,0 %	10,4 %
Leif T Færaas	29,1 %	16,7 %	26,6 %	26,7 %	33,4 %	20,3 %	17,7 %	7,4 %	22,2 %
Helgevold Elektro	21,3 %	15,1 %	10,4 %	38,5 %	30,3 %	23,3 %	47,8 %	39,7 %	28,3 %
O J Miljeteig	48,7 %	43,3 %	35,4 %	27,1 %	26,0 %	27,5 %	8,8 %	16,3 %	29,1 %
<i>Egenkapital</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			35,6 %	28,1 %	22,6 %	23,3 %	15,7 %	6,3 %	21,9 %
First Elektro			15,9 %	20,0 %	36,3 %	71,0 %			35,8 %
Fitjar Elektro					-6,4 %	10,1 %	20,6 %	4,2 %	7,2 %
Rørlegger`n	-8,9 %	1,7 %	15,9 %	21,7 %	24,9 %	21,4 %	2,1 %	1,2 %	10,0 %
Bjelland	48,0 %	66,6 %	48,0 %	53,2 %	53,0 %	52,3 %	45,5 %	64,2 %	53,9 %
Leif T Færaas	30,7 %	18,4 %	27,9 %	28,1 %	35,0 %	22,2 %	19,9 %	8,9 %	23,9 %
Helgevold Elektro	32,5 %	33,9 %	33,5 %	60,9 %	50,2 %	43,2 %	57,0 %	47,6 %	44,8 %
O J Miljeteig	50,0 %	44,9 %	36,8 %	28,6 %	27,4 %	28,6 %	10,0 %	17,8 %	30,5 %
<i>Langsiktig gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			10,9 %	12,8 %	11,7 %	19,8 %	18,3 %	18,9 %	15,4 %
First Elektro			24,9 %	9,8 %	10,4 %	0,0 %			11,3 %
Fitjar Elektro					19,1 %	22,6 %	20,4 %	26,3 %	22,1 %
Rørlegger`n	13,4 %	13,5 %	16,2 %	18,2 %	17,8 %	11,0 %	18,4 %	40,1 %	18,6 %
Bjelland	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Leif T Færaas	7,0 %	10,9 %	11,6 %	15,7 %	11,2 %	1,3 %	2,8 %	31,6 %	11,5 %
Helgevold Elektro	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
O J Miljeteig	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,3 %	8,5 %	2,0 %	2,5 %
<i>Kortsiktig gjeld</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			38,0 %	46,0 %	55,2 %	46,6 %	58,5 %	70,8 %	52,5 %
First Elektro			59,2 %	70,2 %	53,4 %	28,6 %			52,8 %
Fitjar Elektro					87,0 %	67,0 %	59,0 %	69,4 %	70,6 %
Rørlegger`n	95,5 %	84,8 %	66,8 %	60,1 %	57,3 %	67,6 %	79,5 %	58,6 %	71,3 %
Bjelland	51,3 %	29,4 %	51,3 %	45,1 %	46,6 %	44,7 %	53,1 %	35,3 %	44,6 %
Leif T Færaas	62,3 %	70,6 %	60,5 %	56,2 %	53,9 %	76,5 %	75,0 %	59,5 %	64,3 %
Helgevold Elektro	66,5 %	62,5 %	65,4 %	37,5 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,1 %	54,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	60,3 %	81,2 %	80,2 %	66,8 %
<i>Gjeld, totalt</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	78,1 %
First Elektro			84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %			64,2 %
Fitjar Elektro					106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	92,8 %
Rørlegger`n	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %	90,0 %
Bjelland	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %	46,1 %
Leif T Færaas	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,1 %	91,1 %	76,1 %
Helgevold Elektro	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %	55,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,4 %	90,0 %	82,2 %	69,5 %

Vedlegg 5

NØKKELTALL

<i>Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE)</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			3,54 %	5,18 %	26,80 %	37,65 %	38,13 %	-6,81 %	17,42 %
First Elektro			16,85 %	10,57 %	-59,12 %	2,10 %			-7,40 %
Fitjar Elektro					-122,43 %	62,29 %	82,91 %	-45,92 %	-5,79 %
Rørlegger'n	-153,53 %	-129,20 %	63,17 %	-30,96 %	22,19 %	90,04 %	24,46 %	-29,07 %	-17,86 %
Bjelland	46,87 %	26,93 %	47,55 %	42,87 %	49,90 %	27,30 %	41,02 %	37,19 %	39,95 %
Leif T Færaas	54,40 %	-91,60 %	28,33 %	20,74 %	51,18 %	94,17 %	55,60 %	24,20 %	29,63 %
Helgevold Elektro	52,23 %	36,60 %	-29,49 %	17,53 %	25,40 %	61,35 %	4,02 %	1,57 %	21,15 %
O J Miljeteig	33,61 %	2,58 %	33,95 %	4,05 %	69,29 %	65,79 %	85,56 %	94,50 %	48,67 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	46,78 %	-6,37 %	20,09 %	21,30 %	48,94 %	62,15 %	46,55 %	39,37 %	34,85 %
BRANSJETALL	25,39 %	32,72 %	33,47 %	32,16 %	27,66 %	51,51 %	49,86 %	27,36 %	35,02 %
<i>Resultatgrad</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			0,92 %	1,29 %	5,45 %	8,32 %	8,50 %	-0,99 %	3,91 %
First Elektro			3,57 %	1,27 %	-11,44 %	1,32 %			-1,32 %
Fitjar Elektro					-6,17 %	6,69 %	9,68 %	-3,46 %	1,68 %
Rørlegger'n	-2,44 %	-8,13 %	9,56 %	-3,77 %	3,61 %	10,58 %	1,87 %	-24,39 %	-1,64 %
Bjelland	18,77 %	14,27 %	21,01 %	21,67 %	22,82 %	16,26 %	18,21 %	23,09 %	19,51 %
Leif T Færaas	7,07 %	-13,30 %	5,70 %	3,69 %	8,12 %	6,91 %	3,92 %	7,59 %	3,71 %
Helgevold Elektro	6,94 %	5,97 %	-4,90 %	3,83 %	5,29 %	11,40 %	1,08 %	0,41 %	3,75 %
O J Miljeteig	16,49 %	1,02 %	10,82 %	1,00 %	13,01 %	18,45 %	13,10 %	11,15 %	10,63 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	12,32 %	1,99 %	8,16 %	7,55 %	12,31 %	13,26 %	9,08 %	10,56 %	9,40 %
BRANSJETALL	3,92 %	6,29 %	5,20 %	6,24 %	5,19 %	8,80 %	6,41 %	4,35 %	5,80 %
<i>Likviditetsgrad 1</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			2,02	1,70	1,48	1,57	1,30	1,04	1,52
First Elektro			1,36	1,12	1,26	3,08			1,70
Fitjar Elektro					0,93	1,40	1,59	1,25	1,29
Rørlegger'n	0,83	0,97	1,27	1,16	1,40	1,33	1,09	1,22	1,16
Bjelland	1,84	3,09	1,78	2,04	1,98	2,08	1,81	2,68	2,16
Leif T Færaas	1,44	0,72	1,12	1,13	1,29	0,99	1,17	0,97	1,11
Helgevold Elektro	1,25	1,45	1,31	2,18	1,83	1,72	2,15	1,79	1,71
O J Miljeteig	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,68	0,68	0,71	0,84
Gjennomsnitt fortsatt drift	1,51	1,57	1,29	1,51	1,41	1,37	1,45	1,54	1,46
BRANSJETALL	1,68	1,57	1,56	1,63	1,60	1,54	1,40	1,40	1,55
<i>Likviditetsgrad 2</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,98	1,68	1,46	1,56	1,29	1,02	1,50
First Elektro			0,88	0,80	0,66	2,45			1,20
Fitjar Elektro					0,79	0,84	1,22	0,66	0,88
Rørlegger'n	0,78	0,93	1,16	0,96	1,31	1,16	1,03	0,63	1,00
Bjelland	1,77	2,96	1,74	1,98	1,92	2,01	1,73	2,58	2,09
Leif T Færaas	1,43	0,71	1,12	1,13	1,28	0,98	1,15	0,33	1,02
Helgevold Elektro	1,21	1,42	1,26	2,12	1,78	1,68	2,08	1,74	1,66
O J Miljeteig	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,60	0,52	0,42	0,78
Gjennomsnitt fortsatt drift	1,48	1,53	1,26	1,47	1,38	1,32	1,37	1,26	1,38
BRANSJETALL	1,25	1,17	1,17	1,24	1,23	1,18	1,06	0,95	1,16
<i>Kredittid kunder</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			106	125	131	99	144	127	122
First Elektro			89	75	39	113			79
Fitjar Elektro					91	52	69	36	62
Rørlegger'n	95	115	98	60	70	79	104	210	104
Bjelland	145	105	181	143	146	217	156	189	160
Leif T Færaas	99	80	95	64	35	53	82	48	69
Helgevold Elektro	99	134	144	78	115	113	132	146	120
O J Miljeteig	37	42	35	54	34	30	67	62	45
Gjennomsnitt fortsatt drift	95	90	114	85	82	103	109	111	99
BRANSJETALL	68	72	74	71	69	62	69	60	68

NØKKELTALL

<i>Omløpshastighet på sysselsatt kapital</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			3,84	4,00	4,92	4,53	4,49	6,91	4,78
First Elektro			4,72	8,34	5,17	1,58			4,95
Fitjar Elektro					19,83	9,31	8,57	13,29	12,75
Rørlegger'n	63,02	15,89	6,61	8,21	6,14	8,51	13,05	1,19	15,33
Bjelland	2,50	1,89	2,26	1,98	2,19	1,68	2,25	1,61	2,04
Leif T Færaas	7,69	6,89	4,97	5,62	6,30	13,62	14,20	3,19	7,81
Helgevold Elektro	7,52	6,14	6,03	4,58	4,80	5,38	3,74	3,85	5,25
O J Miljeteig	2,04	2,54	3,14	4,07	5,33	3,56	6,53	8,47	4,46
Gjennomsnitt fortsatt drift	4,94	4,36	4,10	4,06	4,65	6,06	6,68	4,28	4,89
BRANSJETALL	5,53	5,93	6,00	5,49	6,22	6,59	7,52	7,51	6,35
<i>Gjeldsandel (Gearing)</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	78,1 %
First Elektro			84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %			64,2 %
Fitjar Elektro					106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	92,8 %
Rørlegger'n	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %	90,0 %
Bjelland	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %	46,1 %
Leif T Færaas	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,0 %	91,1 %	76,1 %
Helgevold Elektro	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %	55,2 %
O J Miljeteig	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,4 %	90,0 %	82,2 %	69,5 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	59,7 %	59,0 %	63,5 %	57,3 %	58,6 %	63,4 %	66,9 %	65,4 %	61,7 %
BRANSJETALL	62,0 %	62,8 %	64,2 %	65,7 %	66,8 %	67,1 %	76,1 %	79,5 %	68,0 %
<i>Rentedekningsgrad</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,56	2,09	9,49	11,01	7,04	-1,02	5,03
First Elektro			2,20	1,29	-9,07				-1,86
Fitjar Elektro					-5,26	14,07	18,18	-5,47	5,38
Rørlegger'n	-1,62	-14,29	18,54	-4,32	4,72	14,84	1,59	-13,03	0,80
Bjelland	949,54	34,03	1248,29	267,14	5,53	84,87	131,55	398,17	389,89
Leif T Færaas	14,08	-18,82	14,00	13,90	46,59	7,34	59,27	3,08	17,43
Helgevold Elektro	22,43	17,44	-51,74	342,50	46,70	725,21	18,42	8,01	141,12
O J Miljeteig	17385,43	25,99	-	34,81	37,66	35,15	52,12	100,77	2208,99
Gjennomsnitt fortsatt drift	4592,87	14,66	403,52	164,59	34,12	213,14	65,34	127,51	701,97
BRANSJETALL	45,76	134,51	159,66	92,97	34,66	48,45	27,43	27,33	71,35
<i>Avkastning på EK</i>	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	Gjennomsnitt i perioden
Byggekompaniet			1,6 %	4,2 %	34,8 %	57,1 %	64,2 %	-43,8 %	19,7 %
First Elektro			17,5 %	2,0 %	-61,0 %	2,5 %			-9,8 %
Fitjar Elektro					-214,2 %	134,6 %	124,1 %	-391,5 %	-86,8 %
Rørlegger'n	-126,1 %	-878,9 %	90,1 %	-49,0 %	22,5 %	92,2 %	65,2 %	741,3 %	-5,3 %
Bjelland	35,7 %	21,9 %	37,5 %	35,0 %	34,1 %	23,2 %	32,7 %	28,0 %	31,0 %
Leif T Færaas	45,1 %	-109,7 %	26,5 %	22,1 %	48,4 %	57,0 %	50,5 %	69,7 %	26,2 %
Helgevold Elektro	37,4 %	28,1 %	-21,4 %	14,0 %	19,2 %	61,7 %	3,5 %	1,5 %	18,0 %
O J Miljeteig	26,1 %	3,7 %	25,9 %	3,5 %	51,8 %	65,1 %	114,3 %	74,7 %	45,6 %
Gjennomsnitt fortsatt drift	36,1 %	-14,0 %	17,1 %	18,6 %	38,4 %	51,7 %	50,3 %	43,5 %	30,2 %
BRANSJETALL	50,7 %	32,1 %	30,4 %	28,5 %	19,9 %	44,5 %	83,4 %	47,4 %	42,1 %

Bransjetall

Resultatgrad	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Jatec AS	13,30	15,59	9,85	13,89	15,03	11,48	9,86	6,84
Haugesund Elektriske AS	1,33	6,64	5,05	4,09	5,39	3,62	6,26	4,29
Skude Elektro AS	-6,35	5,03	2,53	2,91	2,30	16,00	6,42	5,20
Tysvær Elektro AS	8,53	1,96	-0,66	4,21	5,62	2,73	0,49	1,35
Elecon AS	6,21	3,75	3,04	7,46	14,79	14,43	6,18	-6,19
Hervik Rør AS	9,01	0,10	2,85	7,40	-0,69	0,75	5,20	0,18
Førre Rør AS	-1,15	12,16	9,46	3,38	1,88	11,69	9,63	6,53
Geir Simes AS	2,36	5,56	0,41	-0,07	4,33	4,22	3,97	6,51
Haugesund Ventilasjon Service AS	-1,10	3,71	21,88	9,04	-1,95	9,53	5,30	-3,92
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	1,78	8,07	-2,64	11,48	2,78	10,41	2,45	11,38
Tungesvik Bygg AS	4,55	8,31	8,00	11,62	11,63	13,03	13,70	9,66
Haakull & Erslund AS	9,23	6,68	7,84	5,76	7,03	10,12	7,68	4,19
Øklandhus AS	4,70	-0,54	1,25	-1,93	4,01	3,28	9,43	3,72
Berge Sag Fagbygg AS	0,03	4,33	1,09	1,95	-0,97	3,47	10,22	7,44
Odd Hansen AS	1,12	5,40	7,11	6,48	3,79	21,36	0,58	-1,52
Hellvik Hus Karmøy AS	9,09	13,90	6,11	12,09	8,02	4,60	5,19	13,96
GJENNOMSNIITT	3,92	6,29	5,20	6,24	5,19	8,80	6,41	4,35

Likviditetsgrad 1	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Jatec AS	1,36	1,26	1,68	1,38	1,40	1,68	1,58	1,27
Haugesund Elektriske AS	2,15	1,89	1,71	1,88	1,89	1,90	2,10	1,64
Skude Elektro AS	2,30	2,26	2,60	2,43	3,65	2,19	1,54	1,37
Tysvær Elektro AS	1,53	1,41	1,46	1,61	1,52	1,35	1,29	1,26
Elecon AS	1,56	1,98	2,09	2,24	2,08	1,68	1,64	1,30
Hervik Rør AS	2,41	1,06	1,10	1,21	1,07	1,09	1,13	1,16
Førre Rør AS	1,01	1,36	1,50	1,42	1,21	1,26	1,13	0,81
Geir Simes AS	2,80	2,38	1,86	1,63	1,71	2,09	1,56	1,67
Haugesund Ventilasjon Service AS	1,95	1,25	1,14	1,09	1,09	1,45	1,07	0,95
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	2,49	2,82	1,92	2,31	2,23	1,79	1,71	1,59
Tungesvik Bygg AS	1,65	1,98	2,10	1,79	1,53	1,43	2,00	3,19
Haakull & Erslund AS	1,05	1,10	1,01	1,15	1,10	0,83	0,95	1,04
Øklandhus AS	1,81	1,21	1,50	2,53	1,56	0,97	0,83	0,98
Berge Sag Fagbygg AS	0,73	0,72	0,86	0,86	0,84	1,01	1,08	1,17
Odd Hansen AS	1,09	1,43	1,42	1,41	1,50	2,58	1,33	1,73
Hellvik Hus Karmøy AS	0,96	1,01	1,02	1,06	1,25	1,28	1,41	1,28
GJENNOMSNIITT	1,68	1,57	1,56	1,63	1,60	1,54	1,40	1,40

Likviditetsgrad 2	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Jatec AS	1,10	1,12	1,31	1,21	1,33	1,55	1,43	1,13
Haugesund Elektriske AS	1,89	1,63	1,51	1,55	1,54	1,54	1,64	1,28
Skude Elektro AS	1,91	2,02	2,22	2,00	3,09	1,95	1,39	1,22
Tysvær Elektro AS	0,46	0,62	0,61	0,81	0,82	0,65	0,69	0,54
Elecon AS	1,33	1,71	1,73	1,90	1,78	1,43	1,33	1,03
Hervik Rør AS	1,73	0,62	0,78	0,73	0,71	0,50	0,63	0,71
Førre Rør AS	0,55	0,73	0,78	0,70	0,79	0,82	0,84	0,39
Geir Simes AS	1,79	1,68	1,43	1,24	1,30	1,50	1,22	1,13
Haugesund Ventilasjon Service AS	1,65	0,76	0,98	0,69	0,67	1,44	1,07	0,91
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	1,60	1,55	1,19	1,42	1,34	1,12	0,86	0,71
Tungesvik Bygg AS	1,28	1,45	1,45	1,17	0,99	0,84	1,43	1,46
Haakull & Erslund AS	1,03	1,08	0,99	1,12	1,05	0,80	0,87	0,99
Øklandhus AS	1,48	1,10	1,16	2,53	1,56	0,97	0,83	0,98
Berge Sag Fagbygg AS	0,73	0,72	0,86	0,86	0,84	1,01	1,08	1,17
Odd Hansen AS	1,09	1,42	1,42	1,41	1,50	2,58	0,95	1,03
Hellvik Hus Karmøy AS	0,34	0,52	0,26	0,44	0,44	0,23	0,64	0,46
GJENNOMSNIITT	1,25	1,17	1,17	1,24	1,23	1,18	1,06	0,95

Gjeldsandel	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Jatec AS	52,20	54,80	46,90	55,40	57,50	51,60	60,20	75,30
Haugesund Elektriske AS	44,70	51,90	53,00	53,30	53,90	56,70	55,80	70,50
Skude Elektro AS	36,40	40,00	33,70	39,50	25,60	43,50	66,50	75,00
Tysvær Elektro AS	60,80	66,50	68,00	65,20	70,80	81,50	84,30	79,70
Elecon AS	63,90	52,00	53,70	51,80	57,00	70,80	90,20	104,50
Hervik Rør AS	79,30	80,90	84,00	74,60	85,70	84,70	85,40	86,20
Førre Rør AS	71,10	66,00	63,10	66,80	78,80	74,80	67,90	78,90
Geir Simes AS	61,30	61,50	72,90	75,40	73,50	73,10	83,00	88,00
Haugesund Ventilasjon Service AS	44,00	73,40	80,60	86,00	89,60	68,20	90,80	92,80
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	44,80	41,40	56,00	49,70	53,80	62,00	67,50	72,00
Tungesvik Bygg AS	50,80	42,10	43,10	48,60	53,00	59,60	70,50	73,10
Haakull & Ermland AS	87,60	84,70	90,00	83,50	82,80	90,00	86,40	85,20
Øklandhus AS	51,90	57,00	48,80	65,40	61,70	59,30	71,30	48,60
Berge Sag Fagbygg AS	79,30	81,30	84,80	84,30	82,80	76,30	78,10	75,50
Odd Hansen AS	90,00	69,90	69,70	72,00	68,70	47,00	89,10	85,30
Hellvik Hus Karmøy AS	73,90	81,60	78,60	79,00	73,70	75,10	70,10	81,10
GJENNOMSNIITT	62,00	62,81	64,18	65,66	66,81	67,14	76,07	79,48

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Roce								
Jatec AS	59,97 %	58,70 %	30,42 %	60,18 %	65,75 %	52,80 %	57,56 %	52,82 %
Haugesund Elektriske AS	5,22 %	28,84 %	25,55 %	19,27 %	27,50 %	14,55 %	28,11 %	21,83 %
Skude Elektro AS	-18,77 %	17,55 %	8,09 %	11,19 %	8,73 %	69,94 %	48,67 %	57,55 %
Tysvær Elektro AS	23,97 %	5,58 %	-1,91 %	11,90 %	15,15 %	9,99 %	1,68 %	5,85 %
Elecon AS	39,47 %	21,91 %	13,16 %	33,31 %	68,85 %	84,03 %	42,99 %	-38,54 %
Hervik Rør AS	22,80 %	1,05 %	31,50 %	63,82 %	-9,92 %	8,76 %	49,08 %	1,31 %
Førre Rør AS	-4,83 %	37,34 %	27,83 %	12,38 %	6,75 %	38,61 %	83,22 %	113,40 %
Geir Simes AS	9,17 %	19,98 %	1,53 %	-0,29 %	18,56 %	18,17 %	20,63 %	31,37 %
Haugesund Ventilasjon Service AS	-4,01 %	12,06 %	170,39 %	43,68 %	-11,30 %	58,80 %	89,26 %	-54,38 %
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	5,07 %	22,91 %	-9,28 %	37,08 %	9,23 %	39,74 %	10,78 %	47,92 %
Tungesvik Bygg AS	11,87 %	21,47 %	23,90 %	37,72 %	41,80 %	46,17 %	49,90 %	29,12 %
Haakull & Ermland AS	171,53 %	118,93 %	138,94 %	84,89 %	141,90 %	237,08 %	116,74 %	45,58 %
Øklandhus AS	25,44 %	-4,25 %	8,99 %	-4,20 %	13,76 %	33,13 %	80,62 %	16,62 %
Berge Sag Fagbygg AS	0,30 %	53,94 %	13,46 %	29,20 %	-10,76 %	32,30 %	96,51 %	55,14 %
Odd Hansen AS	9,21 %	18,29 %	29,27 %	25,49 %	15,38 %	63,74 %	4,13 %	-9,85 %
Hellvik Hus Karmøy AS	49,88 %	89,22 %	23,59 %	48,88 %	41,25 %	16,44 %	17,91 %	62,01 %
GJENNOMSNIITT	25,39 %	32,72 %	33,47 %	32,16 %	27,66 %	51,51 %	49,86 %	27,36 %

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fordringer kredittid								
Jatec AS	65	94	94	78	107	98	92	88
Haugesund Elektriske AS	80	101	100	84	68	103	73	94
Skude Elektro AS	95	51	67	58	39	50	107	80
Tysvær Elektro AS	75	162	131	146	167	140	186	100
Elecon AS	70	56	68	66	60	62	65	76
Hervik Rør AS	141	72	122	76	56	40	67	84
Førre Rør AS	24	46	22	23	30	52	30	18
Geir Simes AS	61	93	139	115	122	66	109	91
Haugesund Ventilasjon Service AS	60	161	53	112	131	86	151	55
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	102	52	109	98	80	72	60	64
Tungesvik Bygg AS	133	81	79	46	70	70	52	29
Haakull & Ermland AS	72	34	79	71	42	67	41	56
Øklandhus AS	52	40	40	77	71	38	10	50
Berge Sag Fagbygg AS	15	10	7	9	16	9	8	8
Odd Hansen AS	35	57	31	42	35	28	40	49
Hellvik Hus Karmøy AS	8	50	40	30	5	5	17	25
GJENNOMSNIITT	68	72	74	71	69	62	69	60

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Omløpshastighet sysselsatt kapital								
Jatec AS	4,52	3,78	3,10	4,35	4,39	4,62	5,86	7,72
Haugesund Elektriske AS	3,93	4,35	5,06	4,72	5,10	4,02	4,49	5,09
Skude Elektro AS	2,97	3,49	3,20	3,84	3,80	4,37	7,58	11,07
Tysvær Elektro AS	3,03	2,67	3,02	2,79	2,58	3,61	3,38	4,94
Elecon AS	6,35	5,85	4,33	4,47	4,67	5,83	6,99	6,47
Hervik Rør AS	2,53	11,29	11,10	8,62	14,31	11,74	9,44	7,31
Førre Rør AS	4,20	3,07	2,94	3,67	3,60	3,30	8,64	17,37
Geir Simnes AS	3,88	3,62	3,70	4,03	4,28	4,34	5,28	4,89
Haugesund Ventilasjon Service AS	3,72	3,27	7,81	4,87	5,87	6,21	16,85	14,06
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	2,86	2,85	3,52	3,23	3,32	3,82	4,39	4,21
Tungesvik Bygg AS	2,61	2,58	2,99	3,25	3,60	3,54	3,64	3,02
Haakull & Ermland AS	18,58	17,81	17,72	14,73	20,19	23,46	15,26	10,91
Øklandhus AS	5,43	7,93	7,18	2,30	3,44	10,09	8,54	4,50
Berge Sag Fagbygg AS	10,24	12,48	12,36	15,00	11,14	9,33	9,49	7,62
Odd Hansen AS	8,22	3,38	4,12	3,93	4,06	3,57	7,09	6,50
Hellvik Hus Karmøy AS	5,49	6,42	3,87	4,04	5,15	3,58	3,45	4,44
GJENNOMSnitt	5,53	5,93	6,00	5,49	6,22	6,59	7,52	7,51

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Rentede kningsgrad								
Jatec AS	271,11	241,23	139,48	263,95	124,96	60,31	161,47	41,48
Haugesund Elektriske AS	8,32	27,55	15,00	10,78	6,82	3,28	5,49	3,15
Skude Elektro AS	-43,50	52,29	17,22	26,50	13,33	99,25	27,35	13,74
Tysvær Elektro AS	11,89	2,71	-0,75	5,69	5,83	3,53	0,48	
Elecon AS	53,36	28,17	11,71	21,81	29,47	31,66	24,24	-11,13
Hervik Rør AS	10,94	0,09	2,72	11,19	-0,68	1,11	11,38	0,29
Førre Rør AS	-1,08	12,35	7,88	2,87	0,45	6,28	44,63	59,25
Geir Simnes AS	4,77	8,72	0,35	-0,10	4,87	6,86	11,46	200,63
Haugesund Ventilasjon Service AS	-10,15	13,85	121,65	23,57	-3,57	41,83	45,97	-6,90
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	3,96	12,52	-3,11	19,51	2,95	11,55	3,57	17,12
Tungesvik Bygg AS	16,40	55,43	50,68	44,61	23,25	19,03	29,08	26,43
Haakull & Ermland AS		1395,00	1784,00	595,67	164,73	212,90	27,90	18,98
Øklandhus AS	26,76	-3,74	2,47	-2,93	19,53	22,00	13,92	11,19
Berge Sag Fagbygg AS	0,04	9,67	2,11	4,08	-1,18	4,87	20,86	15,66
Odd Hansen AS	33,92	187,23	293,45	220,67	84,32	236,16	1,34	-3,24
Hellvik Hus Karmøy AS	299,60	109,12	109,69	239,67	79,53	14,61	9,79	23,31
GJENNOMSnitt	45,76	134,51	159,66	92,97	34,66	48,45	27,43	27,33

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Avkastning EK								
Jatec AS	46,67 %	45,64 %	24,48 %	46,93 %	50,91 %	41,30 %	48,17 %	51,40 %
Haugesund Elektriske AS	4,33 %	20,95 %	17,84 %	11,71 %	21,94 %	11,91 %	29,34 %	22,14 %
Skude Elektro AS	-12,46 %	12,95 %	6,32 %	8,50 %	7,04 %	51,03 %	36,75 %	46,09 %
Tysvær Elektro AS	19,11 %	0,05 %	-7,37 %	8,99 %	13,75 %	1,33 %	-2,21 %	5,45 %
Elecon AS	30,86 %	16,25 %	13,20 %	28,18 %	63,39 %	85,69 %	143,43 %	250,76 %
Hervik Rør AS	44,40 %	-7,78 %	14,31 %	43,52 %	-22,43 %	1,99 %	53,84 %	-5,68 %
Førre Rør AS	-9,70 %	36,61 %	28,95 %	12,38 %	-17,93 %	48,66 %	59,02 %	81,46 %
Geir Simnes AS	4,78 %	23,02 %	1,62 %	0,13 %	17,84 %	27,26 %	36,11 %	78,76 %
Haugesund Ventilasjon Service AS	-1,21 %	10,65 %	140,30 %	42,53 %	-53,12 %	49,91 %	77,26 %	-110,80 %
Rørleggar Nils Torgrimsen AS	3,17 %	17,40 %	-10,43 %	30,24 %	6,57 %	33,88 %	9,05 %	50,35 %
Tungesvik Bygg AS	9,41 %	17,52 %	19,82 %	32,40 %	35,29 %	43,69 %	69,40 %	60,15 %
Haakull & Ermland AS	145,54 %	111,51 %	120,50 %	79,48 %	122,87 %	170,27 %	267,75 %	59,95 %
Øklandhus AS	20,63 %	-3,86 %	13,56 %	-9,05 %	15,63 %	32,03 %	105,36 %	35,80 %
Berge Sag Fagbygg AS	-4,03 %	42,50 %	9,04 %	19,75 %	-11,17 %	23,65 %	69,88 %	41,87 %
Odd Hansen AS	470,75 %	104,53 %	75,92 %	61,96 %	33,35 %	73,12 %	312,78 %	33,03 %
Hellvik Hus Karmøy AS	39,11 %	66,40 %	19,01 %	38,10 %	33,89 %	16,30 %	18,96 %	57,44 %
GJENNOMSnitt	50,71 %	32,15 %	30,44 %	28,48 %	19,86 %	44,50 %	83,43 %	47,39 %

Kilde: purehelp.no

Vedlegg 6

BYGGEKOMPANIET

Resultatregnskap	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter							
Salgsinntekt	73 966 429	83 433 876	101 459 831	94 022 756	63 808 937	62 299 853	67 786 363
Andre driftsinntekter				102 500	102 000	62 000	180 000
Gevinst ved salg av anleggsmidler	44 627	1 284 879	426 000	269 600	1 738 935	1 134 043	171 000
Sum driftsinntekter	74 011 056	84 718 755	101 885 831	94 394 856	65 649 872	63 495 896	68 137 363
Driftskostnader							
Varekostnad	41 505 981	49 759 172	64 817 726	58 280 448	36 373 655	39 077 296	41 885 742
Lønnskostnad	25 352 318	25 761 194	24 661 792	22 471 900	17 490 213	18 313 864	19 581 692
Avskrivning varige driftsmidler og in	2 006 781	2 088 397	1 913 779	1 600 380	2 118 411	2 205 275	3 322 775
Nedskrivning varig driftsmidler			89 000				
Tap ved salg av driftsmidler						15 000	
Andre driftskostnader	4 464 065	6 029 840	4 877 506	4 223 513	4 246 867	4 498 581	4 032 200
Sum driftskostnader	73 329 145	83 638 603	96 359 803	86 576 241	60 229 146	64 110 016	68 822 409
Driftsresultat	681 911	1 080 152	5 526 028	7 818 615	5 420 726	-614 120	-685 046
Finansinntekter og - kostnader							
Annen renteinntekt	19 783	81 355	95 790	92 416	38 287	59 474	9 892
Annen finansinntekter					90 000		
Annen rentekostnad	436 467	517 776	510 143	616 518	662 211	467 239	722 993
Annen finanskostnad			71 916	93 925	107 609	134 056	120 335
Netto finansposter	-416 684	-436 421	-486 269	-618 027	-641 533	-541 821	-833 436
Resultat før skattekostnad	265 227	643 731	5 039 759	7 200 588	4 779 193	-1 155 941	-1 518 482
Skattekostnad	83 839	187 330	1 418 700	2 022 184	1 318 184	-309 634	-419 423
Årsresultat	181 388	456 401	3 621 059	5 178 404	3 461 009	-846 307	-1 099 059

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
	Sett i forhold til totale driftsinntekter						
Sum driftsinntekter	74 011 056	84 718 755	101 885 831	94 394 856	65 649 872	63 495 896	68 137 363
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0,1 %	1,5 %	0,4 %	0,3 %	2,6 %	1,8 %	0,3 %
Varekostnad	56,1 %	58,7 %	63,6 %	61,7 %	55,4 %	61,5 %	61,5 %
Lønnskostnad	34,3 %	30,4 %	24,2 %	23,8 %	26,6 %	28,8 %	28,7 %
Avskrivning varige driftsmidler og in	2,7 %	2,5 %	1,9 %	1,7 %	3,2 %	3,5 %	4,9 %
Nedskrivning varig driftsmidler	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tap ved salg av driftsmidler	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Andre driftskostnader	6,0 %	7,1 %	4,8 %	4,5 %	6,5 %	7,1 %	5,9 %
Totale driftskostnader	99,1 %	98,7 %	94,6 %	91,7 %	91,7 %	101,0 %	101,0 %
Driftsresultat	0,9 %	1,3 %	5,4 %	8,3 %	8,3 %	-1,0 %	-1,0 %
Annen renteinntekt	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Annen finansinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
Annen rentekostnad	0,6 %	0,6 %	0,5 %	0,7 %	1,0 %	0,7 %	0,2 %
Annen finanskostnad	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Resultat før skattekostnad	0,4 %	0,8 %	4,9 %	7,6 %	7,3 %	-1,8 %	-2,2 %
Skattekostnad	0,1 %	0,2 %	1,4 %	2,1 %	2,0 %	-0,5 %	-0,6 %
Årsresultat	0,2 %	0,5 %	3,6 %	5,5 %	5,3 %	-1,3 %	-1,6 %

BYGGEKOMPANIET

Horizontal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent					
Salgsinntekt	-11,3 %	-17,8 %	7,9 %	47,4 %	2,4 %	-8,1 %
Andre driftsinntekter				0,5 %	64,5 %	-65,6 %
Gevinst ved salg av anleggsmidler	-96,5 %	201,6 %	58,0 %	-84,5 %	53,3 %	563,2 %
Sum driftsinntekter	-12,6 %	-16,8 %	7,9 %	43,8 %	3,4 %	-6,8 %
Driftskostnader						
Varekostnad	-16,6 %	-23,2 %	11,2 %	60,2 %	-6,9 %	-6,7 %
Lønnskostnad	-1,6 %	4,5 %	9,7 %	28,5 %	-4,5 %	-6,5 %
Avskrivning varige driftsmidler og in	-3,9 %	9,1 %	19,6 %	-24,5 %	-3,9 %	-33,6 %
Nedskrivning varig driftsmidler		-100,0 %				
Tap ved salg av driftsmidler					-100,0 %	
Andre driftskostnader	-26,0 %	23,6 %	15,5 %	-0,5 %	-5,6 %	11,6 %
Sum driftskostnader	-12,3 %	-13,2 %	11,3 %	43,7 %	-6,1 %	-6,8 %
Driftsresultat	-36,9 %	-80,5 %	-29,3 %	44,2 %	982,7 %	10,4 %
Annen renteinntekt	-75,7 %	-15,1 %	3,7 %	141,4 %	-35,6 %	501,2 %
Annen finansinntekt				-100,0 %		
Annen rentekostnad	-15,7 %	1,5 %	-17,3 %	-6,9 %	41,7 %	-35,4 %
Annen finanskostnad		-100,0 %	-23,4 %	-12,7 %	-19,7 %	11,4 %
Resultat før skattekostnad	-58,8 %	-87,2 %	-30,0 %	50,7 %	513,4 %	23,9 %
Skattekostnad	-55,2 %	-86,8 %	-29,8 %	53,4 %	525,7 %	-26,2 %
Årsresultat	-60,3 %	-87,4 %	-30,1 %	49,6 %	509,0 %	23,0 %

Balanse - eiendeler	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Anleggsmidler							
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	557 070	659 070	877 486	2 900 636	3 066 636	2 992 350	3 270 200
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5 685 020	7 383 509	7 551 022	6 893 235	4 487 558	3 890 503	3 926 917
Investeringer i aksjer og andeler	40 000	40 000	40 000	566 000	566 000	1 323 500	852 500
Obligasjoner og andre fordringer	944 997	357 949					
Sum anleggsmidler	7 227 087	8 440 528	8 468 508	10 359 871	8 120 194	8 206 353	8 049 617
Omløpsmidler							
Varer	519 000	391 000	320 000	353 000	309 000	287 000	270 000
Kundefordringer	20 852 551	28 208 417	35 523 661	24 796 140	24 549 561	21 061 476	17 533 813
Andre fordringer	708 715	359 435	958 669	619 164	609 160	676 051	695 406
Kontanter og bankinnskudd	1 708 308	1 206 834	792 806	2 747 336	682 956	678 457	620 521
Sum omløpsmidler	23 788 574	30 165 686	37 595 136	28 515 640	26 150 677	22 702 984	19 119 740
Sum eiendeler	31 015 661	38 606 214	46 063 644	38 875 511	34 270 871	30 909 337	27 169 357

BYGGEKOMPANIET

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Totale eiendeler	31 015 661	38 606 214	46 063 644	38 875 511	34 270 871	30 909 337	27 169 357
Anleggsmidler							
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1,8 %	1,7 %	1,9 %	7,5 %	8,9 %	9,7 %	12,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	18,3 %	19,1 %	16,4 %	17,7 %	13,1 %	12,6 %	14,5 %
Investeringer i aksjer og andeler	0,1 %	0,1 %	0,1 %	1,5 %	1,7 %	4,3 %	3,1 %
Obligasjoner og andre fordringer	3,0 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Totale anleggsmidler	23,3 %	21,9 %	18,4 %	26,6 %	23,7 %	26,5 %	29,6 %
Omløpsmidler							
Varer	1,7 %	1,0 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %
Kundefordringer	67,2 %	73,1 %	77,1 %	63,8 %	71,6 %	68,1 %	64,5 %
Andre fordringer	2,3 %	0,9 %	2,1 %	1,6 %	2,8 %	2,2 %	2,6 %
Kontanter og bankinnskudd	5,5 %	3,1 %	1,7 %	7,1 %	2,0 %	2,2 %	2,3 %
Sum omløpsmidler	76,7 %	78,1 %	81,6 %	73,4 %	76,3 %	73,5 %	70,4 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent					
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	-15,5 %	-24,9 %	-69,7 %	-5,4 %	2,5 %	-8,5 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	-23,0 %	-2,2 %	9,5 %	53,6 %	15,3 %	-0,9 %
Investeringer i aksjer og andeler	0,0 %	0,0 %	-92,9 %	0,0 %	-57,2 %	55,2 %
Obligasjoner og andre fordringer	164,0 %					
Sum anleggsmidler	-14,4 %	-0,3 %	-18,3 %	27,6 %	-1,0 %	1,9 %
Omløpsmidler						
Varer	32,7 %	22,2 %	-9,3 %	14,2 %	7,7 %	6,3 %
Kundefordringer	-26,1 %	-20,6 %	43,3 %	1,0 %	16,6 %	20,1 %
Andre fordringer	97,2 %	-62,5 %	54,8 %	1,6 %	-9,9 %	-2,8 %
Kontanter og bankinnskudd	41,6 %	52,2 %	-71,1 %	302,3 %	0,7 %	9,3 %
Sum omløpsmidler	-21,1 %	-19,8 %	31,8 %	9,0 %	15,2 %	18,7 %
Sum eiendeler	-19,7 %	-16,2 %	18,5 %	13,4 %	10,9 %	13,8 %

BYGGEKOMPANIET

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital							
Aksjekapital	611 250	611 250	611 250	750 000	750 000	750 000	750 000
Opptjent egenkapital							
Amnen egenkapital	10 418 224	10 236 837	9 780 436	8 321 707	4 643 303	1 182 295	3 528 602
Sum egenkapital	11 029 474	10 848 087	10 391 686	9 071 707	5 393 303	1 932 295	4 278 602
GJELD							
Utsatt skatt	4 327 087	4 551 811	4 331 712	3 479 415	2 040 564	722 380	1 180 800
Andre avsetninger til forpliktelser	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Langsiktig gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 381 466	4 944 012	5 394 724	7 714 996	6 282 321	5 856 860	5 293 572
Sum langsiktig gjeld	8 208 553	9 995 823	10 226 436	11 694 411	8 822 885	7 079 240	6 974 372
Gjeld til kredittinstitusjoner		2 935 577	1 519 626		3 352 241	6 375 115	3 670 414
Leverandørgjeld	4 268 424	7 581 222	15 517 807	10 155 409	9 837 784	9 095 639	5 324 508
Betalbar skatt	308 563		583 333	583 333		148 786	461 973
Skyldig offentlige avgifter	4 877 501	4 841 391	3 843 485	3 741 029	3 141 525	2 487 649	3 533 628
Amnen kortsiktig gjeld	2 323 146	2 404 113	3 981 269	3 629 621	3 723 133	3 790 614	2 925 859
Sum kortsiktig gjeld	11 777 634	17 762 303	25 445 520	18 109 392	20 054 683	21 897 803	15 916 382
Sum gjeld	19 986 187	27 758 126	35 671 956	29 803 803	28 877 568	28 977 043	22 890 754
SUM EGENKAPITAL OG GJ	31 015 661	38 606 213	46 063 642	38 875 510	34 270 871	30 909 338	27 169 356

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
TOTAL EK OG GJELD	31 015 661	38 606 213	46 063 642	38 875 510	34 270 871	30 909 338	27 169 356
Aksjekapital	2,0 %	1,6 %	1,3 %	1,9 %	2,2 %	2,4 %	2,8 %
Amnen egenkapital	33,6 %	26,5 %	21,2 %	21,4 %	13,5 %	3,8 %	13,0 %
Total egenkapital	35,6 %	28,1 %	22,6 %	23,3 %	15,7 %	6,3 %	15,7 %
Utsatt skatt	14,0 %	11,8 %	9,4 %	9,0 %	6,0 %	2,3 %	4,3 %
Andre avsetninger til forpliktelser	1,6 %	1,3 %	1,1 %	1,3 %	1,5 %	1,6 %	1,8 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	10,9 %	12,8 %	11,7 %	19,8 %	18,3 %	18,9 %	19,5 %
Sum langsiktig gjeld	26,5 %	25,9 %	22,2 %	30,1 %	25,7 %	22,9 %	25,7 %
Kortsiktig gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0 %	7,6 %	3,3 %	0,0 %	9,8 %	20,6 %	13,5 %
Leverandørgjeld	13,8 %	19,6 %	33,7 %	26,1 %	28,7 %	29,4 %	19,6 %
Betalbar skatt	1,0 %	0,0 %	1,3 %	1,5 %	0,0 %	0,5 %	1,7 %
Skyldig offentlige avgifter	15,7 %	12,5 %	8,3 %	9,6 %	9,2 %	8,0 %	13,0 %
Amnen kortsiktig gjeld	7,5 %	6,2 %	8,6 %	9,3 %	10,9 %	12,3 %	10,8 %
Sum kortsiktig gjeld	38,0 %	46,0 %	55,2 %	46,6 %	58,5 %	70,8 %	58,6 %
Total gjeld	64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	84,3 %
TOTAL EK OG GJELD	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent					
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	-18,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Amnen egenkapital	1,8 %	4,7 %	17,5 %	79,2 %	292,7 %	-66,5 %
Total egenkapital	1,7 %	4,4 %	14,6 %	68,2 %	179,1 %	-54,8 %
Utsatt skatt	-4,9 %	5,1 %	24,5 %	70,5 %	182,5 %	-38,8 %
Andre avsetninger til forpliktelser	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	-31,6 %	-8,4 %	-30,1 %	22,8 %	7,3 %	10,6 %
Sum langsiktig gjeld	-17,9 %	-2,3 %	-12,6 %	32,5 %	24,6 %	1,5 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	-100,0 %	93,2 %		-100,0 %	-47,4 %	73,7 %
Leverandørgjeld	-43,7 %	-51,1 %	52,8 %	3,2 %	8,2 %	70,8 %
Betalbar skatt	0,0 %	-100,0 %	0,0 %		-100,0 %	
Skyldig offentlige avgifter	0,7 %	26,0 %	2,7 %	19,1 %	26,3 %	-29,6 %
Amnen kortsiktig gjeld	-3,4 %	-39,6 %	9,7 %	-2,5 %	-1,8 %	29,6 %
Sum kortsiktig gjeld	-33,7 %	-30,2 %	40,5 %	-9,7 %	-8,4 %	37,6 %
Sum gjeld	-28,0 %	-22,2 %	19,7 %	3,2 %	-0,3 %	26,6 %
SUM EGENKAPITAL OG GJ	-19,7 %	-16,2 %	18,5 %	13,4 %	10,9 %	13,8 %

BYGGEKOMPANIET

Nøkkeltall

		2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Lønnsomhet								
- ROCE	<i>PBIT / EK + langsiktig gjeld</i>	3,54 %	5,18 %	26,80 %	37,65 %	38,13 %	-6,81 %	-6,09 %
- Resultatgrad	<i>PBIT / Inntekt</i>	0,92 %	1,29 %	5,45 %	8,32 %	8,50 %	-0,99 %	-1,01 %
Likviditet								
- Current ratio	<i>Omløpsmidler / kortsiktig gjeld</i>	2,02	1,70	1,48	1,57	1,30	1,04	1,20
- Liquid ratio	<i>Omløpsm - varelager / kort. gjeld</i>	1,98	1,68	1,46	1,56	1,29	1,02	1,18
Effektivitet								
- Kreditid kunder	<i>Fordringer / inntekt x 365</i>	106	125	131	99	144	127	98
- Asset turnover	<i>Inntekt / EK + langsiktig gjeld</i>	3,84	4,00	4,92	4,53	4,49	6,91	6,02
Gearing								
- Gearing	<i>Total gjeld / total EK og gjeld</i>	64,4 %	71,9 %	77,4 %	76,7 %	84,3 %	93,7 %	84,3 %
- Rentedeckningsgrad	<i>PBIT / finanskostnad</i>	1,6	2,1	9,5	11,0	7,0	-1,0	-0,8
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	<i>Årsresultat / EK</i>	1,64 %	4,21 %	34,85 %	57,08 %	64,17 %	-43,80 %	-25,69 %
- Dividend cover	<i>Ordinært resultat / utbytte</i>	-	-	-	-	-	-	-

Z-score

	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
R1 ((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	0,465	0,386	0,317	0,321	0,213	0,031	0,141
R2 (opptjent EK / eiendeler) x 1,4	0,470	0,371	0,297	0,300	0,190	0,054	0,182
R3 (driftsresultat / eiendeler) x 3,3	0,073	0,092	0,396	0,664	0,522	-0,066	-0,083
R4 (markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,018	0,013	0,010	0,015	0,016	0,016	0,020
R5 (inntekt/eiendeler) x 0,999	2,384	2,192	2,210	2,426	1,914	2,052	2,505
SUM R1-R5	3,410	3,055	3,230	3,725	2,854	2,087	2,765

FIRST ELEKTRO

Resultatregnskap	2010	2009	2008	2007
Driftsinntekter				
Salgsinntekt	7 640 898	6 477 724	3 392 548	1 304 546
Annen driftsinntekt				6 452
Sum driftsinntekter	7 640 898	6 477 724	3 392 548	1 310 998
Driftskostnader				
Varekostnad	2 003 801	2 439 709	1 114 863	353 932
Lønnskostnad	3 097 617	2 366 628	1 495 527	475 179
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	235 508	116 885	93 808	13 427
Andre driftskostnader	2 030 995	1 472 426	1 076 484	451 103
Sum driftskostnader	7 367 921	6 395 648	3 780 682	1 293 641
Driftsresultat	272 977	82 076	-388 134	17 357
Finansinntekter og -kostnader				
Annen renteinntekt	9 976	2 103		
Annen finansinntekt			3 934	8 086
Annen rentekostnad	123 810	63 511		
Annen finanskostnad			42 800	
Netto finansposter	-113 834	-61 408	-38 866	8 086
Resultat før skattekostnad	159 143	20 668	-427 000	25 443
Skattekostnad	48 584	10 388	-115 337	5 012
Årsresultat	110 559	10 280	-311 663	20 431
<i>Udekket tap</i>	<i>110 559</i>	<i>10 280</i>	<i>-289 232</i>	
<i>Overføring til fra annen EK</i>			<i>-22 431</i>	<i>20 431</i>

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007
	Sett i forhold til totale driftsinntekter			
Sum driftsinntekter	7 640 898	6 477 724	3 392 548	1 310 998
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Annen driftsinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Varekostnad	26,2 %	37,7 %	32,9 %	27,0 %
Lønnskostnad	40,5 %	36,5 %	44,1 %	36,2 %
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,1 %	1,8 %	2,8 %	1,0 %
Andre driftskostnader	26,6 %	22,7 %	31,7 %	34,4 %
Totale driftskostnader	96,4 %	98,7 %	111,4 %	98,7 %
Driftsresultat	3,6 %	1,3 %	-11,4 %	1,3 %
Annen renteinntekt	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen finansinntekt	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,6 %
Annen rentekostnad	1,6 %	1,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen finanskostnad	0,0 %	0,0 %	1,3 %	0,0 %
Resultat før skattekostnad	2,1 %	0,3 %	-12,6 %	1,9 %
Skattekostnad	0,6 %	0,2 %	-3,4 %	0,4 %
Årsresultat	1,4 %	0,2 %	-9,2 %	1,6 %

Horisontal analyse

	2010	2009	2008
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent		
Salgsinntekt	18,0 %	90,9 %	160,1 %
Annen driftsinntekt			
Driftskostnader			
Varekostnad	-17,9 %	118,8 %	215,0 %
Lønnskostnad	30,9 %	58,2 %	214,7 %
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	101,5 %	24,6 %	598,7 %
Andre driftskostnader	37,9 %	36,8 %	138,6 %
Sum driftskostnader	15,2 %	69,2 %	192,3 %
Driftsresultat	232,6 %	121,1 %	-2336,2 %
Annen renteinntekt	374,4 %		
Annen finansinntekt		-100,0 %	-51,3 %
Annen rentekostnad	94,9 %		
Annen finanskostnad		-100,0 %	
Resultat før skattekostnad	670,0 %	104,8 %	-1778,3 %
Skattekostnad	367,7 %	109,0 %	-2401,2 %
Årsresultat	975,5 %	103,3 %	-1625,4 %

FIRST ELEKTRO

Balanse - eiendeler

	2010	2009	2008	2007
Anleggsmidler				
Utsatt skattefordel	51 353	99 937	110 325	
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	732 956	453 740	352 694	137 632
Sum anleggsmidler	784 309	553 677	463 019	137 632
Omløpsmidler				
Varer	1 117 045	595 968	450 817	210 743
Kundefordringer	1 765 347	1 187 690	268 601	322 827
Andre fordringer	101 081	150 544	96 515	84 697
Kontanter og bankinnskudd	200 995	118 100	129 159	402 717
Sum omløpsmidler	3 184 468	2 052 302	945 092	1 020 984
Sum eiendeler	3 968 777	2 605 979	1 408 111	1 158 616

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007
Totale eiendeler	3 968 777	2 605 979	1 408 111	1 158 616
Anleggsmidler				
Utsatt skattefordel	1,3 %	3,8 %	7,8 %	0,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	18,5 %	17,4 %	25,0 %	11,9 %
Totale anleggsmidler	19,8 %	21,2 %	32,9 %	11,9 %
Omløpsmidler				
Varer	28,1 %	22,9 %	32,0 %	18,2 %
Kundefordringer	44,5 %	45,6 %	19,1 %	27,9 %
Andre fordringer	2,5 %	5,8 %	6,9 %	7,3 %
Kontanter og bankinnskudd	5,1 %	4,5 %	9,2 %	34,8 %
Sum omløpsmidler	80,2 %	78,8 %	67,1 %	88,1 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2010	2009	2008
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent		
Utsatt skattefordel	-48,6 %	-9,4 %	
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lign	61,5 %	28,6 %	156,3 %
Sum anleggsmidler	41,7 %	19,6 %	236,4 %
Omløpsmidler			
Varer	87,4 %	32,2 %	113,9 %
Kundefordringer	48,6 %	342,2 %	-16,8 %
Andre fordringer	-32,9 %	56,0 %	14,0 %
Kontanter og bankinnskudd	70,2 %	-8,6 %	-67,9 %
Sum omløpsmidler	55,2 %	117,2 %	-7,4 %
Sum eiendeler	52,3 %	85,1 %	21,5 %

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2010	2009	2008	2007
Innskutt egenkapital				
Aksjekapital	800 000	800 000	800 000	800 000
Overkursfond				2 000
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital				20 431
Udekket tap	-168 393	-278 952	-289 232	
Sum egenkapital	631 607	521 048	510 768	822 431
GJELD				
Utsatt skatt				5 012
Langsiktig gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	988 014	255 585	145 787	
Sum langsiktig gjeld	988 014	255 585	145 787	5 012
Gjeld til kredittinstitusjoner	410 554	444 024	253 955	
Leverandørgjeld	887 507	657 199	210 253	91 117
Skyldig offentlige avgifter	420 563	336 619	113 965	121 122
Annen kortsiktig gjeld	630 532	391 503	173 384	118 933
Sum kortsiktig gjeld	2 349 156	1 829 345	751 557	331 172
Sum gjeld	3 337 170	2 084 930	897 344	336 184
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 968 777	2 605 978	1 408 112	1 158 615

Vertikal analyse

	2010	2009	2008	2007
TOTAL EK OG GJELD	3 968 777	2 605 978	1 408 112	1 158 615
Aksjekapital	20,2 %	30,7 %	56,8 %	69,0 %
Annen innskutt egenkapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %
Annen egenkapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,8 %
Total egenkapital	15,9 %	20,0 %	36,3 %	71,0 %
Utsatt skatt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	24,9 %	9,8 %	10,4 %	0,0 %
Sum langsiktig gjeld	24,9 %	9,8 %	10,4 %	0,4 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	10,3 %	17,0 %	18,0 %	0,0 %
Leverandørgjeld	22,4 %	25,2 %	14,9 %	7,9 %
Skyldig offentlige avgifter	10,6 %	12,9 %	8,1 %	10,5 %
Annen kortsiktig gjeld	15,9 %	15,0 %	12,3 %	10,3 %
Sum kortsiktig gjeld	59,2 %	70,2 %	53,4 %	28,6 %
Total gjeld	84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %
TOTAL EK OG GJELD	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2010	2009	2008
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent		
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen innskutt egenkapital			-100,0 %
Annen egenkapital			-100,0 %
Total egenkapital	21,2 %	2,0 %	-37,9 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	286,6 %	75,3 %	
Sum langsiktig gjeld	286,6 %	75,3 %	2808,8 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	-7,5 %	74,8 %	
Leverandørgjeld	35,0 %	212,6 %	130,8 %
Skyldig offentlige avgifter	24,9 %	195,4 %	-5,9 %
Annen kortsiktig gjeld	61,1 %	125,8 %	45,8 %
Sum kortsiktig gjeld	28,4 %	143,4 %	126,9 %
Sum gjeld	60,1 %	132,3 %	166,9 %
SUM EK OG GJELD	52,3 %	85,1 %	21,5 %

FIRST ELEKTRO

Nøkkeltall

		2010	2009	2008	2007
Lønnsomhet					
- ROCE	<i>PBIT / EK + langsiktig gjeld</i>	16,85 %	10,57 %	-59,12 %	2,10 %
- Resultatgrad	<i>PBIT / Inntekt</i>	3,57 %	1,27 %	-11,44 %	1,32 %
Likviditet					
- Current ratio	<i>Omløpsmidler / kortsiktig gjeld</i>	1,36	1,12	1,26	3,08
- Liquid ratio	<i>Omløpsm - varelager / kort. gjeld</i>	0,88	0,80	0,66	2,45
Effektivitet					
- Kredittid kunder	<i>Fordringer / inntekt x 365</i>	89	75	39	113
- Asset turnover	<i>Inntekt / EK + langsiktig gjeld</i>	4,72	8,34	5,17	1,58
Gearing					
- Gearing	<i>Total gjeld / total EK og gjeld</i>	84,1 %	80,0 %	63,7 %	29,0 %
- Rentedeckningsgrad	<i>PBIT / finanskostnad</i>	2,2	1,3	-9,1	
Investor/aksjemarked					
- Avkastning på EK (ROE)	<i>Årsresultat / EK</i>	17,50 %	1,97 %	-61,02 %	2,48 %
- Dividend cover	<i>Ordinært resultat / utbytte</i>	-	-	-	-

Z-score

		2010	2009	2008	2007
R1	$((\text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}) / \text{eiendeler}) \times 1,2$	0,253	0,103	0,165	0,714
R2	$(\text{opptjent EK} / \text{eiendeler}) \times 1,4$	-0,059	-0,150	-0,288	0,025
R3	$(\text{driftsresultat} / \text{eiendeler}) \times 3,3$	0,227	0,104	-0,910	0,049
R4	$(\text{markedsverdi EK} / \text{gjeld}) \times 0,6$	0,144	0,230	0,535	1,428
R5	$(\text{inntekt} / \text{eiendeler}) \times 0,999$	1,923	2,483	2,407	1,130
SUM R1-R5		2,487	2,770	1,910	3,347

FITJAR ELEKTRO

Resultatregnskap	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter					
Salgsinntekt	18 031 334	15 402 546	10 691 229	6 028 947	3 182 416
Annen driftsinntekt		10 065			
Sum driftsinntekter	18 031 334	15 412 611	10 691 229	6 028 947	3 182 416
Driftskostnader					
Varekostnad	13 483 281	9 922 484	6 052 679	3 196 752	1 521 848
Lønnskostnad	3 186 464	3 259 121	2 654 397	2 230 899	1 165 149
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle	190 965	39 500	34 400	42 000	26 231
Andre driftskostnader	2 283 690	1 160 283	915 163	767 656	422 397
Sum driftskostnader	19 144 400	14 381 388	9 656 639	6 237 307	3 135 625
Driftsresultat	-1 113 066	1 031 223	1 034 590	-208 360	46 791
Finansinntekter og - kostnader					
Annen renteinntekt	3 901	7 609	253	110	142
Annen finansinntekt					
Annen rentekostnad	211 410	58 393	45 964	31 535	15793
Annen finanskostnad		14 916	10 940	6 566	22 869
Netto finansposter	-207 509	-65 700	-56 651	-37 991	-38 520
Resultat før skattekostnad	-1 320 575	965 523	977 939	-246 351	8 271
Skattekostnad	-365 203	279 618	198 000		
Årsresultat	-955 372	685 905	779 939	-246 351	8 271
<i>Avsatt til dekning av tidligere tap</i>			13 080		
<i>Avsatt til utbytte</i>			300 000		
<i>Avsatt til annen EK</i>			466 852		8 271
<i>Overført til udekket tap</i>				238 080	
<i>Overført fra annen EK</i>				8 271	
<i>SUM overføringer</i>			779 932	-246 351	8 271

Vertikal analyse

	2008	2007	2006	2005	2004
	Sett i forhold til totale driftsinntekter				
Sum driftsinntekter	18 031 334	15 412 611	10 691 229	6 028 947	3 182 416
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Annen driftsinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Varekostnad	74,8 %	64,4 %	56,6 %	53,0 %	47,8 %
Lønnskostnad	17,7 %	21,1 %	24,8 %	37,0 %	36,6 %
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle	1,1 %	0,3 %	0,3 %	0,7 %	0,8 %
Andre driftskostnader	12,7 %	7,5 %	8,6 %	12,7 %	13,3 %
Totale driftskostnader	106,2 %	93,3 %	90,3 %	103,5 %	98,5 %
Driftsresultat	-6,2 %	6,7 %	9,7 %	-3,5 %	1,5 %
Annen renteinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen finansinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen rentekostnad	1,2 %	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,5 %
Annen finanskostnad	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,7 %
Resultat før skattekostnad	-7,3 %	6,3 %	9,1 %	-4,1 %	0,3 %
Skattekostnad	-2,0 %	1,8 %	1,9 %	0,0 %	0,0 %
Årsresultat	-5,3 %	4,5 %	7,3 %	-4,1 %	0,3 %

Horisontal analyse

	2008	2007	2006	2005
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent			
Salgsinntekt	17,1 %	44,1 %	77,3 %	89,4 %
Annen driftsinntekt	-100,0 %			
Driftskostnader				
Varekostnad	35,9 %	63,9 %	89,3 %	110,1 %
Lønnskostnad	-2,2 %	22,8 %	19,0 %	91,5 %
Avskrivning varige driftsmidler og immaterielle	383,5 %	14,8 %	-18,1 %	60,1 %
Andre driftskostnader	96,8 %	26,8 %	19,2 %	81,7 %
Sum driftskostnader	33,1 %	48,9 %	54,8 %	98,9 %
Driftsresultat	-207,9 %	-0,3 %	596,5 %	-545,3 %
Annen renteinntekt	-48,7 %	2907,5 %	130,0 %	-22,5 %
Annen finansinntekt				
Annen rentekostnad	262,0 %	27,0 %	45,8 %	99,7 %
Annen finanskostnad	-100,0 %	36,3 %	66,6 %	-71,3 %
Resultat før skattekostnad	-236,8 %	-1,3 %	497,0 %	-3078,5 %
Skattekostnad	-230,6 %			
Årsresultat	-239,3 %	-12,1 %	416,6 %	-3078,5 %

FITJAR ELEKTRO

Balanse - eiendeler

EIENDELER	2008	2007	2006	2005	2004
Anleggsmidler					
Innredning leide lokaler	780 000				
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	547 500	309 000	185 000	197 000	272 000
Sum anleggsmidler	1 327 500	309 000	185 000	197 000	272 000
Omløpsmidler					
Varer	848 425	1 877 000	660 479	611 000	638 000
Kundefordringer	3 740 948	2 049 808	1 978 595	501 654	472 937
Andre fordringer	752 415	152 849	46 092	89 650	53 250
Kontanter og bankinnskudd	311 145	630 563	170 370	84 076	533 547
Sum omløpsmidler	5 652 933	4 710 220	2 855 536	1 286 380	1 697 734
Sum eiendeler	6 980 433	5 019 220	3 040 536	1 483 380	1 969 734

Vertikal analyse

	2008	2007	2006	2005	2004
Totale eiendeler	6 980 433	5 019 220	3 040 536	1 483 380	1 969 734
Anleggsmidler					
Innredning leide lokaler	11,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	7,8 %	6,2 %	6,1 %	13,3 %	13,8 %
Totale anleggsmidler	19,0 %	6,2 %	6,1 %	13,3 %	13,8 %
Omløpsmidler					
Varer	12,2 %	37,4 %	21,7 %	41,2 %	32,4 %
Kundefordringer	53,6 %	40,8 %	65,1 %	33,8 %	24,0 %
Andre fordringer	10,8 %	3,0 %	1,5 %	6,0 %	2,3 %
Kontanter og bankinnskudd	4,5 %	12,6 %	5,6 %	5,7 %	27,1 %
Sum omløpsmidler	81,0 %	93,8 %	93,9 %	86,7 %	86,2 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler	foregående år - i prosent			
Innredning leide lokaler				
Driftsløsøre, inventar, verktøy	77,2 %	67,0 %	-6,1 %	-27,6 %
Sum anleggsmidler	329,6 %	67,0 %	-6,1 %	-27,6 %
Omløpsmidler				
Varer	-54,8 %	184,2 %	8,1 %	-4,2 %
Kundefordringer	82,5 %	3,6 %	294,4 %	6,1 %
Andre fordringer	392,3 %	231,6 %	-48,6 %	68,4 %
Kontanter og bankinnskudd	-50,7 %	270,1 %	102,6 %	-84,2 %
Sum omløpsmidler	20,0 %	65,0 %	122,0 %	-24,2 %
Sum eiendeler	39,1 %	65,1 %	105,0 %	-24,7 %

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital					
Aksjekapital	158 000	158 000	158 000	300 000	300 000
Overkursfond	2 000	2 000	2 000	1 000	1 000
Opptjent egenkapital					
Annen egenkapital		349 404	466 858		8 271
Udekket tap	-605 968			-238 080	
Sum egenkapital	-445 968	509 404	626 858	62 920	309 271
GJELD					
Utsatt skatt	21 000	14 000			
Langsiktig gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 334 095	1 132 017	621 000	390 840	493 373
Sum langsiktig gjeld	1 334 095	1 132 017	621 000	390 840	493 373
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 257 225	-	79	203 286	
Leverandørgjeld	3 620 045	2 067 296	546 080	331 157	747 613
Betalbar skatt		266 000	198 000		
Skyldig offentlige avgifter	683 809	194 697	481 381	288 282	314 486
Utbytte		500 000	300 000		
Annen kortsiktig gjeld	510 227	335 806	267 138	206 894	104 990
Sum kortsiktig gjeld	6 071 306	3 363 799	1 792 678	1 029 619	1 167 089
Sum gjeld	7 426 401	4 509 816	2 413 678	1 420 459	1 660 462
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 980 433	5 019 220	3 040 536	1 483 379	1 969 733

Vertikal analyse

	2008	2007	2006	2005	2004
TOTAL EK OG GJELD	6 980 433	5 019 220	3 040 536	1 483 379	1 969 733
Aksjekapital	2,3 %	3,1 %	5,2 %	20,2 %	15,2 %
Annen innskutt egenkapital	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Annen egenkapital	0,0 %	7,0 %	15,4 %	0,0 %	0,4 %
Total egenkapital	-6,4 %	10,1 %	20,6 %	4,2 %	15,7 %
Utsatt skatt	0,3 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	19,1 %	22,6 %	20,4 %	26,3 %	25,0 %
Sum langsiktig gjeld	19,4 %	22,8 %	20,4 %	26,3 %	25,0 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	18,0 %	0,0 %	0,0 %	13,7 %	0,0 %
Leverandørgjeld	51,9 %	41,2 %	18,0 %	22,3 %	38,0 %
Betalbar skatt	0,0 %	5,3 %	6,5 %	0,0 %	0,0 %
Skyldig offentlige avgifter	9,8 %	3,9 %	15,8 %	19,4 %	16,0 %
Utbytte	0,0 %	10,0 %	9,9 %	0,0 %	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	7,3 %	6,7 %	8,8 %	13,9 %	5,3 %
Sum kortsiktig gjeld	87,0 %	67,0 %	59,0 %	69,4 %	59,3 %
Total gjeld	106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	84,3 %
TOTAL EK OG GJELD	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent			
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	-47,3 %	0,0 %
Annen innskutt egenkapital	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %
Annen egenkapital	-100,0 %	-25,2 %		-100,0 %
Total egenkapital	-187,5 %	-18,7 %	896,3 %	-79,7 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	17,9 %	82,3 %	58,9 %	-20,8 %
Sum langsiktig gjeld	18,2 %	84,5 %	58,9 %	-20,8 %
Gjeld til kredittinstitusjoner		-100,0 %	-100,0 %	
Leverandørgjeld	75,1 %	278,6 %	64,9 %	-55,7 %
Betalbar skatt	-100,0 %	34,3 %		
Skyldig offentlige avgifter	251,2 %	-59,6 %	67,0 %	-8,3 %
Utbytte	-100,0 %	66,7 %		
Annen kortsiktig gjeld	51,9 %	25,7 %	29,1 %	97,1 %
Sum kortsiktig gjeld	80,5 %	87,6 %	74,1 %	-11,8 %
Sum gjeld	64,7 %	86,8 %	69,9 %	-14,5 %
SUM EK OG GJELD	39,1 %	65,1 %	105,0 %	-24,7 %

FITJAR ELEKTRO

Nøkkeltall

		2008	2007	2006	2005	2004
Lønnsomhet						
- ROCE	<i>PBIT / EK + langsiktig gjeld</i>	-122,43 %	62,29 %	82,91 %	-45,92 %	5,83 %
- Resultatgrad	<i>PBIT / Inntekt</i>	-6,17 %	6,69 %	9,68 %	-3,46 %	1,47 %
Likviditet						
- Current ratio	<i>Omløpsmidler / kortsiktig gjeld</i>	0,93	1,40	1,59	1,25	1,45
- Liquid ratio	<i>Omløpsm - varelager / kort. gjeld</i>	0,79	0,84	1,22	0,66	0,91
Effektivitet						
- Kredittid kunder	<i>Fordringer / inntekt x 365</i>	91	52	69	36	60
- Asset turnover	<i>Inntekt / EK + langsiktig gjeld</i>	19,83	9,31	8,57	13,29	3,96
Gearing						
- Gearing	<i>Total gjeld / total EK og gjeld</i>	106,4 %	89,9 %	79,4 %	95,8 %	84,3 %
- Rentedekningsgrad	<i>PBIT / finanskostnad</i>	-5,3	14,1	18,2	-5,5	1,2
Investor/aksjemarked						
- Avkastning på EK (ROE)	<i>Årsresultat / EK</i>	-214,22 %	134,65 %	124,42 %	-391,53 %	2,67 %
- Dividend cover	<i>Ordinært resultat / utbytte</i>		1,37	2,60		

Z-score

		2008	2007	2006	2005	2004
R1	<i>((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2</i>	-0,072	0,322	0,419	0,208	0,323
R2	<i>(opptjent EK / eiendeler) x 1,4</i>	-0,122	0,097	0,215	-0,225	0,006
R3	<i>(driftsresultat / eiendeler) x 3,3</i>	-0,526	0,678	1,123	-0,464	0,078
R4	<i>(markedsverdi EK/gjeld) x 0,6</i>	0,013	0,021	0,039	0,127	0,108
R5	<i>(inntekt/eiendeler) x 0,999</i>	2,581	3,068	3,513	4,060	1,614
SUM R1-R5		1,874	4,186	5,309	3,706	2,130

RØRLEGGER'N

Resultatregnskap	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Salgsinntekt	6 898 466	7 927 035	7 584 259	5 736 764	5 954 879	5 658 411	4 449 466	475 047
Sum driftsinntekter	6 898 466	7 927 035	7 584 259	5 736 764	5 954 879	5 658 411	4 449 466	475 047
Driftskostnader								
Varekostnad	2 500 529	3 791 578	3 232 360	2 290 523	2 357 638	1 961 746	1 996 844	113 586
Lønnskostnad	2 700 013	3 110 840	2 569 671	2 079 149	2 278 414	2 021 273	1 460 503	233 425
Avskrivinger	127 883	133 761	98 601	80 925	35 990	44 194	31 666	16 232
Endring varer i arbeid			-51 744	-85 648	112 512			
Andre driftskostnader	1 738 095	1 535 182	1 010 076	1 588 079	955 190	1 032 270	877 066	227 680
Sum driftskostnader	7 066 520	8 571 361	6 858 964	5 953 028	5 739 744	5 059 483	4 366 079	590 923
Driftsresultat	-168 054	-644 326	725 295	-216 264	215 135	598 928	83 387	-115 876
Finansinntekter og - kostnader								
Annen renteinntekt	719	3 171	3 452	7 259	8 132	5 376	1 174	60
Annen rentekostnad	103 911	45 088	39 124	50 108	45 574	40 366	52 409	8 896
Netto finansposter	-103 192	-41 917	-35 672	-42 849	-37 442	-34 990	-51 235	-8 836
Resultat før skattekostnad	-271 246	-686 243	689 623	-259 113	177 693	563 938	32 152	-124 712
Skattekostnad		-192 063	193 929	-73 190	50 564	159 627	9 843	-36 599
Årsresultat	-271 246	-494 180	495 694	-185 923	127 129	404 311	22 309	-88 113

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Sett i forhold til totale driftsinntekter							
Sum driftsinntekter	6 898 466	7 927 035	7 584 259	5 736 764	5 954 879	5 658 411	4 449 466	475 047
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Varekostnad	36,2 %	47,8 %	42,6 %	39,9 %	39,6 %	34,7 %	44,9 %	23,9 %
Lønnskostnad	39,1 %	39,2 %	33,9 %	36,2 %	38,3 %	35,7 %	32,8 %	49,1 %
Avskrivinger	1,9 %	1,7 %	1,3 %	1,4 %	0,6 %	0,8 %	0,7 %	3,4 %
Endring varer i arbeid	0,0 %	0,0 %	-0,7 %	-1,5 %	1,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Andre driftskostnader	25,2 %	19,4 %	13,3 %	27,7 %	16,0 %	18,2 %	19,7 %	47,9 %
Totale driftskostnader	102,4 %	108,1 %	90,4 %	103,8 %	96,4 %	89,4 %	98,1 %	124,4 %
Driftsresultat	-2,4 %	-8,1 %	9,6 %	-3,8 %	3,6 %	10,6 %	1,9 %	-24,4 %
Annen renteinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
Annen rentekostnad	1,5 %	0,6 %	0,5 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	1,2 %	1,9 %
Resultat før skattekostnad	-3,9 %	-8,7 %	9,1 %	-4,5 %	3,0 %	10,0 %	0,7 %	-26,3 %
Skattekostnad	0,0 %	-2,4 %	2,6 %	-1,3 %	0,8 %	2,8 %	0,2 %	-7,7 %
Årsresultat	-3,9 %	-6,2 %	6,5 %	-3,2 %	2,1 %	7,1 %	0,5 %	-18,5 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent						
Salgsinntekt	-13,0 %	4,5 %	32,2 %	-3,7 %	5,2 %	27,2 %	836,6 %
Sum driftsinntekter	-13,0 %	4,5 %	32,2 %	-3,7 %	5,2 %	27,2 %	836,6 %
Driftskostnader							
Varekostnad	-34,1 %	17,3 %	41,1 %	-2,8 %	20,2 %	-1,8 %	1658,0 %
Lønnskostnad	-13,2 %	21,1 %	23,6 %	-8,7 %	12,7 %	38,4 %	525,7 %
Avskrivinger	-4,4 %	35,7 %	21,8 %	124,9 %	-18,6 %	39,6 %	95,1 %
Endring varer i arbeid		-100,0 %	39,6 %	-176,1 %			
Andre driftskostnader	13,2 %	52,0 %	-36,4 %	66,3 %	-7,5 %	17,7 %	285,2 %
Sum driftskostnader	-17,6 %	25,0 %	15,2 %	3,7 %	13,4 %	15,9 %	638,9 %
Driftsresultat	73,9 %	-188,8 %	435,4 %	-200,5 %	64,1 %	618,3 %	172,0 %
Annen renteinntekt	-77,3 %	-8,1 %	-52,4 %	-10,7 %	51,3 %	357,9 %	1856,7 %
Annen rentekostnad	130,5 %	15,2 %	-21,9 %	9,9 %	12,9 %	-23,0 %	489,1 %
Resultat før skattekostnad	60,5 %	-199,5 %	366,1 %	-245,8 %	-68,5 %	1654,0 %	125,8 %
Skattekostnad	100,0 %	-199,0 %	365,0 %	-244,7 %	-68,3 %	1521,7 %	126,9 %
Årsresultat	45,1 %	-199,7 %	366,6 %	-246,2 %	-68,6 %	1712,3 %	125,3 %

RØRLEGGER'N

Balanse - eiendeler

EIENDELER	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Utsatt skattefordel	154 772	154 772		115 318	33 043	96 393	91 957	36 599
Maskiner og anlegg	70 500	86 300	30 800	40 000				
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lign	175 711	287 794	408 050	245 390	320 315	68 950	52 779	112 832
Obligasjoner og andre fordringer	92 260	40 912	87 172	133 432	90 800	41 320	82 660	124 000
Sum anleggsmidler	493 243	569 778	526 022	534 140	444 158	206 663	227 396	273 431
Varer	117 356	127 359	259 114	207 370	121 723	234 235	68 838	333 510
Kundefordringer	1 679 194	1 837 303	1 817 277	779 272	1 085 940	1 170 479	1 217 446	244 024
Andre fordringer	108 530	659 071	223 657	169 542	60 483	52 042	48 773	28 996
Kontanter og bankinnskudd	27 123	88 793	628 543	58 543	559 829	390 177	103 733	83 607
Sum omløpsmidler	1 932 203	2 712 526	2 928 591	1 214 729	1 827 975	1 846 933	1 438 790	690 137
Sum eiendeler	2 425 446	3 282 304	3 454 613	1 748 869	2 272 133	2 053 596	1 666 186	963 568

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totale eiendeler	2 425 446	3 282 304	3 454 613	1 748 869	2 272 133	2 053 596	1 666 186	963 568
Utsatt skattefordel	6,4 %	4,7 %	0,0 %	6,6 %	1,5 %	4,7 %	5,5 %	3,8 %
Maskiner og anlegg	2,9 %	2,6 %	0,9 %	2,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lign	7,2 %	8,8 %	11,8 %	14,0 %	14,1 %	3,4 %	3,2 %	11,7 %
Obligasjoner og andre fordringer	3,8 %	1,2 %	2,5 %	7,6 %	4,0 %	2,0 %	5,0 %	12,9 %
Totale anleggsmidler	20,3 %	17,4 %	15,2 %	30,5 %	19,5 %	10,1 %	13,6 %	28,4 %
Varer	4,8 %	3,9 %	7,5 %	11,9 %	5,4 %	11,4 %	4,1 %	34,6 %
Kundefordringer	69,2 %	56,0 %	52,6 %	44,6 %	47,8 %	57,0 %	73,1 %	25,3 %
Andre fordringer	4,5 %	20,1 %	6,5 %	9,7 %	9,8 %	2,5 %	2,9 %	3,0 %
Kontanter og bankinnskudd	1,1 %	2,7 %	18,2 %	3,3 %	24,6 %	19,0 %	6,2 %	8,7 %
Sum omløpsmidler	79,7 %	82,6 %	84,8 %	69,5 %	80,5 %	89,9 %	86,4 %	71,6 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent						
Utsatt skattefordel	0,0 %		-100,0 %	249,0 %	-65,7 %	4,8 %	151,3 %
Maskiner og anlegg	-18,3 %	180,2 %	-23,0 %				
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lign	-38,9 %	-29,5 %	66,3 %	-23,4 %	364,6 %	30,6 %	-53,2 %
Obligasjoner og andre fordringer	125,5 %	-53,1 %	-34,7 %	47,0 %	119,7 %	-50,0 %	-33,3 %
Sum anleggsmidler	-13,4 %	8,3 %	-1,5 %	20,3 %	114,9 %	-9,1 %	-16,8 %
Omløpsmidler							
Varer	-7,9 %	-50,8 %	25,0 %	70,4 %	-48,0 %	240,3 %	-79,4 %
Kundefordringer	-8,6 %	1,1 %	133,2 %	-28,2 %	-7,2 %	-3,9 %	398,9 %
Andre fordringer	-83,5 %	194,7 %	31,9 %	180,3 %	16,2 %	6,7 %	68,2 %
Kontanter og bankinnskudd	-69,5 %	-85,9 %	973,6 %	-89,5 %	43,5 %	276,1 %	24,1 %
Sum omløpsmidler	-28,8 %	-7,4 %	141,1 %	-33,5 %	-1,0 %	28,4 %	108,5 %
Sum eiendeler	-26,1 %	-5,0 %	97,5 %	-23,0 %	10,6 %	23,3 %	72,9 %

RØRLEGGER'N

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital								
Aksjekapital	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Opptjent egenkapital								
Annen egenkapital	-315 020	-43 774	450 405	279 712	465 636	338 506	-65 805	-88 114
Sum egenkapital	-215 020	56 226	550 405	379 712	565 636	438 506	34 195	11 886
GJELD								
Utsatt skatt			37 290					
Langsiktig gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	324 482	442 490	560 498	318 740	403 748	226 658	306 662	386 666
Sum langsiktig gjeld	324 482	442 490	597 788	318 740	403 748	226 658	306 662	386 666
Gjeld til kredittinstitusjoner	253 077	276 850		188 900			444 177	169 174
Leverandørgjeld	1 003 156	720 749	705 622	291 006	582 813	399 393	251 801	337 623
Betalbar skatt			41 321	9 085		164 063	65 201	
Skyldig offentlige avgifter	587 053	1 055 541	552 597	301 582	372 309	289 033	157 509	15 472
Utbytte			325 000					
Annen kortsiktig gjeld	472 698	730 448	681 880	259 844	347 628	535 943	406 642	42 747
Sum kortsiktig gjeld	2 315 984	2 783 588	2 306 420	1 050 417	1 302 750	1 388 432	1 325 330	565 016
Sum gjeld	2 640 466	3 226 078	2 904 208	1 369 157	1 706 498	1 615 090	1 631 992	951 682
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 425 446	3 282 304	3 454 613	1 748 869	2 272 134	2 053 596	1 666 187	963 568

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
TOTAL EK OG GJELD	2 425 446	3 282 304	3 454 613	1 748 869	2 272 134	2 053 596	1 666 187	963 568
Aksjekapital	4,1 %	3,0 %	2,9 %	5,7 %	4,4 %	4,9 %	6,0 %	10,4 %
Annen egenkapital	-13,0 %	-1,3 %	13,0 %	16,0 %	20,5 %	16,5 %	-3,9 %	-9,1 %
Total egenkapital	-8,9 %	1,7 %	15,9 %	21,7 %	24,9 %	21,4 %	2,1 %	1,2 %
Utsatt skatt	0,0 %	0,0 %	1,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	13,4 %	13,5 %	16,2 %	18,2 %	17,8 %	11,0 %	18,4 %	40,1 %
Sum langsiktig gjeld	13,4 %	13,5 %	17,3 %	18,2 %	17,8 %	11,0 %	18,4 %	40,1 %
Kortsiktig gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	10,4 %	8,4 %	0,0 %	10,8 %	0,0 %	0,0 %	26,7 %	17,6 %
Leverandørgjeld	41,4 %	22,0 %	20,4 %	16,6 %	25,7 %	19,4 %	15,1 %	35,0 %
Betalbar skatt	0,0 %	0,0 %	1,2 %	0,5 %	0,0 %	8,0 %	3,9 %	0,0 %
Skyldig offentlige avgifter	24,2 %	32,2 %	16,0 %	17,2 %	16,4 %	14,1 %	9,5 %	1,6 %
Utbytte	0,0 %	0,0 %	9,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	19,5 %	22,3 %	19,7 %	14,9 %	15,3 %	26,1 %	24,4 %	4,4 %
Sum kortsiktig gjeld	95,5 %	84,8 %	66,8 %	60,1 %	57,3 %	67,6 %	79,5 %	58,6 %
Total gjeld	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %
TOTAL EK OG GJELD	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Innskutt egenkapital			Endring fra foregående år - i prosent				
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen egenkapital	-619,7 %	-109,7 %	61,0 %	-39,9 %	37,6 %	614,4 %	25,3 %
Total egenkapital	-482,4 %	-89,8 %	45,0 %	-32,9 %	29,0 %	1182,4 %	187,7 %
Utsatt skatt		-100,0 %					
Gjeld til kredittinstitusjoner	-26,7 %	-21,1 %	75,8 %	-21,1 %	78,1 %	-26,1 %	-20,7 %
Sum langsiktig gjeld	-26,7 %	-26,0 %	87,5 %	-21,1 %	78,1 %	-26,1 %	-20,7 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	-8,6 %		-100,0 %			-100,0 %	162,6 %
Leverandørgjeld	39,2 %	2,1 %	142,5 %	-50,1 %	45,9 %	58,6 %	-25,4 %
Betalbar skatt		-100,0 %	354,8 %		-100,0 %	151,6 %	
Skyldig offentlige avgifter	-44,4 %	91,0 %	83,2 %	-19,0 %	28,8 %	83,5 %	918,0 %
Utbytte		-100,0 %					
Annen kortsiktig gjeld	-35,3 %	7,1 %	162,4 %	-25,3 %	-35,1 %	31,8 %	851,3 %
Sum kortsiktig gjeld	-16,8 %	20,7 %	119,6 %	-19,4 %	-6,2 %	4,8 %	134,6 %
Sum gjeld	-18,2 %	11,1 %	112,1 %	-19,8 %	5,7 %	-1,0 %	71,5 %
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-26,1 %	-5,0 %	97,5 %	-23,0 %	10,6 %	23,3 %	72,9 %

RØRLEGGER'N

Nøkkeltall

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lønnsomhet								
- ROCE	-153,53 %	-129,20 %	63,17 %	-30,96 %	22,19 %	90,04 %	24,46 %	-29,07 %
- Resultatgrad	-2,44 %	-8,13 %	9,56 %	-3,77 %	3,61 %	10,58 %	1,87 %	-24,39 %
Likviditet								
- Current ratio	0,83	0,97	1,27	1,16	1,40	1,33	1,09	1,22
- Liquid ratio	0,78	0,93	1,16	0,96	1,31	1,16	1,03	0,63
Effektivitet								
- Kredittid kunder	95	115	98	60	70	79	104	210
- Asset turnover	63,02	15,89	6,61	8,21	6,14	8,51	13,05	1,19
Gearing								
- Gearing	108,9 %	98,3 %	84,1 %	78,3 %	75,1 %	78,6 %	97,9 %	98,8 %
- Rentedeckningsgrad	-1,6	-14,3	18,5	-4,3	4,7	14,8	1,6	-13,0
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	-126,15 %	-878,92 %	90,06 %	-48,96 %	22,48 %	92,20 %	65,24 %	741,32 %
- Dividend cover			1,53					

Z-score

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	-0,190	-0,026	0,216	0,113	0,277	0,268	0,082	0,156
(opptjent EK / eiendeler) x 1,4	-0,182	-0,019	0,183	0,224	0,287	0,231	-0,055	-0,128
(driftsresultat / eiendeler) x 3,3	-0,229	-0,648	0,693	-0,408	0,312	0,962	0,165	-0,397
(markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,023	0,019	0,021	0,044	0,035	0,037	0,037	0,063
(inntekt/eiendeler) x 0,999	2,841	2,413	2,193	3,277	2,618	2,753	2,668	0,493
SUM R1-R5	2,264	1,739	3,305	3,249	3,530	4,251	2,896	0,187

BJELLAND VVS

Resultatregnskap

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter									
Salgsinntekt	16 473 581	14 902 975	14 896 482	13 971 325	14 216 724	10 941 445	13 351 683	11 948 843	13 517 574
Andre driftsinntekter	5 000	-	186 000	21 450	-	110 245		235 000	3 160
Sum driftsinntekter	16 478 581	14 902 975	15 082 482	13 992 775	14 216 724	11 051 690	13 351 683	12 183 843	13 520 734
Driftskostnader									
Varekostnad	6 905 119	6 528 727	5 982 273	4 768 475	5 052 140	4 247 193	5 469 400	4 448 012	5 287 376
Lønnskostnad	4 544 171	4 090 797	4 095 355	4 435 816	4 302 037	3 660 564	4 003 165	3 504 252	3 524 063
Avskrivninger	322 400	362 077	305 581	322 911	253 337	181 597	156 035	131 727	154 034
Andre driftskostnader	1 613 282	1 794 659	1 529 868	1 432 773	1 365 141	1 165 610	1 291 542	1 287 199	1 344 031
Sum driftskostnader	13 384 972	12 776 260	11 913 077	10 959 975	10 972 655	9 254 964	10 920 142	9 371 190	10 309 504
Driftsresultat	3 093 609	2 126 715	3 169 405	3 032 800	3 244 069	1 796 726	2 431 541	2 812 653	3 211 230
Finansinntekter og -kostnader									
Annen renteinntekt	131 482	158 608	242 766	233 942	133 645	13 197	7 555	8 991	12 212
Annen finansinntekter	8 712	45 405	15 619	86 526	403 819	181 399	186 860	116 513	23 167
Verdøkning fin. Instrumenter		-12 131	-1 098	13 229	-50 000	51 646	105 295	-	
Annen rentekostnad	300	287	-	7 709			500	5 278	2 293
Annen finanskostnad	2 958	62 210	2 539	3 644	586 873	21 170	17 984	1 786	100 936
Netto finansposter	136 936	153 647	256 944	295 886	591	121 780	70 636	118 440	-67 850
Resultat før skattekos	3 230 545	2 280 362	3 426 349	3 328 686	3 244 660	1 918 506	2 502 177	2 931 093	3 143 380
Skattekostnad	905 431	640 203	960 189	943 252	990 790	527 650	722 229	827 497	1 002 888
Årsresultat	2 325 114	1 640 159	2 466 160	2 385 434	2 253 870	1 390 856	1 779 948	2 103 596	2 140 492

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Sett i forhold til totale driftsinntekter							
Sum driftsinntekter	16 478 581	14 902 975	15 082 482	13 992 775	14 216 724	11 051 690	13 351 683	12 183 843
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Varekostnad	41,9 %	43,8 %	39,7 %	34,1 %	35,5 %	38,4 %	41,0 %	36,5 %
Lønnskostnad	27,6 %	27,4 %	27,2 %	31,7 %	30,3 %	33,1 %	30,0 %	28,8 %
Avskrivning varige driftsm	2,0 %	2,4 %	2,0 %	2,3 %	1,8 %	1,6 %	1,2 %	1,1 %
Andre driftskostnader	9,8 %	12,0 %	10,1 %	10,2 %	9,6 %	10,5 %	9,7 %	10,6 %
Totale driftskostnader	81,2 %	85,7 %	79,0 %	78,3 %	77,2 %	83,7 %	81,8 %	76,9 %
Driftsresultat	18,8 %	14,3 %	21,0 %	21,7 %	22,8 %	16,3 %	18,2 %	23,1 %
Annen renteinntekt	0,8 %	1,1 %	1,6 %	1,7 %	0,9 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Annen finansinntekt	0,1 %	0,3 %	0,1 %	0,6 %	2,8 %	1,6 %	1,4 %	1,0 %
Annen rentekostnad	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %
Annen finanskostnad	0,0 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %	4,1 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %
Resultat før skattekos	19,6 %	15,3 %	22,7 %	23,8 %	22,8 %	17,4 %	18,7 %	24,1 %
Skattekostnad	5,5 %	4,3 %	6,4 %	6,7 %	7,0 %	4,8 %	5,4 %	6,8 %
Årsresultat	14,1 %	11,0 %	16,4 %	17,0 %	15,9 %	12,6 %	13,3 %	17,3 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent							
Salgsinntekt	10,5 %	0,0 %	6,6 %	-1,7 %	29,9 %	-18,1 %	11,7 %	-11,6 %
Driftskostnader								
Varekostnad	5,8 %	9,1 %	25,5 %	-5,6 %	19,0 %	-22,3 %	23,0 %	-15,9 %
Lønnskostnad	11,1 %	-0,1 %	-7,7 %	3,1 %	17,5 %	-8,6 %	14,2 %	-0,6 %
Avskrivning varige driftsm	-11,0 %	18,5 %	-5,4 %	27,5 %	39,5 %	16,4 %	18,5 %	-14,5 %
Andre driftskostnader	-10,1 %	17,3 %	6,8 %	5,0 %	17,1 %	-9,8 %	0,3 %	-4,2 %
Sum driftskostnader	4,8 %	7,2 %	8,7 %	-0,1 %	18,6 %	-15,2 %	16,5 %	-9,1 %
Driftsresultat	45,5 %	-32,9 %	4,5 %	-6,5 %	80,6 %	-26,1 %	-13,5 %	-12,4 %
Annen renteinntekt	-17,1 %	-34,7 %	3,8 %	75,0 %	912,7 %	74,7 %	-16,0 %	-26,4 %
Annen finansinntekt	-80,8 %	190,7 %	-81,9 %	-78,6 %	122,6 %	-2,9 %	60,4 %	402,9 %
Annen rentekostnad	4,5 %		-100,0 %			-100,0 %	-90,5 %	130,2 %
Annen finanskostnad	-95,2 %	2350,2 %	-30,3 %	-99,4 %	2672,2 %	17,7 %	906,9 %	-98,2 %
Resultat for skattekos	41,7 %	-33,4 %	2,9 %	2,6 %	69,1 %	-23,3 %	-14,6 %	-6,8 %
Skattekostnad	41,4 %	-33,3 %	1,8 %	-4,8 %	87,8 %	-26,9 %	-12,7 %	-17,5 %
Årsresultat	41,8 %	-33,5 %	3,4 %	5,8 %	62,0 %	-21,9 %	-15,4 %	-1,7 %

BJELLAND VVS

Balanse - eiendeler

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsløsøre, inventar, ver	760 000	1 036 000	1 162 000	1 016 000	924 000	812 000	499 000	633 000	311 000
Investeringer	6 000	6 000	1 000	1 000	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000
Sum anleggsmidler	766 000	1 042 000	1 163 000	1 017 000	927 000	815 000	501 000	635 000	313 000
Varer	456 000	416 000	286 000	349 000	372 000	411 000	490 000	414 000	432 000
Kundefordringer	6 020 825	3 137 547	4 683 740	3 045 550	4 835 321	2 481 859	1 991 216	5 142 283	3 516 800
Andre fordringer	538 195	497 647	574 686	328 218	846 967	170 051	184 552	146 994	684 256
Obligasjoner og investeringer		659 261	2 200 822	2 090 024	-	3 905 591	3 514 025	1 019 320	336 124
Kontanter og bankinnskutt	5 779 737	5 430 734	4 781 851	6 066 182	5 197 342	4 123 727	5 968 209	4 339 792	3 615 746
Sum omløpsmidler	12 794 757	10 141 189	12 527 099	11 878 974	11 251 630	11 092 228	12 148 002	11 062 389	8 584 926
Sum eiendeler	13 560 757	11 183 189	13 690 099	12 895 974	12 178 630	11 907 228	12 649 002	11 697 389	8 897 926

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totale eiendeler	13 560 757	11 183 189	13 690 099	12 895 974	12 178 630	11 907 228	12 649 002	11 697 389
Anleggsmidler								
Driftsløsøre, inventar, ver	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Investeringer	5,6 %	9,3 %	8,5 %	7,9 %	7,6 %	6,8 %	4,0 %	5,4 %
Totale anleggsmidler	5,6 %	9,3 %	8,5 %	7,9 %	7,6 %	6,8 %	4,0 %	5,4 %
Omløpsmidler								
Varer	3,4 %	3,7 %	2,1 %	2,7 %	3,1 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %
Kundefordringer	44,4 %	28,1 %	34,2 %	23,6 %	39,7 %	20,8 %	15,7 %	44,0 %
Andre fordringer	4,0 %	4,4 %	4,2 %	2,5 %	4,7 %	1,4 %	1,5 %	1,3 %
Obligasjoner og investeringer	0,0 %	5,9 %	16,1 %	16,2 %	0,0 %	32,8 %	27,8 %	8,7 %
Kontanter og bankinnskutt	42,6 %	48,6 %	34,9 %	47,0 %	42,7 %	34,6 %	47,2 %	37,1 %
Sum omløpsmidler	94,4 %	90,7 %	91,5 %	92,1 %	92,4 %	93,2 %	96,0 %	94,6 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent							
Driftsløsøre, inventar, ver	-26,6 %	-10,8 %	14,4 %	10,0 %	13,8 %	62,7 %	-21,2 %	103,5 %
Investeringer	0,0 %	500,0 %	0,0 %	-66,7 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
Sum anleggsmidler	-26,5 %	-10,4 %	14,4 %	9,7 %	13,7 %	62,7 %	-21,1 %	102,9 %
Omløpsmidler								
Varer	9,6 %	45,5 %	-18,1 %	-6,2 %	-9,5 %	-16,1 %	18,4 %	-4,2 %
Kundefordringer	91,9 %	-33,0 %	53,8 %	-37,0 %	94,8 %	24,6 %	-61,3 %	46,2 %
Andre fordringer	8,1 %	-13,4 %	75,1 %	-61,2 %	398,1 %	-7,9 %	25,6 %	-78,5 %
Obligasjoner og investeringer	-100,0 %	-70,0 %	5,3 %		-100,0 %	11,1 %	244,7 %	203,3 %
Kontanter og bankinnskutt	6,4 %	13,6 %	-21,2 %	16,7 %	26,0 %	-30,9 %	37,5 %	20,0 %
Sum omløpsmidler	26,2 %	-19,0 %	5,5 %	5,6 %	1,4 %	-8,7 %	9,8 %	28,9 %
Sum eiendeler	21,3 %	-18,3 %	6,2 %	5,9 %	2,3 %	-5,9 %	8,1 %	31,5 %

BJELLAND VVS

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital									
Aksjekapital	5 400 900	5 400 900	5 400 900	5 400 900	5 400 900	5 400 900	5 400 900	5 400 900	3 400 000
Opptjent egenkapital									
Ammen egenkapital	1 115 017	2 049 140	1 163 896	1 459 427	1 057 908	828 860	357 220	2 103 638	42
Sum egenkapital	6 515 917	7 450 040	6 564 796	6 860 327	6 458 808	6 229 760	5 758 120	7 504 538	3 400 042
GJELD									
Utsatt skatt	84 816	446 867	100 242	214 044	42 315	352 447	169 007	58 828	30 145
Sum langsiktig gjeld	84 816	446 867	100 242	214 044	42 315	352 447	169 007	58 828	30 145
Leverandørgjeld	776 885	458 085	1 085 087	920 956	362 249	636 783	1 488 312	1 121 393	609 586
Betalbar skatt					513 490	220 070	597 236	910 027	1 117 050
Skyldig offentlige avgifter	738 205	957 202	936 810	998 572	1 156 869	713 181	261 936	1 212 310	724 187
Utbytte						600 000	3 518 000	-	2 140 500
Ammen kortsiktig gjeld	5 444 934	1 870 994	5 003 164	3 902 075	3 644 899	3 154 987	856 391	890 292	876 416
Sum kortsiktig gjeld	6 960 024	3 286 281	7 025 061	5 821 603	5 677 507	5 325 021	6 721 875	4 134 022	5 467 739
Sum gjeld	7 044 840	3 733 148	7 125 303	6 035 647	5 719 822	5 677 468	6 890 882	4 192 850	5 497 884
SUM EGENKAPITAL	13 560 757	11 183 188	13 690 099	12 895 974	12 178 630	11 907 228	12 649 002	11 697 388	8 897 926

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
TOTAL EK OG GJEL	13 560 757	11 183 188	13 690 099	12 895 974	12 178 630	11 907 228	12 649 002	11 697 388
Aksjekapital	39,8 %	48,3 %	39,5 %	41,9 %	44,3 %	45,4 %	42,7 %	46,2 %
Ammen egenkapital	8,2 %	18,3 %	8,5 %	11,3 %	8,7 %	7,0 %	2,8 %	18,0 %
Total egenkapital	48,0 %	66,6 %	48,0 %	53,2 %	53,0 %	52,3 %	45,5 %	64,2 %
Utsatt skatt	0,6 %	4,0 %	0,7 %	1,7 %	0,3 %	3,0 %	1,3 %	0,5 %
Leverandørgjeld	5,7 %	4,1 %	7,9 %	7,1 %	3,0 %	5,3 %	11,8 %	9,6 %
Betalbar skatt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,2 %	1,8 %	4,7 %	7,8 %
Skyldig offentlige avgifter	5,4 %	8,6 %	6,8 %	7,7 %	9,5 %	6,0 %	2,1 %	10,4 %
Utbytte	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	27,8 %	0,0 %
Ammen kortsiktig gjeld	40,2 %	16,7 %	36,5 %	30,3 %	29,9 %	26,5 %	6,8 %	7,6 %
Sum kortsiktig gjeld	51,3 %	29,4 %	51,3 %	45,1 %	46,6 %	44,7 %	53,1 %	35,3 %
Total gjeld	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %
TOTAL EK OG GJEL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Endring fra foregående år - i prosent							
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	58,9 %
Ammen egenkapital	-45,6 %	76,1 %	-20,2 %	38,0 %	27,6 %	132,0 %	-83,0 %	5008561,9 %
Total egenkapital	-12,5 %	13,5 %	-4,3 %	6,2 %	3,7 %	8,2 %	-23,3 %	120,7 %
Utsatt skatt	-81,0 %	345,8 %	-53,2 %	405,8 %	-88,0 %	108,5 %	187,3 %	95,2 %
Leverandørgjeld	69,6 %	-57,8 %	17,8 %	154,2 %	-43,1 %	-57,2 %	32,7 %	84,0 %
Betalbar skatt				-100,0 %	133,3 %	-63,2 %	-34,4 %	-18,5 %
Skyldig offentlige avgifter	-22,9 %	2,2 %	-6,2 %	-13,7 %	62,2 %	172,3 %	-78,4 %	67,4 %
Utbytte					-100,0 %	-82,9 %		-100,0 %
Ammen kortsiktig gjeld	191,0 %	-62,6 %	28,2 %	7,1 %	15,5 %	268,4 %	-3,8 %	1,6 %
Sum kortsiktig gjeld	111,8 %	-53,2 %	20,7 %	2,5 %	6,6 %	-20,8 %	62,6 %	-24,4 %
Sum gjeld	88,7 %	-47,6 %	18,1 %	5,5 %	0,7 %	-17,6 %	64,3 %	-23,7 %
SUM EGENKAPITAL	21,3 %	-18,3 %	6,2 %	5,9 %	2,3 %	-5,9 %	8,1 %	31,5 %

BJELLAND VVS

Nøkkeltall

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lønnsomhet								
- ROCE	46,87 %	26,93 %	47,55 %	42,87 %	49,90 %	27,30 %	41,02 %	37,19 %
- Resultatgrad	18,77 %	14,27 %	21,01 %	21,67 %	22,82 %	16,26 %	18,21 %	23,09 %
Likviditet								
- Current ratio	1,84	3,09	1,78	2,04	1,98	2,08	1,81	2,68
- Liquid ratio	1,77	2,96	1,74	1,98	1,92	2,01	1,73	2,58
Effektivitet								
- Kredittid kunder	145	105	181	143	146	217	156	189
- Asset turnover	2,50	1,89	2,26	1,98	2,19	1,68	2,25	1,61
Gearing								
- Gearing	52,0 %	33,4 %	52,0 %	46,8 %	47,0 %	47,7 %	54,5 %	35,8 %
- Rentedekningsgrad	949,5	34,0	1 248,3	267,1	5,5	84,9	131,5	398,2
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	35,68 %	21,85 %	37,55 %	34,96 %	34,12 %	23,16 %	32,74 %	28,03 %
- Dividend cover						2,40	0,54	

Z-score

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
R1 ((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	0,516	0,736	0,482	0,564	0,549	0,581	0,515	0,711
R2 (opptjent EK / eiendeler) x 1,4	0,115	0,257	0,119	0,158	0,122	0,097	0,040	0,252
R3 (driftsresultat / eiendeler) x 3,3	0,753	0,628	0,764	0,776	0,879	0,498	0,634	0,793
R4 (markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,460	0,868	0,455	0,537	0,567	0,571	0,470	0,487
R5 (inntekt/eiendeler) x 0,999	1,214	1,331	1,101	1,084	1,166	0,927	1,054	1,041
SUM R1-R5	3,058	3,819	2,921	3,119	3,283	2,675	2,713	3,283

LEIF T. FÆRAAS

Resultatregnskap

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter									
Salgsinntekt	24 560 387	15 679 488	21 123 171	23 688 936	24 991 455	22 329 201	19 374 822	16 601 446	21 815 793
Andre driftsinntekter	78 087	130 746	3 428	141 625	16 000	19 194	35	221 100	13 200
Sum driftsinntekter	24 638 474	15 810 234	21 126 599	23 830 561	25 007 455	22 348 395	19 374 857	16 822 546	21 828 993
Driftskostnader									
Varekostnad	12 433 056	7 212 281	9 063 338	11 304 458	12 555 072	9 512 800	8 094 678	7 980 730	13 222 458
Lønnskostnad	8 025 654	7 890 005	8 209 177	9 069 800	7 731 047	8 678 805	7 251 200	5 655 215	5 519 942
Avskrivninger	158 599	203 994	248 608	194 637	221 944	237 429	222 754	288 361	320 177
Andre driftskostnader	2 283 889	2 589 809	2 400 996	2 387 150	2 469 520	2 376 001	3 047 366	1 638 854	1 382 177
Sum driftskostnader	22 901 198	17 896 089	19 922 119	22 956 045	22 977 583	20 805 035	18 615 998	15 563 160	20 444 754
Driftsresultat	1 737 276	-2 085 855	1 204 480	874 516	2 029 872	1 543 360	758 859	1 259 386	1 384 239
Finansinntekter og - kostnader									
Annen renteinntekt	16 688	19 131	23 512	51 945	-	-	-	4 117	7 314
Annen finansinntekter	8 255	-	-	-	43 154	13 506	7 210	194 400	-
Rentekostnad til foretak	-	-	35 302	34 108	-	-	-	0	-
Annen rentekostnad	59 223	74 273	86 017	62 934	-	-	-	-	151 966
Annen finanskostnad	64 175	36 537	-	-	43 567	210 254	12 804	409 042	5 150
Netto finansposter	-98 455	-91 679	-97 807	-45 097	-413	-196 748	-5 594	-210 525	-149 802
Resultat før skattek	1 638 821	-2 177 534	1 106 673	829 419	2 029 459	1 346 612	753 265	1 048 861	1 234 437
Skattekostnad	464 768	-609 333	310 466	232 773	572 891	461 789	148 186	248 394	348 816
Årsresultat	1 174 053	-1 568 201	796 207	596 646	1 456 568	884 823	605 079	800 467	885 621

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Sett i forhold til totale driftsinntekter							
Sum driftsinntekter	24 638 474	15 810 234	21 126 599	23 830 561	25 007 455	22 348 395	19 374 857	16 822 546
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Varekostnad	50,5 %	45,6 %	42,9 %	47,4 %	50,2 %	42,6 %	41,8 %	47,4 %
Lønnskostnad	32,6 %	49,9 %	38,9 %	38,1 %	30,9 %	38,8 %	37,4 %	33,6 %
Avskrivninger	0,6 %	1,3 %	1,2 %	0,8 %	0,9 %	1,1 %	1,1 %	1,7 %
Andre driftskostnader	9,3 %	16,4 %	11,4 %	10,0 %	9,9 %	10,6 %	15,7 %	9,7 %
Totale driftskostnader	92,9 %	113,2 %	94,3 %	96,3 %	91,9 %	93,1 %	96,1 %	92,5 %
Driftsresultat	7,1 %	-13,2 %	5,7 %	3,7 %	8,1 %	6,9 %	3,9 %	7,5 %
Annen renteinntekt	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen finansinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	1,2 %
Rentekostnad til foretak	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen rentekostnad	0,2 %	0,5 %	0,4 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	2,4 %
Annen finanskostnad	0,3 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,9 %	0,1 %	2,4 %
Resultat før skattek	6,7 %	-13,8 %	5,2 %	3,5 %	8,1 %	6,0 %	3,9 %	6,2 %
Skattekostnad	1,9 %	-3,9 %	1,5 %	1,0 %	2,3 %	2,1 %	0,8 %	1,5 %
Årsresultat	4,8 %	-9,9 %	3,8 %	2,5 %	5,8 %	4,0 %	3,1 %	4,8 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent							
Salgsinntekt	56,6 %	-25,8 %	-10,8 %	-5,2 %	11,9 %	15,2 %	16,7 %	-23,9 %
Andre driftsinntekter	-40,3 %	3714,1 %	-97,6 %	785,2 %	-16,6 %	54740,0 %	-100,0 %	1575,0 %
Sum driftsinntekter	55,8 %	-25,2 %	-11,3 %	-4,7 %	11,9 %	15,3 %	15,2 %	-22,9 %
Driftskostnader								
Varekostnad	72,4 %	-20,4 %	-19,8 %	-10,0 %	32,0 %	17,5 %	1,4 %	-39,6 %
Lønnskostnad	1,7 %	-3,9 %	-9,5 %	17,3 %	-10,9 %	19,7 %	28,2 %	2,5 %
Avskrivninger	-22,3 %	-17,9 %	27,7 %	-12,3 %	-6,5 %	6,6 %	-22,8 %	-9,9 %
Andre driftskostnader	-11,8 %	7,9 %	0,6 %	-3,3 %	3,9 %	-22,0 %	85,9 %	18,6 %
Sum driftskostnader	28,0 %	-10,2 %	-13,2 %	-0,1 %	10,4 %	11,8 %	19,6 %	-23,9 %
Driftsresultat	183,3 %	-273,2 %	37,7 %	-56,9 %	31,5 %	103,4 %	-39,7 %	-9,0 %
Annen renteinntekt	-12,8 %	-18,6 %	-54,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	100,0 %
Annen finansinntekt	0	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	219,5 %	87,3 %	-96,3 %	
Rentekostnad til foretak	0,0 %	-100,0 %	3,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen rentekostnad	-20,3 %	-13,7 %	36,7 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	-96,9 %	-100,0 %
Annen finanskostnad	75,6 %	0,0 %	0,0 %	-100,0 %	-79,3 %	1542,1 %	-96,9 %	7842,6 %
Resultat før skattek	175,3 %	-296,8 %	33,4 %	-59,1 %	50,7 %	78,8 %	-28,2 %	-15,0 %
Skattekostnad	176,3 %	-296,3 %	33,4 %	-59,4 %	24,1 %	211,6 %	-40,3 %	-28,8 %
Årsresultat	174,9 %	-297,0 %	33,4 %	-59,0 %	64,6 %	46,2 %	-24,4 %	-9,6 %

LEIF T. FÆRAAS

Balanse - eiendeler

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Anleggsmidler									
Konsesjoner, patenter og	5 217	5 217	5 217	5 217	5 217	5 217	5 217	5 217	5 217
Utsatt skattefordel	173 465	638 233	28 900	26 914	89 771	68 622	-	79 484	121 272
Tomter, bygninger og an	56 578	59 407	62 236	65 065	67 894	70 723	-	4 524 481	4 193 681
Driftsløsøre, inventar, ver	480 631	565 500	878 769	1 125 548	278 854	384 219	562 047	784 801	551 417
Lån til tilknyttet selskap c	-	2 350 000	2 350 000	2 100 000	2 000 000	1 000 000	-	-	-
Investeringer i aksjer og	1 000	28 500	28 500	28 500	28 500	28 500	28 500	1 000	101 000
Forskuddsleasing	126 083	153 667	-	-	-	-	-	-	-
Obligasjoner og andre fo	-	-	87 985	142 083	165 344	128 022	118 616	-	24 564
Sum anleggsmidler	842 974	3 800 524	3 441 607	3 493 327	2 635 580	1 685 303	714 380	5 394 983	4 997 151
Omløpsmidler									
Varer	91 711	57 922	51 690	38 510	37 296	59 085	90 360	4 952 093	119 354
Kundefordringer	6 008 483	3 208 859	5 285 182	3 894 346	2 127 995	3 010 146	3 872 910	1 993 682	2 322 068
Andre fordringer	656 915	222 148	207 217	230 711	240 983	222 130	477 653	198 226	178 392
Kontanter og bankinnsku	878 474	465 774	1 776 954	1 953 661	3 554 268	2 000 593	838 041	297 776	1 195 303
Sum omløpsmidler	7 635 583	3 954 703	7 321 043	6 117 228	5 960 542	5 291 954	5 278 964	7 441 777	3 815 117
Sum eiendeler	8 478 557	7 755 227	10 762 650	9 610 555	8 596 122	6 977 257	5 993 344	12 836 760	8 812 268

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totale eiendeler	8 478 557	7 755 227	10 762 650	9 610 555	8 596 122	6 977 257	5 993 344	12 836 760
Anleggsmidler								
Konsesjoner, patenter og	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Utsatt skattefordel	2,0 %	8,2 %	0,3 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %	0,0 %	0,6 %
Tomter, bygninger og an	0,7 %	0,8 %	0,6 %	0,7 %	0,8 %	1,0 %	0,0 %	35,2 %
Driftsløsøre, inventar, ver	5,7 %	7,3 %	8,2 %	11,7 %	3,2 %	5,5 %	9,4 %	6,1 %
Lån til tilknyttet selskap c	0,0 %	30,3 %	21,8 %	21,9 %	23,3 %	14,3 %	0,0 %	0,0 %
Investeringer i aksjer og	0,0 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,5 %	0,0 %
Forskuddsleasing	1,5 %	2,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Obligasjoner og andre fo	0,0 %	0,0 %	0,8 %	1,5 %	1,9 %	1,8 %	2,0 %	0,0 %
Totale anleggsmidler	9,9 %	49,0 %	32,0 %	36,3 %	30,7 %	24,2 %	11,9 %	42,0 %
Omløpsmidler								
Varer	1,1 %	0,7 %	0,5 %	0,4 %	0,4 %	0,8 %	1,5 %	38,6 %
Kundefordringer	70,9 %	41,4 %	49,1 %	40,5 %	24,8 %	43,1 %	64,6 %	15,5 %
Andre fordringer	7,7 %	2,9 %	1,9 %	2,4 %	2,4 %	3,2 %	8,0 %	1,5 %
Kontanter og bankinnsku	10,4 %	6,0 %	16,5 %	20,3 %	41,3 %	28,7 %	14,0 %	2,3 %
Sum omløpsmidler	90,1 %	51,0 %	68,0 %	63,7 %	69,3 %	75,8 %	88,1 %	58,0 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent							
Konsesjoner, patenter og	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Utsatt skattefordel	-72,8 %	2108,4 %	7,4 %	-70,0 %	30,8 %		-100,0 %	-34,5 %
Tomter, bygninger og an	-4,8 %	-4,5 %	-4,3 %	-4,2 %	-4,0 %		-100,0 %	7,9 %
Driftsløsøre, inventar, ver	-15,0 %	-35,6 %	-21,9 %	303,6 %	-27,4 %	-31,6 %	-28,4 %	42,3 %
Lån til tilknyttet selskap c	-100,0 %	0,0 %	11,9 %	5,0 %	100,0 %			
Investeringer i aksjer og	-96,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2750,0 %	-99,0 %
Forskuddsleasing	-18,0 %							
Obligasjoner og andre fordringer		-100,0 %	-38,1 %	-14,1 %	29,2 %	7,9 %		-100,0 %
Sum anleggsmidler	-77,8 %	10,4 %	-1,5 %	32,5 %	56,4 %	135,9 %	-86,8 %	8,0 %
Omløpsmidler								
Varer	58,3 %	12,1 %	34,2 %	3,3 %	-36,9 %	-34,6 %	-98,2 %	4049,1 %
Kundefordringer	87,2 %	-39,3 %	35,7 %	83,0 %	-29,3 %	-22,3 %	94,3 %	-14,1 %
Andre fordringer	195,7 %	7,2 %	-10,2 %	-4,3 %	8,5 %	-53,5 %	141,0 %	11,1 %
Kontanter og bankinnsku	88,6 %	-73,8 %	-9,0 %	-45,0 %	77,7 %	138,7 %	181,4 %	-75,1 %
Sum omløpsmidler	93,1 %	-46,0 %	19,7 %	2,6 %	12,6 %	0,2 %	-29,1 %	95,1 %
Sum eiendeler	9,3 %	-27,9 %	12,0 %	11,8 %	23,2 %	16,4 %	-53,3 %	45,7 %

LEIF T. FÆRAAS

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital									
Aksjekapital	134 000	134 000	134 000	134 000	134 000	134 000	134 000	200 000	200 000
Opptjent egenkapital									
Amnen egenkapital	2 469 498	1 295 445	2 863 646	2 568 439	2 871 793	1 415 225	1 061 040	946 629	682 163
Sum egenkapital	2 603 498	1 429 445	2 997 646	2 702 439	3 005 793	1 549 225	1 195 040	1 146 629	882 163
GJELD									
Utsatt skatt							136 979		
Langsiktig gjeld									
Gjeld til kreditinstitusjon	590 069	847 772	1 252 227	1 511 313	958 625	87 706	167 710	4 055 346	3 913 640
Sum langsiktig gjeld	590 069	847 772	1 252 227	1 511 313	958 625	87 706	167 710	4 055 346	3 913 640
Kortsiktig gjeld									
Gjeld til kreditinstitusjoner								4 489 187	
Leverandørgjeld	2 497 884	1 216 593	1 522 715	1 181 694	948 883	1 102 317	876 275	1 200 751	1 829 226
Betalbar skatt	-	-	312 452	169 916	594 040	594 852	-	207 089	382 160
Skyldig offentlige avgifter	1 426 552	1 287 629	1 423 521	1 319 418	1 495 102	958 813	2 491 254	441 812	517 503
Utbytte	-	-	500 000	900 000	-	530 640	361 800	-	737 000
Amnen kortsiktig gjeld	1 360 554	2 973 788	2 754 089	1 825 774	1 593 679	2 153 703	764 285	1 295 947	550 576
Sum kortsiktig gjeld	5 284 990	5 478 010	6 512 777	5 396 802	4 631 704	5 340 325	4 493 614	7 634 786	4 016 465
Sum gjeld	5 875 059	6 325 782	7 765 004	6 908 115	5 590 329	5 428 031	4 798 303	11 690 132	7 930 105
SUM EGENKAPITAL	8 478 557	7 755 227	10 762 650	9 610 554	8 596 122	6 977 256	5 993 343	12 836 761	8 812 268

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
TOTAL EK OG GJEL	8 478 557	7 755 227	10 762 650	9 610 554	8 596 122	6 977 256	5 993 343	12 836 761
Aksjekapital	1,6 %	1,7 %	1,2 %	1,4 %	1,6 %	1,9 %	2,2 %	1,6 %
Amnen egenkapital	29,1 %	16,7 %	26,6 %	26,7 %	33,4 %	20,3 %	17,7 %	7,4 %
Total egenkapital	30,7 %	18,4 %	27,9 %	28,1 %	35,0 %	22,2 %	19,9 %	8,9 %
Utsatt skatt							100,0 %	
Gjeld til kreditinstitusjon	7,0 %	10,9 %	11,6 %	15,7 %	11,2 %	1,3 %	2,8 %	31,6 %
Sum langsiktig gjeld	7,0 %	10,9 %	11,6 %	15,7 %	11,2 %	1,3 %	2,8 %	31,6 %
Gjeld til kreditinstitusjon	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	35,0 %
Leverandørgjeld	29,5 %	15,7 %	14,1 %	12,3 %	11,0 %	15,8 %	14,6 %	9,4 %
Betalbar skatt	0,0 %	0,0 %	2,9 %	1,8 %	6,9 %	8,5 %	0,0 %	1,6 %
Skyldig offentlige avgifter	16,8 %	16,6 %	13,2 %	13,7 %	17,4 %	13,7 %	41,6 %	3,4 %
Utbytte	0,0 %	0,0 %	4,6 %	9,4 %	0,0 %	7,6 %	6,0 %	0,0 %
Amnen kortsiktig gjeld	16,0 %	38,3 %	25,6 %	19,0 %	18,5 %	30,9 %	12,8 %	10,1 %
Sum kortsiktig gjeld	62,3 %	70,6 %	60,5 %	56,2 %	53,9 %	76,5 %	75,0 %	59,5 %
Total gjeld	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,1 %	91,1 %
TOTAL EK OG GJEL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent							
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-33,0 %	0,0 %
Amnen egenkapital	90,6 %	-54,8 %	11,5 %	-10,6 %	102,9 %	33,4 %	12,1 %	38,8 %
Total egenkapital	82,1 %	-52,3 %	10,9 %	-10,1 %	94,0 %	29,6 %	4,2 %	30,0 %
Gjeld til kreditinstitusjon	-30,4 %	-32,3 %	-17,1 %	57,7 %	993,0 %	-47,7 %	-95,9 %	3,6 %
Sum langsiktig gjeld	-30,4 %	-32,3 %	-17,1 %	57,7 %	993,0 %	-47,7 %	-95,9 %	3,6 %
Gjeld til kreditinstitusjoner							-100,0 %	
Leverandørgjeld	105,3 %	-20,1 %	28,9 %	24,5 %	-13,9 %	25,8 %	-27,0 %	-34,4 %
Betalbar skatt	0,0 %	-100,0 %	83,9 %	-71,4 %	-0,1 %		-100,0 %	
Skyldig offentlige avgifter	10,8 %	-9,5 %	7,9 %	-11,8 %	55,9 %	-61,5 %	463,9 %	-14,6 %
Utbytte	0,0 %	0,0 %	-44,4 %		-100,0 %	46,7 %		-100,0 %
Amnen kortsiktig gjeld	-54,2 %	8,0 %	50,8 %	14,6 %	-26,0 %	181,8 %	-41,0 %	135,4 %
Sum kortsiktig gjeld	-3,5 %	-15,9 %	20,7 %	16,5 %	-13,3 %	18,8 %	-41,1 %	90,1 %
Sum gjeld	-7,1 %	-18,5 %	12,4 %	23,6 %	3,0 %	13,1 %	-59,0 %	47,4 %
SUM EGENKAPITAL	9,3 %	-27,9 %	12,0 %	11,8 %	23,2 %	16,4 %	-53,3 %	45,7 %

LEIF T. FÆRAAS

Nøkkeltall

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lønnsomhet								
- ROCE	54,40 %	-91,60 %	28,34 %	20,75 %	51,20 %	94,28 %	55,69 %	24,21 %
- Resultatgrad	7,07 %	-13,30 %	5,70 %	3,69 %	8,12 %	6,91 %	3,92 %	7,59 %
Likviditet								
- Current ratio	1,44	0,72	1,12	1,13	1,29	0,99	1,17	0,97
- Liquid ratio	1,43	0,71	1,12	1,13	1,28	0,98	1,15	0,33
Effektivitet								
- Kredittid kunder	99	80	95	64	35	53	82	48
- Asset turnover	7,69	6,89	4,97	5,62	6,30	13,64	14,22	3,19
Gearing								
- Gearing	69,3 %	81,6 %	72,1 %	71,9 %	65,0 %	77,8 %	80,1 %	91,1 %
- Rentedeckningsgrad	14,1	-18,8	14,0	13,9	46,6	7,3	59,3	3,1
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	45,10 %	-109,71 %	26,56 %	22,08 %	48,46 %	57,11 %	50,63 %	69,81 %
- Dividend cover	-	-	1,59	0,66	-	1,67	1,67	-

Z-score

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
R1 ((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	0,333	-0,236	0,090	0,090	0,186	-0,008	0,157	-0,018
R2 (opptjent EK / eiendeler) x 1,4	0,408	0,234	0,373	0,374	0,468	0,284	0,248	0,103
R3 (driftsresultat / eiendeler) x 3,3	0,676	-0,888	0,369	0,300	0,779	0,730	0,418	0,324
R4 (markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,014	0,013	0,010	0,012	0,014	0,015	0,017	0,010
R5 (inntekt/eiendeler) x 0,999	2,903	2,037	1,961	2,477	2,906	3,200	3,229	1,309
SUM R1-R5	4,333	1,160	2,803	3,253	4,353	4,220	4,069	1,728

HELGEVOLD ELEKTRO HAUGESUND

Resultatregnskap

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter									
Salgsinntekt	51 380 128	28 145 334	20 739 688	20 275 115	19 291 907	18 548 867	17 198 220	17 191 675	19 301 221
Sum driftsinntekter	51 380 128	28 145 334	20 739 688	20 275 115	19 291 907	18 548 867	17 198 220	17 191 675	19 301 221
Driftskostnader									
Varekostnad	15 823 585	7 745 062	7 502 359	7 654 030	7 222 951	6 766 918	7 200 631	7 754 003	8 332 950
Lønnskostnad	24 191 616	13 815 598	10 012 961	7 973 260	7 689 165	6 918 738	7 640 420	7 431 771	8 508 290
Avskrivinger	772 184	284 194	225 604	138 497	63 262	13 632	35 000	32 000	32 000
Andre driftskostnader	7 025 568	4 621 481	4 013 996	3 732 544	3 296 647	2 735 592	2 137 288	1 903 912	1 926 005
Sum driftskostnader	47 812 953	26 466 335	21 754 920	19 498 331	18 272 025	16 434 880	17 013 339	17 121 686	18 799 245
Driftsresultat	3 567 175	1 678 999	-1 015 232	776 784	1 019 882	2 113 987	184 881	69 989	501 976
Finansinntekter og - kostnader									
Annen renteinntekt	-	687	3 555	-	-	-	-	14 740	19 845
Annen finansinntekter	43 125	33 937	41 836	64 967	75 833	627 787	50 410	16 778	11 970
Annen rentekostnad	30 700	74 517	17 000	-	0	-	-	-	-
Annen finanskostnad	128 308	21 737	2 623	2 268	21 837	2 915	10 036	8 733	12 808
Netto finansposter	-115 883	-61 630	25 768	62 699	53 996	624 872	40 374	22 785	19 007
Resultat før skattekos	3 451 292	1 617 369	-989 464	839 483	1 073 878	2 738 859	225 255	92 774	520 983
Skattekostnad	972 034	454 769	-275 648	236 303	303 715	613 753	64 061	25 313	58 521
Årsresultat	2 479 258	1 162 600	-713 816	603 180	770 163	2 125 106	161 194	67 461	462 462

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Sett i forhold til totale driftsinntekter							
Sum driftsinntekter	51 380 128	28 145 334	20 739 688	20 275 115	19 291 907	18 548 867	17 198 220	17 191 675
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Varekostnad	30,8 %	27,5 %	36,2 %	37,8 %	37,4 %	36,5 %	41,9 %	45,1 %
Lønnskostnad	47,1 %	49,1 %	48,3 %	39,3 %	39,9 %	37,3 %	44,4 %	43,2 %
Avskrivinger	1,5 %	1,0 %	1,1 %	0,7 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %
Andre driftskostnader	13,7 %	16,4 %	19,4 %	18,4 %	17,1 %	14,7 %	12,4 %	11,1 %
Totale driftskostnader	93,1 %	94,0 %	104,9 %	96,2 %	94,7 %	88,6 %	98,9 %	99,6 %
Driftsresultat	6,9 %	6,0 %	-4,9 %	3,8 %	5,3 %	11,4 %	1,1 %	0,4 %
Annen renteinntekt	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Annen finansinntekt	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,4 %	3,4 %	0,3 %	0,1 %
Annen rentekostnad	0,1 %	0,3 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Annen finanskostnad	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Resultat før skattekos	6,7 %	5,7 %	-4,8 %	4,1 %	5,6 %	14,8 %	1,3 %	0,5 %
Skattekostnad	1,9 %	1,6 %	-1,3 %	1,2 %	1,6 %	3,3 %	0,4 %	0,1 %
Årsresultat	4,8 %	4,1 %	-3,4 %	3,0 %	4,0 %	11,5 %	0,9 %	0,4 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Endring fra foregående år - i prosent							
Driftsinntekter								
Salgsinntekt	82,6 %	35,7 %	2,3 %	5,1 %	4,0 %	7,9 %	0,0 %	-10,9 %
Driftskostnader								
Varekostnad	104,3 %	3,2 %	-2,0 %	6,0 %	6,7 %	-6,0 %	-7,1 %	-6,9 %
Lønnskostnad	75,1 %	38,0 %	25,6 %	3,7 %	11,1 %	-9,4 %	2,8 %	-12,7 %
Avskrivinger	171,7 %	26,0 %	62,9 %	118,9 %	364,1 %	-61,1 %	9,4 %	0,0 %
Andre driftskostnader	52,0 %	15,1 %	7,5 %	13,2 %	20,5 %	28,0 %	12,3 %	-1,1 %
Sum driftskostnader	80,7 %	21,7 %	11,6 %	6,7 %	11,2 %	-3,4 %	-0,6 %	-8,9 %
Driftsresultat	112,5 %	265,4 %	-230,7 %	-23,8 %	-51,8 %	1043,4 %	164,2 %	-86,1 %
Annen renteinntekt	-100,0 %	-80,7 %					-100,0 %	-25,7 %
Annen finansinntekt	27,1 %	-18,9 %	-35,6 %	-14,3 %	-87,9 %	1145,4 %	200,5 %	40,2 %
Annen rentekostnad	-58,8 %	338,3 %						
Annen finanskostnad	490,3 %	728,7 %	15,7 %	-89,6 %	649,1 %	-71,0 %	14,9 %	-31,8 %
Resultat før skattekos	113,4 %	263,5 %	-217,9 %	-21,8 %	-60,8 %	1115,9 %	142,8 %	-82,2 %
Skattekostnad	113,7 %	265,0 %	-216,7 %	-22,2 %	-50,5 %	858,1 %	153,1 %	-56,7 %
Årsresultat	113,3 %	262,9 %	-218,3 %	-21,7 %	-63,8 %	1218,4 %	138,9 %	-85,4 %

HELGEVOLD ELEKTRO HAUGESUND

Balanse - eiendeler

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Anleggsmidler									
Tomter, bygninger m.m.							609 000	609 000	609 000
Utsatt skattefordel	-	-	-	-	43 762	69 989	-	-	-
Goodwill	2 007 000	47 000	87 000	127 000	167 000	-	-	-	-
Driftsløsøre, inventar, verk	1 463 953	1 139 137	1 324 345	1 157 515	505 000	100 000	-	35 000	67 000
Sum anleggsmidler	3 470 953	1 186 137	1 411 345	1 284 515	715 762	169 989	609 000	644 000	676 000
Omløpsmidler									
Varer	550 000	195 000	346 000	175 000	206 000	210 000	257 369	236 563	369 972
Kundefordringer	11 506 566	7 748 271	5 295 034	1 554 669	4839363	4 528 549	4 556 489	3 909 491	5 544 468
Andre fordringer	489 626	519 272	889 296	174 004	163 187	367 670	1 641 436	2 967 421	1 260 579
Arbeid under utførelse	1 978 000	2 033 000	1 979 000	2 591 000	1 078 000	848 000	-	-	-
Investeringer	-	-	-	-	-	-	229 795	229 795	229 795
Kontanter og bankinnskud	2 376 520	535 412	35 900	1 314 988	996 876	1 852 268	779 120	1 337 913	1 082 198
Sum omløpsmidler	16 900 712	11 030 955	8 545 230	5 809 661	7 283 426	7 806 487	7 464 209	8 681 183	8 487 012
Sum eiendeler	20 371 665	12 217 092	9 956 575	7 094 176	7 999 188	7 976 476	8 073 209	9 325 183	9 163 012

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totale eiendeler	20 371 665	12 217 092	9 956 575	7 094 176	7 999 188	7 976 476	8 073 209	9 325 183
Anleggsmidler						0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tomter, bygninger m.m.	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	7,5 %	6,5 %
Utsatt skattefordel	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,5 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %
Goodwill	9,9 %	0,4 %	0,9 %	1,8 %	2,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Driftsløsøre, inventar, verk	7,2 %	9,3 %	13,3 %	16,3 %	6,3 %	1,3 %	0,0 %	0,4 %
Totale anleggsmidler	17,0 %	9,7 %	14,2 %	18,1 %	8,9 %	2,1 %	7,5 %	6,9 %
Omløpsmidler								
Varer	2,7 %	1,6 %	3,5 %	2,5 %	2,6 %	2,6 %	3,2 %	2,5 %
Kundefordringer	56,5 %	63,4 %	53,2 %	21,9 %	60,5 %	56,8 %	56,4 %	41,9 %
Andre fordringer	2,4 %	4,3 %	8,9 %	2,5 %	2,0 %	4,6 %	20,3 %	31,8 %
Arbeid under utførelse	9,7 %	16,6 %	19,9 %	36,5 %	13,5 %	10,6 %	0,0 %	0,0 %
Investeringer	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,8 %	2,5 %
Kontanter og bankinnskud	11,7 %	4,4 %	0,4 %	18,5 %	12,5 %	23,2 %	9,7 %	14,3 %
Sum omløpsmidler	83,0 %	90,3 %	85,8 %	81,9 %	91,1 %	97,9 %	92,5 %	93,1 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler								
	Endring fra foregående år - i prosent							
Tomter, bygninger m.m.						-100,0 %	0,0 %	0,0 %
Utsatt skattefordel				-100,0 %	-37,5 %			
Goodwill	4170,2 %	-46,0 %	-31,5 %	-24,0 %				
Driftsløsøre, inventar, verk	28,5 %	-14,0 %	14,4 %	129,2 %	405,0 %		-100,0 %	-47,8 %
Sum anleggsmidler	192,6 %	-16,0 %	9,9 %	79,5 %	321,1 %	-72,1 %	-5,4 %	-4,7 %
Omløpsmidler								
Varer	182,1 %	-43,6 %	97,7 %	-15,0 %	-1,9 %	-18,4 %	8,8 %	-36,1 %
Kundefordringer	48,5 %	46,3 %	240,6 %	-67,9 %	6,9 %	-0,6 %	16,5 %	-29,5 %
Andre fordringer	-5,7 %	-41,6 %	411,1 %	6,6 %	-55,6 %	-77,6 %	-44,7 %	135,4 %
Arbeid under utførelse	-2,7 %	2,7 %	-23,6 %	140,4 %	27,1 %			
Investeringer						-100,0 %	0,0 %	0,0 %
Kontanter og bankinnskud	343,9 %	1391,4 %	-97,3 %	31,9 %	-46,2 %	137,7 %	-41,8 %	23,6 %
Sum omløpsmidler	53,2 %	29,1 %	47,1 %	-20,2 %	-6,7 %	4,6 %	-14,0 %	2,3 %
Sum eiendeler	66,7 %	22,7 %	40,3 %	-11,3 %	0,3 %	-1,2 %	-13,4 %	1,8 %

HELGEVOLD ELEKTRO HAUGESUND

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital									
Aksjekapital	1 591 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000	740 000	740 000	740 000
Annen innskutt egenkapit	703 203	703 203	703 203	-	-	-	-	-	-
Opptjent egenkapital									
Annen egenkapital	4 329 477	1 850 221	1 037 622	2 728 111	2 424 931	1 854 769	3 859 662	3 698 468	3 631 006
Sum egenkapital	6 623 680	4 144 424	3 331 825	4 319 111	4 015 931	3 445 769	4 599 662	4 438 468	4 371 006
GJELD									
Utsatt skatt	205 737	442 700	110 408	112 588	-	-	983	25 544	392
Langsiktig gjeld									
Gjeld til kredittinstitusjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum langsiktig gjeld	205 737	442 700	110 408	112 588	-	-	983	25 544	392
Gjeld til kredittinstitusjon	-	298 898	368 749	-	-	-	708 066	658 719	-
Leverandørgjeld	3 134 053	1 655 092	1 587 238	942 926	1 066 904	1 369 408	889 194	1 962 783	1 568 338
Betalbar skatt	1 208 997	122 478	-	79 953	277 488	684 725	88 622	-	86 253
Skyldig offentlige avgifter	3 145 181	1 919 634	1 173 660	432 262	1 628 414	1 242 164	947 006	1 088 534	1 369 202
Utbytte	-	350 000	-	300 000	200 000	500 000	-	-	880 000
Annen kortsiktig gjeld	6 054 017	3 283 866	3 384 694	907 336	810 450	734 409	839 676	1 151 134	887 821
Sum kortsiktig gjeld	13 542 248	7 629 968	6 514 341	2 662 477	3 983 256	4 530 706	3 472 564	4 861 170	4 791 614
Sum gjeld	13 747 985	8 072 668	6 624 749	2 775 065	3 983 256	4 530 706	3 473 547	4 886 714	4 792 006
SUM EGENKAPITAL	20 371 665	12 217 092	9 956 574	7 094 176	7 999 187	7 976 475	8 073 209	9 325 182	9 163 012

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
TOTAL EK OG GJEL	20 371 665	12 217 092	9 956 574	7 094 176	7 999 187	7 976 475	8 073 209	9 325 182
Aksjekapital	7,8 %	13,0 %	16,0 %	22,4 %	19,9 %	19,9 %	9,2 %	7,9 %
Annen innskutt egenkapit	3,5 %	5,8 %	7,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen egenkapital	21,3 %	15,1 %	10,4 %	38,5 %	30,3 %	23,3 %	47,8 %	39,7 %
Total egenkapital	32,5 %	33,9 %	33,5 %	60,9 %	50,2 %	43,2 %	57,0 %	47,6 %
Utsatt skatt	1,0 %	3,6 %	1,1 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %
Gjeld til kredittinstitusjon	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sum langsiktig gjeld	1,0 %	3,6 %	1,1 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %
Gjeld til kredittinstitusjon	0,0 %	2,4 %	3,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	8,8 %	7,1 %
Leverandørgjeld	15,4 %	13,5 %	15,9 %	13,3 %	13,3 %	17,2 %	11,0 %	21,0 %
Betalbar skatt	5,9 %	1,0 %	0,0 %	1,1 %	3,5 %	8,6 %	1,1 %	0,0 %
Skyldig offentlige avgifter	15,4 %	15,7 %	11,8 %	6,1 %	20,4 %	15,6 %	11,7 %	11,7 %
Utbytte	0,0 %	2,9 %	0,0 %	4,2 %	2,5 %	6,3 %	0,0 %	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	29,7 %	26,9 %	34,0 %	12,8 %	10,1 %	9,2 %	10,4 %	12,3 %
Sum kortsiktig gjeld	66,5 %	62,5 %	65,4 %	37,5 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,1 %
Total gjeld	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %
TOTAL EK OG GJEL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent							
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	115,0 %	0,0 %	0,0 %
Annen innskutt egenkapit	0,0 %	0,0 %						
Annen egenkapital	134,0 %	78,3 %	-62,0 %	12,5 %	30,7 %	-51,9 %	4,4 %	1,9 %
Total egenkapital	59,8 %	24,4 %	-22,9 %	7,5 %	16,5 %	-25,1 %	3,6 %	1,5 %
Gjeld til kredittinstitusjoner								
Sum langsiktig gjeld	-53,5 %	301,0 %	-1,9 %			-100,0 %	-96,2 %	6416,3 %
Gjeld til kredittinstitusjon	-100,0 %	-18,9 %				-100,0 %	7,5 %	
Leverandørgjeld	89,4 %	4,3 %	68,3 %	-11,6 %	-22,1 %	54,0 %	-54,7 %	25,2 %
Betalbar skatt	887,1 %		-100,0 %	-71,2 %	-59,5 %	672,6 %		-100,0 %
Skyldig offentlige avgifter	63,8 %	63,6 %	171,5 %	-73,5 %	31,1 %	31,2 %	-13,0 %	-20,5 %
Utbytte	-100,0 %		-100,0 %	50,0 %	-60,0 %			-100,0 %
Annen kortsiktig gjeld	84,4 %	-3,0 %	273,0 %	12,0 %	10,4 %	-12,5 %	-27,1 %	29,7 %
Sum kortsiktig gjeld	77,5 %	17,1 %	144,7 %	-33,2 %	-12,1 %	30,5 %	-28,6 %	1,5 %
Sum gjeld	70,3 %	21,9 %	138,7 %	-30,3 %	-12,1 %	30,4 %	-28,9 %	2,0 %
SUM EGENKAPITAL	66,7 %	22,7 %	40,3 %	-11,3 %	0,3 %	-1,2 %	-13,4 %	1,8 %

HELGEVOLD ELEKTRO HAUGESUND

Nøkkeltall

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lønnsomhet								
- ROCE	52,23 %	36,60 %	-29,49 %	17,53 %	25,40 %	61,35 %	4,02 %	1,57 %
- Resultatgrad	6,94 %	5,97 %	-4,90 %	3,83 %	5,29 %	11,40 %	1,08 %	0,41 %
Likviditet								
- Current ratio	1,25	1,45	1,31	2,18	1,83	1,72	2,15	1,79
- Liquid ratio	1,21	1,42	1,26	2,12	1,78	1,68	2,08	1,74
Effektivitet								
- Kreditid kunder	99	134	144	78	115	113	132	146
- Asset turnover	7,52	6,14	6,03	4,58	4,80	5,38	3,74	3,85
Gearing								
- Gearing	67,5 %	66,1 %	66,5 %	39,1 %	49,8 %	56,8 %	43,0 %	52,4 %
- Rentedekningsgrad	22,4	17,4	-51,7	342,5	46,7	725,2	18,4	8,0
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	37,43 %	28,05 %	-21,42 %	13,97 %	19,18 %	61,67 %	3,50 %	1,52 %
- Dividend cover	-	3,32	-	2,01	3,85	4,25	-	-

Z-score

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
R1 ((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	0,198	0,334	0,245	0,532	0,495	0,493	0,593	0,492
R2 (opptjent EK / eiendeler) x 1,4	0,298	0,212	0,146	0,538	0,424	0,326	0,669	0,555
R3 (driftsresultat / eiendeler) x 3,3	0,578	0,454	-0,336	0,361	0,421	0,875	0,076	0,025
R4 (markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,069	0,118	0,144	0,344	0,240	0,211	0,128	0,091
R5 (inntekt/eiendeler) x 0,999	2,520	2,301	2,081	2,855	2,409	2,323	2,128	1,842
SUM R1-R5	3,662	3,419	2,279	4,631	3,989	4,227	3,594	3,004

O. J. MILJETEIG

Resultatregnskap

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter									
Salgsinntekt	15 073 480	13 872 136	16 535 797	15 927 411	20 225 557	23 864 787	20 637 155	21 890 754	20 219 412
Andre driftsinntekter	812 600	450 000	481 000	317 000	7 290	1 405 500	550 850	1 094 800	240 302
Sum driftsinntekter	15 886 080	14 322 136	17 016 797	16 244 411	20 232 847	25 270 287	21 188 005	22 985 554	20 459 714
Driftskostnader									
Endring prosjekter i arbeid					-	2 222 000	808 000	686 000	-3 301 000
Varekostnad	3 180 586	3 205 524	3 402 920	3 791 756	3 362 036	5 949 487	7 563 948	8 983 884	7 551 147
Lønnskostnad	5 848 853	5 367 444	5 757 030	6 215 953	6 929 606	6 549 878	5 277 795	5 558 032	4 852 191
Avskrivning varige driftsm	1 610 070	2 823 955	2 807 680	3 103 160	3 185 513	2 789 448	1 524 310	1 919 454	1 939 159
Andre driftskostnader	2 760 455	2 783 941	3 260 571	2 974 902	4 124 507	3 355 397	3 311 066	3 397 104	2 842 912
Sum driftskostnader	13 399 964	14 180 864	15 228 201	16 085 771	17 601 662	20 866 210	18 485 119	20 544 474	13 884 409
Driftsresultat	2 486 116	141 272	1 788 596	158 640	2 631 185	4 404 077	2 702 886	2 441 080	6 575 305
Finansinntekter og - kostnader									
Annen renteinntekt	202 960	156 842	105 175	46 989	183 774	100 977	49 969	35 626	46 675
Annen rentekostnad	143	5 436	-	4 557	69 869	125 308	51 858	24 224	29 627
Netto finansposter	202 817	151 406	105 175	42 432	113 905	-24 331	-1 889	11 402	17 048
Resultat før skattekos	2 688 933	292 678	1 893 771	201 072	2 745 090	4 379 746	2 700 997	2 452 482	6 592 353
Skattekostnad	757 705	90 122	531 144	64 305	779 187	1 234 752	774 076	714 985	2 115 043
Årsresultat	1 931 228	202 556	1 362 627	136 767	1 965 903	3 144 994	1 926 921	1 737 497	4 477 310

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
	Sett i forhold til totale driftsinntekter							
Sum driftsinntekter	15 886 080	14 322 136	17 016 797	16 244 411	20 232 847	25 270 287	21 188 005	22 985 554
Driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Endring prosjekter i arbe	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	8,8 %	3,8 %	3,0 %
Varekostnad	20,0 %	22,4 %	20,0 %	23,3 %	16,6 %	23,5 %	35,7 %	39,1 %
Lønnskostnad	36,8 %	37,5 %	33,8 %	38,3 %	34,2 %	25,9 %	24,9 %	24,2 %
Avskrivning varige driftsm	10,1 %	19,7 %	16,5 %	19,1 %	15,7 %	11,0 %	7,2 %	8,4 %
Andre driftskostnader	17,4 %	19,4 %	19,2 %	18,3 %	20,4 %	13,3 %	15,6 %	14,8 %
Totale driftskostnader	84,4 %	99,0 %	89,5 %	99,0 %	87,0 %	82,6 %	87,2 %	89,4 %
Driftsresultat	15,6 %	1,0 %	10,5 %	1,0 %	13,0 %	17,4 %	12,8 %	10,6 %
Annen renteinntekt	1,3 %	1,1 %	0,6 %	0,3 %	0,9 %	0,4 %	0,2 %	0,2 %
Annen rentekostnad	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,5 %	0,2 %	0,1 %
Resultat før skattekos	16,9 %	2,0 %	11,1 %	1,2 %	13,6 %	17,3 %	12,7 %	10,7 %
Skattekostnad	4,8 %	0,6 %	3,1 %	0,4 %	3,9 %	4,9 %	3,7 %	3,1 %
Årsresultat	12,2 %	1,4 %	8,0 %	0,8 %	9,7 %	12,4 %	9,1 %	7,6 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Driftsinntekter	Endring fra foregående år - i prosent							
Salgsinntekt	8,7 %	-16,1 %	3,8 %	-21,3 %	-15,2 %	15,6 %	-5,7 %	8,3 %
Andre driftsinntekter	80,6 %	-6,4 %	51,7 %	4248,4 %	-99,5 %	155,2 %	-49,7 %	355,6 %
Sum driftsinntekter	10,9 %	-15,8 %	4,8 %	-19,7 %	-19,9 %	19,3 %	-7,8 %	12,3 %
Driftskostnader								
Endring prosjekter i arbeid					-100,0 %	175,0 %	17,8 %	-120,8 %
Varekostnad	-0,8 %	-5,8 %	-10,3 %	12,8 %	-43,5 %	-21,3 %	-15,8 %	19,0 %
Lønnskostnad	9,0 %	-6,8 %	-7,4 %	-10,3 %	5,8 %	24,1 %	-5,0 %	14,5 %
Avskrivning varige driftsm	-43,0 %	0,6 %	-9,5 %	-2,6 %	14,2 %	83,0 %	-20,6 %	-1,0 %
Andre driftskostnader	-0,8 %	-14,6 %	9,6 %	-27,9 %	22,9 %	1,3 %	-2,5 %	19,5 %
Sum driftskostnader	-5,5 %	-6,9 %	-5,3 %	-8,6 %	-15,6 %	12,9 %	-10,0 %	48,0 %
Driftsresultat	1659,8 %	-92,1 %	1027,5 %	-94,0 %	-40,3 %	62,9 %	10,7 %	-62,9 %
Annen renteinntekt	29,4 %	49,1 %	123,8 %	-74,4 %	82,0 %	102,1 %	40,3 %	-23,7 %
Annen rentekostnad	-97,4 %		-100,0 %	-93,5 %	-44,2 %	141,6 %	114,1 %	-18,2 %
Resultat før skattekos	818,7 %	-84,5 %	841,8 %	-92,7 %	-37,3 %	62,2 %	10,1 %	-62,8 %
Skattekostnad	740,8 %	-83,0 %	726,0 %	-91,7 %	-36,9 %	59,5 %	8,3 %	-66,2 %
Årsresultat	853,4 %	-85,1 %	896,3 %	-93,0 %	-37,5 %	63,2 %	10,9 %	-61,2 %

O. J. MILJETEIG

Balanse - eiendeler

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Anleggsmidler									
Utsatt skattefordel	508 802	620 141	484 550	272 256	111 789	-	-	186 707	387 190
Driftsløsøre, inventar, ver	3 175 330	4 725 100	5 365 400	6 857 000	8 137 760	9 954 330	7 488 850	5 456 845	4 210 600
Sum anleggsmidler	3 684 132	5 345 241	5 849 950	7 129 256	8 249 549	9 954 330	7 488 850	5 643 552	4 597 790
Omløpsmidler									
Varer i arbeid	-	-	-	-	-	781 000	2 222 000	3 030 000	3 716 000
Kundefordringer	1 430 611	1 520 362	1 574 371	2 315 517	1 733 325	1 942 613	3 803 018	3 712 735	4 614 297
Andre fordringer	117 121	76 879	16 650	61 129	142 318	2 393	26 639	-	2 889
Kontanter og bankinnsku	9 560 569	5 230 273	6 890 362	4 201 931	3 716 909	4 184 040	3 315 942	663 571	1 931 953
Sum omløpsmidler	11 108 301	6 827 514	8 481 383	6 578 577	5 592 552	6 910 046	9 367 599	7 406 306	10 265 139
Sum eiendeler	14 792 433	12 172 755	14 331 333	13 707 833	13 842 101	16 864 376	16 856 449	13 049 858	14 862 929

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totale eiendeler	14 792 433	12 172 755	14 331 333	13 707 833	13 842 101	16 864 376	16 856 449	13 049 858
Anleggsmidler								
Utsatt skattefordel	3,4 %	5,1 %	3,4 %	2,0 %	0,8 %	0,0 %	0,0 %	1,4 %
Driftsløsøre, inventar, ver	21,5 %	38,8 %	37,4 %	50,0 %	58,8 %	59,0 %	44,4 %	41,8 %
Totale anleggsmidler	24,9 %	43,9 %	40,8 %	52,0 %	59,6 %	59,0 %	44,4 %	43,2 %
Omløpsmidler								
Varer	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,6 %	13,2 %	23,2 %
Kundefordringer	9,7 %	12,5 %	11,0 %	16,9 %	12,5 %	11,5 %	22,6 %	28,5 %
Andre fordringer	0,8 %	0,6 %	0,1 %	0,4 %	0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %
Kontanter og bankinnsku	64,6 %	43,0 %	48,1 %	30,7 %	26,9 %	24,8 %	19,7 %	5,1 %
Sum omløpsmidler	75,1 %	56,1 %	59,2 %	48,0 %	40,4 %	41,0 %	55,6 %	56,8 %
Totale eiendeler	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Anleggsmidler	Endring fra foregående år - i prosent							
Utsatt skattefordel	-18,0 %	28,0 %	78,0 %	143,5 %			-100,0 %	-51,8 %
Driftsløsøre, inventar, ver	-32,8 %	-11,9 %	-21,8 %	-15,7 %	-18,2 %	32,9 %	37,2 %	29,6 %
Sum anleggsmidler	-31,1 %	-8,6 %	-17,9 %	-13,6 %	-17,1 %	32,9 %	32,7 %	22,7 %
Omløpsmidler								
Varer					-100,0 %	-64,9 %	-26,7 %	-18,5 %
Kundefordringer	-5,9 %	-3,4 %	-32,0 %	33,6 %	-10,8 %	-48,9 %	2,4 %	-19,5 %
Andre fordringer	52,3 %	361,7 %	-72,8 %	-57,0 %	5847,3 %	-91,0 %		-100,0 %
Kontanter og bankinnsku	82,8 %	-24,1 %	64,0 %	13,0 %	-11,2 %	26,2 %	399,7 %	-65,7 %
Sum omløpsmidler	62,7 %	-19,5 %	28,9 %	17,6 %	-19,1 %	-26,2 %	26,5 %	-27,8 %
Sum eiendeler	21,5 %	-15,1 %	4,5 %	-1,0 %	-17,9 %	0,0 %	29,2 %	-12,2 %

O. J. MILJETEIG

Balanse - egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Innskutt egenkapital									
Aksjekapital	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Opptjent egenkapital									
Ammen egenkapital	7 197 786	5 266 558	5 067 704	3 713 716	3 597 109	4 631 207	1 486 213	2 124 968	3 668 270
Sum egenkapital	7 397 786	5 466 558	5 267 704	3 913 716	3 797 109	4 831 207	1 686 213	2 324 968	3 868 270
GJELD									
Utsatt skatt						288 018	44 747		
Langsiktig gjeld									
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 575 226	1 428 159	258 067	343 767
Sum langsiktig gjeld	-	-	-	-	-	1 863 244	1 472 906	258 067	343 767
Gjeld til kredittinstitusjoner									
Leverandørgjeld	686 513	536 804	121 632	1 092 968	365 948	276 668	2 758 955	783 442	1 315 524
Betalbar skatt	646 366	224 274	740 078	216 932	1 178 995	991 481	520 849	748 314	2 442 494
Skyldig offentlige avgifter	382 835	319 573	801 959	993 035	483 323	868 890	886 021	722 482	786 945
Utbytte							2 553 000		2 000 000
Ammen kortsiktig gjeld	5 678 933	5 625 546	7 399 958	7 491 182	8 016 726	8 032 886	6 960 897	8 212 584	4 105 928
Sum kortsiktig gjeld	7 394 647	6 706 197	9 063 627	9 794 117	10 044 992	10 169 925	13 679 722	10 466 822	10 650 891
Sum gjeld	7 394 647	6 706 197	9 063 627	9 794 117	10 044 992	12 033 169	15 152 628	10 724 889	10 994 658
SUM EGENKAPITAL	14 792 433	12 172 755	14 331 331	13 707 833	13 842 101	16 864 376	16 838 841	13 049 857	14 862 928

Vertikal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
TOTAL EK OG GJELD	14 792 433	12 172 755	14 331 331	13 707 833	13 842 101	16 864 376	16 838 841	13 049 857
Aksjekapital	1,4 %	1,6 %	1,4 %	1,5 %	1,4 %	1,2 %	1,2 %	1,5 %
Ammen egenkapital	48,7 %	43,3 %	35,4 %	27,1 %	26,0 %	27,5 %	8,8 %	16,3 %
Total egenkapital	50,0 %	44,9 %	36,8 %	28,6 %	27,4 %	28,6 %	10,0 %	17,8 %
Utsatt skatt						1,7 %	0,3 %	
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,3 %	8,5 %	2,0 %
Sum langsiktig gjeld	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	11,0 %	8,7 %	2,0 %
Leverandørgjeld	4,6 %	4,4 %	0,8 %	8,0 %	2,6 %	1,6 %	16,4 %	6,0 %
Betalbar skatt	4,4 %	1,8 %	5,2 %	1,6 %	8,5 %	5,9 %	3,1 %	5,7 %
Skyldig offentlige avgifter	2,6 %	2,6 %	5,6 %	7,2 %	3,5 %	5,2 %	5,3 %	5,5 %
Utbytte	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	15,2 %	0,0 %
Ammen kortsiktig gjeld	38,4 %	46,2 %	51,6 %	54,6 %	57,9 %	47,6 %	41,3 %	62,9 %
Sum kortsiktig gjeld	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	60,3 %	81,2 %	80,2 %
Total gjeld	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,4 %	90,0 %	82,2 %
TOTAL EK OG GJELD	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Horisontal analyse

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Innskutt egenkapital	Endring fra foregående år - i prosent							
Aksjekapital	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ammen egenkapital	36,7 %	3,9 %	36,5 %	3,2 %	-22,3 %	211,6 %	-30,1 %	-42,1 %
Total egenkapital	35,3 %	3,8 %	34,6 %	3,1 %	-21,4 %	186,5 %	-27,5 %	-39,9 %
Gjeld til kredittinstitusjoner					-100,0 %	10,3 %	453,4 %	-24,9 %
Sum langsiktig gjeld					-100,0 %	26,5 %	470,7 %	-24,9 %
Leverandørgjeld	27,9 %	341,3 %	-88,9 %	198,7 %	32,3 %	-90,0 %	252,2 %	-40,4 %
Betalbar skatt	0,0 %	-69,7 %	241,2 %	-81,6 %	18,9 %	90,4 %	-30,4 %	-69,4 %
Skyldig offentlige avgifter	19,8 %	-60,2 %	-19,2 %	105,5 %	-44,4 %	-1,9 %	22,6 %	-8,2 %
Utbytte						-100,0 %		-100,0 %
Ammen kortsiktig gjeld	0,9 %	-24,0 %	-1,2 %	-6,6 %	-0,2 %	15,4 %	-15,2 %	100,0 %
Sum kortsiktig gjeld	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-1,2 %	-25,7 %	30,7 %	-1,7 %
Sum gjeld	10,3 %	-26,0 %	-7,5 %	-2,5 %	-16,5 %	-20,6 %	41,3 %	-2,5 %
SUM EGENKAPITAL	21,5 %	-15,1 %	4,5 %	-1,0 %	-17,9 %	0,2 %	29,0 %	-12,2 %

O. J. MILJETEIG

Nøkkeltall

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lønnsomhet								
- ROCE	33,61 %	2,58 %	33,95 %	4,05 %	69,26 %	65,77 %	85,50 %	94,43 %
- Resultatgrad	16,49 %	1,02 %	10,82 %	1,00 %	13,01 %	18,45 %	13,10 %	11,15 %
Likviditet								
- Current ratio	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,68	0,68	0,71
- Liquid ratio	1,50	1,02	0,94	0,67	0,56	0,60	0,52	0,42
Effektivitet								
- Kredittid kunder	37	42	35	54	34	30	67	62
- Asset turnover	2,04	2,54	3,14	4,07	5,32	3,56	6,53	8,47
Gearing								
- Gearing	50,0 %	55,1 %	63,2 %	71,4 %	72,6 %	71,3 %	90,0 %	82,2 %
- Rentedeckningsgrad	17 385,4	26,0		34,8	37,7	35,1	52,1	100,8
Investor/aksjemarked								
- Avkastning på EK (ROE)	26,11 %	3,71 %	25,87 %	3,49 %	51,75 %	65,07 %	114,14 %	74,67 %
- Dividend cover							0,75	

Z-score

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
R1 ((omløpsmidler-kortsiktig gjeld)/eiendeler) x 1,2	0,301	0,012	-0,049	-0,281	-0,386	-0,232	-0,309	-0,281
R2 (opptjent EK / eiendeler) x 1,4	0,681	0,606	0,495	0,379	0,364	0,384	0,124	0,228
R3 (driftsresultat / eiendeler) x 3,3	0,555	0,038	0,412	0,038	0,627	0,862	0,530	0,617
R4 (markedsverdi EK/gjeld) x 0,6	0,016	0,018	0,013	0,012	0,012	0,010	0,008	0,011
R5 (inntekt/eiendeler) x 0,999	1,073	1,175	1,186	1,184	1,460	1,497	1,257	1,760
SUM R1-R5	2,626	1,849	2,058	1,332	2,077	2,521	1,610	2,335